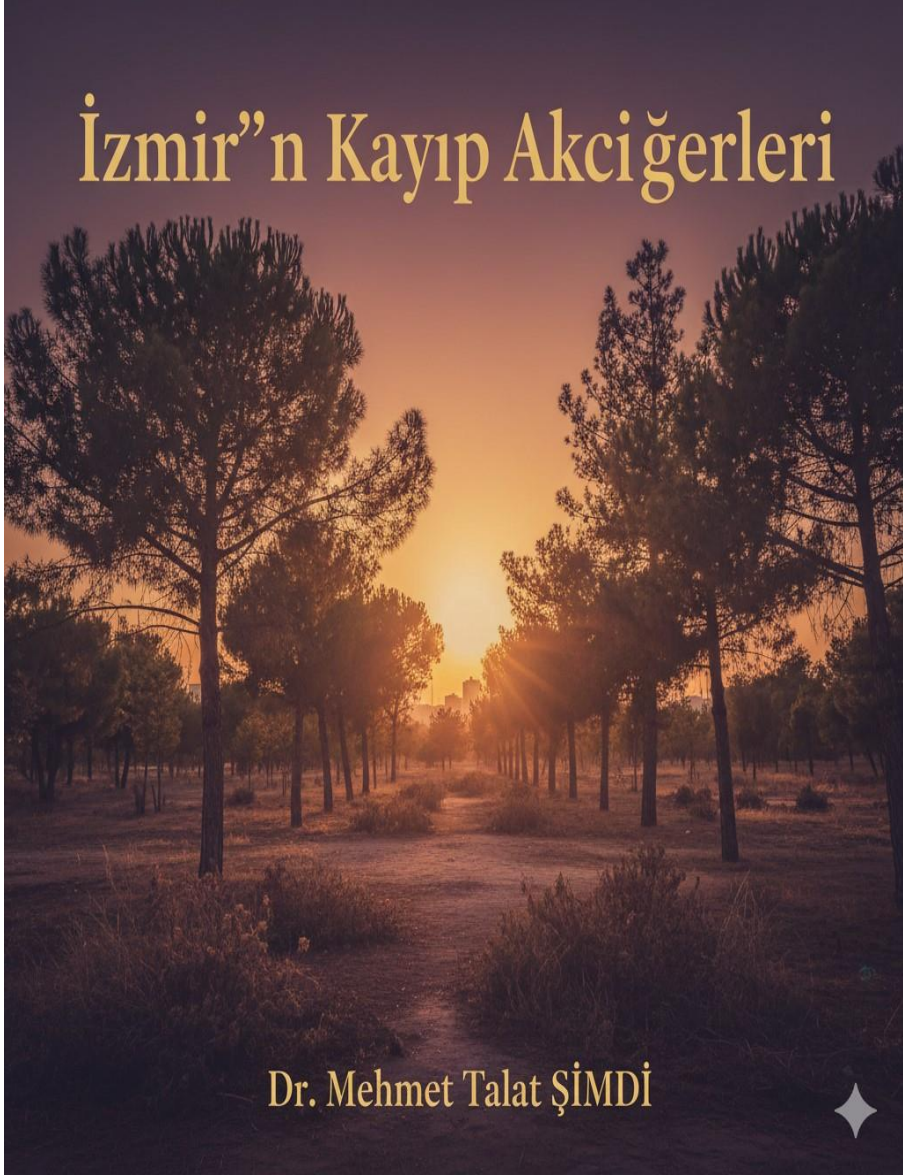

İZMİR'İN KAYIP AKCİĞERLERİ

Dr.Mehmet Talat ŞİMDİ

2026

İZMİR'İN KAYIP AKCİĞERLERİ

Dr. Mehmet Talat ŞİMDİ

DİJİTAL YAYIN

Bu kitabın yayın hakları Dr. Mehmet Talat Şimdi'ye aittir.

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında müellifin yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Bu kitabı sevgili eşim Hayrunnisa Şimdi'ye

Oğullarım Ömer Fatih Şimdi ve Bekir Yavuz Şimdi'ye

Gelinlerim Arzu Şimdi ve Nazlı Şimdi'ye

**Torunlarım Elif Şimdi, Eren Şimdi, Batu Şimdi ve İyila
Şimdi 'ye adıyorum...**

ÖNSÖZ

İzmir'in Geleceğine Düşülen Not

Elinizdeki bu kitap, sadece geçmişe duyulan bir özlemin ifadesi değil; bir şehrin nasıl dirençli, yeşil ve yaşanabilir kılınacağına dair somut bir yol haritasıdır. Dr. Burhan Özfatura'nın İzmir'e duyduğu sarsılmaz sevdâ ve vizyoner liderliği ile benim, stratejik ve teknik sorumluluğumda şekillenen bu projeler, rantın ve plansızlığın karşısında yükselen birer "akıl ve vicdan" abidesidir.

Biz, İzmir'in çorak sırtlarına sadece fidan dikmedik; suyun her damlasını koruyan göletler, insanların nefes alacağı ormanlar ve binlerce aileye ekmek kapısı olacak sosyal donatılar kurguladık. 1999 yılında bir bayrak yarışı gibi teslim ettiğimiz bu 62 milyon metrekarelik miras, maalesef çeyrek asırdır "vizyonsuzluğun" tozlu raflarında bekletilmektedir.

Bu kitap; ihmal edilen her bir projenin, kurutulan her bir gölettin ve heba edilen her bir kuruş kamu kaynağının hesabını tarihe not düşmek için kaleme alınmıştır. İnanıyorum ki, İzmir'in geleceğine sahip çıkacak olan yeni nesiller, bu sayfalar arasında sadece yarım kalmış hikâyeleri değil, iklim krizine ve çarpık kentleşmeye karşı zafer kazanacak olan gerçek belediyecilik ruhunu bulacaklardır.

Dr. Mehmet Talat Şimdi

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ: I

BÖLÜM 1 -MARDİN'İN TOZLU YOLLARINDAN İZMİR'İN GELECEĞİNE KADERİN KAVŞAKLARI

BÖLÜM 2- ÇEŞME'NİN RÜZGÂRIYLA DOĞAN VİZYON

BİR AKDENİZ YILDIZI TASARLAMAK

BÖLÜM 3-TANSAŞ'TAN ARITMA TESİSİNE BİR KAYNAK YARATMA DEHASI VE TARİHİ PAZARLIK

BÖLÜM 4-ŞEHRİN RUHU İNSAN, ŞEHRİN BEREKETİ TOPRAK – TOPLAM KALİTE VE YEŞİL VİZYON

BÖLÜM 5- İZMİR'İN YENİ UFUKLARI-SAĞLIK TURİZMİNDEN YÜKSEK TEKNOLOJİYE

BÖLÜM 6-YARIM KALAN RÜYA – BALÇOVA SAĞLIK KENTİ VE GENÇLİK PARKI'NIN KAYIP YILLARI

BÖLÜM 7-ŞEHRİN KALBI – SANAT, SPOR VE "MİNİ TÜRKİYE" HAYALI

BÖLÜM 8-SUDAKİ FİDAN – BİR ŞEHRİN NEFESİNİ TASARLAMAK

BÖLÜM 9-KÖRFEZ'İN CAN SUYU VE 30 YILLIK BİR VİZYONUN ZAFERİ

BÖLÜM 10-BİR DAMLA SUDA SAKLI ORMAN

BÖLÜM 11-YASALARIN ÖNÜNDE YÜRÜMEK

BÖLÜM 12-DÜNYADA BİR İLK -STRATEJİK PLANLAMA VE ISO 9000 DEVİRİMİ

BÖLÜM 13- BEŞERİ SERMAYE VE DENETİMİN GÜCÜ

BÖLÜM 14-SOSYAL YARALARA MERHEM OLMAK

KISITLI KAYNAKLARLA İNSAN ODAKLI DÖNÜŞÜM

**BÖLÜM 15- ÇİFTE DERMAN-KADININ GÜCÜ VE YAŞLININ DUASI
ARASINDAKİ KÖPRÜ**

BÖLÜM 16-AZ PARAYLA DEV İŞLER

BÖLÜM 17-ŞEHRİN ŞIFASI VE YARIM KALAN VEFA

**BÖLÜM 18-EVKA-2 YEŞİL KUŞAK VE GÖLET PROJESİ – RANTA KARŞI
EKOLOJİK KALKAN**

BÖLÜM 19-BAYRAKLI ALPARSLAN YEŞİL KUŞAK

BÖLÜM 20-GAZİEMİR GENÇLİK PARKI

BÖLÜM 21-HARMANDALI VE ÖRNEKKÖY YEŞİL KUŞAĞI

BÖLÜM 22-ÖTÜKEN TÜRKELLERİ ORMANI

BÖLÜM 23-BUCA ADATEPE FİDANLIĞI (Barış Manço Ormanı)

BÖLÜM 24-KARŞIYAKA SAHİL DÜZENLEMESİ

BÖLÜM 25-EVKA-4 EĞRİ DERE YEŞİL KUŞAĞI

**BÖLÜM 26-YEŞİLDERE –DENİZE HASRET BİR NEHİR VE YARIM KALAN
BİR RÜYA**

**BÖLÜM 27-GÜZELBAHÇE GENÇLİK PARKI –KAYBEDİLEN EKEOLOJİK
MİRAS**

BÖLÜM 28-BORNOVA GENÇLİK PARKI –SANAYİ RANTINA KURBAN EDİLEN AKCİĞER

BÖLÜM 29-ÇİĞLİ GENÇLİK PARKI –DEV BİR TÜRKİYE PORTRESİ VE KAYIP FIRSAT

BÖLÜM 30-POLİGON ASKERİ ALANI-SELİN ÖNÜNDEKİ YEŞİL KALKAN

BÖLÜM 31-EGE BELEDİYELER BİRLİĞİ PARKI –BİRLİĞİN VE DOĞANIN ORTAK PAYDASI

BÖLÜM 32-GAZİEMİR GENÇLİK PARKI-BOZKIRDA AÇAN ÇİÇEKTEN ATIL ARAZİYE

BÖLÜM 33-KONAK GENÇLİK PARKI VE KADİFE KALE-BİR KENTSEL DÖNÜŞÜM VE SOSYAL ADALET MANİFESTOSU

BÖLÜM 34-İTFAİYE ORMANI VE ŞİMDİ TEPEŞİ-BİR VEFA VE DİRENİŞ ÖYKÜSÜ

BÖLÜM 35-NARLIDERE GENÇLİK PARKI – ALİ ONBAŞI DERESİ'NİN SAKLI HAZİNESİ

BÖLÜM 36-DOĞANÇAY YEŞİL KUŞAĞI – RANTA KARŞI DİKİLEN OKALİPTÜSLER

BÖLÜM 37- BORNOVA AŞIK VEYSEL PARKI – HATALI UYGULAMALAR VE HEBA EDİLEN VİZYON

BÖLÜM 38 -BORNOVA AŞIK VEYSEL PARKI – HATALI UYGULAMALAR VE HEBA EDİLEN VİZYON

BÖLÜM 39 -BUCA GENÇLİK PARKI VE YEDİ GÖLLER – İSTİHDAMDAN DÜĞÜN SALONUNA BİR VİZYON KAYBI

BÖLÜM 40-İHMAL EDİLEN VİZYON – İZMİR'İN KAYIP 62 MİLYON METREKARES

BÖLÜM 1

MARDİN'İN TOZLU YOLLARINDAN İZMİR'İN GELECEĞİNE KADERİN KAVŞAKLARI

Bazı dostluklar ve kader birlikleri, planlı toplantılarda değil; hayatın hiç beklenmedik anlarında, uzak coğrafyalarda mühürlenir. Benim Dr. Burhan Özfatura ile olan hikâyem de İzmir'in deniz kokan sokaklarında değil, Bereketli Hilalin kadim şehri Mardin'in o sarı sıcak tozunda başladı.

Mardin'de Bir Komşuluk Hikâyesi

Yıl 1960'ların sonu... Genç Burhan Özfatura, vatan borcunu ödemek üzere Mardin'de Yedek Subay olarak görev yapıyordu. Kader bizi orada, aynı mahallenin havasını soluyan iki komşu olarak karşılaştırdı. O günlerde Mardin'in o taş evleri arasında kurulan komşuluk hukuku, sadece bir tanışıklık değil, yıllar boyu sürecek bir güven köprüsünün ilk taşıydı. Burhan Bey'in o zamanki vakarını, disiplinini ve insana bakışını gördüğümde; bu ismin ileride Türkiye'nin idari yapısında önemli bir iz bırakacağını hissetmiştim.

Maliye Teşkilatı ve Ortak Disiplin

Yollarımız daha sonra devletin mali kalbi olan Maliye Teşkilatında tekrar kesişti. Burhan Bey, rakamların dilini bilen bir hesap uzmanı; ben ise idari ve mali süreçlerin içinde, devlet disipliniyle yoğrulan bir bürokrat adayıydım. Mardin'deki komşuluk, Maliye'deki mesai arkadaşlığıyla perçinlendi. Bizim için "hesap", sadece kağıt üzerindeki rakamlar değil; devletin ve halkın kutsal emanetiydi.

1984: Zor Bir Karar ve Tarihi Bir Davet

Yıl 1984'e geldiğinde, hayatımın en kritik dönemeçlerinden birindeydim. İdari Yargı Hakimi olarak cübbemi giymeye, adaletin tecellisi için kürsüye çıkmaya hazırlanıyordum. Geleceğim garanti altındaydı, yolum belliydi. Ancak tam o günlerde, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı seçilen Dr. Burhan Özfatura'dan, teklif aldım. Sesindeki o kararlılık ve samimiyet hala kulaklarımda: *"Talat,. Bana kürsüde adalet dağıtacak hakimlerden ziyade, bu şehrin çehresini benimle birlikte değiştirecek, bütçesini namusuyla yönetecek güvenilir yol arkadaşları lazım. Dedi ve bende tereddütsüz kabul ettim."*

Hakimliğin Cübbesinden Belediyenin Şantiyesine

İdari Yargı Hakimliği gibi saygın bir makamı bırakıp belediyenin o bitmek bilmeyen sorunlar yumağına girmek, dışarıdan bakanlar için çığnıktı. Ama Burhan Özfatura'ya duyduğum güven ve Mardin'den Maliye'ye uzanan o sarsılmaz dostluk, kalemimi bırakıp İzmir için kollarımı sıvamama neden oldu. Hakimliğin sessiz kürsüsü yerine, İzmir'in tozlu şantiyelerini, uykusuz bütçe gecelerini ve halkın bitmek bilmeyen taleplerini seçtim.

İşte o gün, o kapıdan içeri girdiğimde; sadece bir memuriyete değil, İzmir'in elli yılını şekillendirecek bir "disiplin okuluna" adım attığımı biliyordum. 1984-1989 yılları anıları başka bir kitap konusu olacağından bu kitapta sadece 1994-1999 yıllarına kapsayan sadece yeşil İzmir vizyonu ile ilgili anılara yer verilecektir.

ken, Kızıltepe üzerine giderken serap gödüyorduk yani. Ben hatta çocuklara oğlum al şu matarayı git doldur deyince kuyuya gidiyor ve kuyu kaçıyor komutanın diyordu. "Oğlum kuyu kaçarmı" diyerek başlıyordum onlara serapın ne olduğunu anlatmaya.

1983'de hacca giderken de oradan geçtim. Şimdi oraları verimli pamuk tarlaları olmuş.

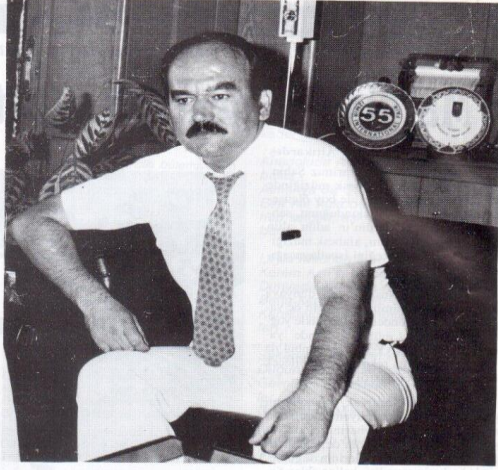
O Nusaybin ve civarındaki çirçir tesisleri ve iplik fabrikaları korkunç bir ekonomik potansiyel getirmiş. Bizim o zaman ektiğimiz bademler zeytinler, bile büyümüş. Tabii o zaman şartlar zordu ve içinde yaşamak lazım ama temelde orada fevkalade dostluklar gördük mesela orada evlendim ve giderken dedim ki

"Beyler bakın ben 15 gün sonra dönceğim bana ev bulun hadi allahıasmarladık" geldik hakikaten en güzel evlerden bir tanesi bizim için kiralanmıştı.

Birde doğum sırasında hanımı annesinin babasının yanına gönderdik orada daha zor diye. Uçak bileti almak zordu birtakım denetlemeler falan hepsini dostlar yaptı. Mardinliler dost canlısı insanlardır. Bana bir tek hanımı Diyarbakır'a götürüp uçağa bindirmek kaldı. O bakımdan bu şehri insanlarını tanımayan çok değişik konuşur. Sonra baktım ki İzmir'de Mardin'deki nüfustan daha fazla Mardinli var. Mesela bazıları ufaçktı ben onlara iş bulmuştum baktım biyıklı miyıklı delikanlı olmuşlar.

- Başkanım İzmir'de, 150-200 bin Mardin'li var. 1984 seçimlerini kazanmamızda Mardinlilerin rolü oldu mu?

ÖZFATURA: Biz hiçbir zaman halkla ilgiyi kopartmıyoruz Herşey gelip geçici. Belediye Başkanlığı da... Hiç kimse

Askerliğini Mardin'de yapan Burhan Özfatura insanın Mardinliler hakkında konuşabilmesi için Mardin'e gidip insanlarını tanıması gerekir diyor.

ne bu makamda emekli olur ne de ölür. 5 yılda seçimler tazelenir ve en çokta bu yorucu ortamda iki dönem başkanlık yapabilirsiniz. Biz herşeyin geçici olduğu rahatlığı içerisinde günde 18 saat me-

● **Mardin'den gelen arkadaşlarımıza ben, Mardin kökenli İzmir'li diyorum. Yani İzmir'li ama doğum yeri Mardin**

sai insanı her açıdan çok yoruyor. Biz bu dönem alt yapıyı bitirdik. Allah nasip ederse önümüzdeki dönemde üst yapıyı bitirmeye gayret ediyoruz. Ve Mardin'den gelen arkadaşlarımıza da ben Mardin kökenli İzmir'li diyorum. Yani İzmir'li ama doğum yeri Mardin. Evleri burada çokluk çocukları burada damatları gelinleri hep burda yani hadi geri dönelim dese hanımlar ve kızlar dönmez o bakımdan artık İzmir'i benimsemeleri ve geliştirmeleri lazım. Onlarla ilgili olan problemlerde hiç bir aksama olmadı. Elimizden geldiği kadar da hep destek olduk. Benim onlardan şikayetim yok, onların benden şikayeti olmaması lazım.

İzmir Belediyesi Sosyal İşler Daire Başkanı ve Buca Belediyesi Koordinatörü hemşehrımız Talat Şimdi, İzmir Belediye Başkanı Burhan Özfatura'nın en yakın çalışma arkadaşlarından biridir.

BÖLÜM 2

ÇEŞME'NİN RÜZGÂRIYLA DOĞAN VİZYON

BİR AKDENİZ YILDIZI TASARLAMAK

Takvimler 1996 yılını gösteriyordu. İzmir, kabuğunu kırmak ve Akdeniz'in parlayan yıldızı olmak için sabırsızlanıyordu. Dr. Burhan Özfatura ile şehri yönetirken, projelerin sadece teknik dairelerde, kapalı kapılar ardında pişmeyeceğini biliyorduk. Şehrin geleceği, o şehri soluyan herkesin el birliğiyle çizilmeliydi. İşte bu inançla, İzmir'in entelektüel ve dinamik gücünü yanımıza alarak Çeşme'nin yolunu tuttuk.

Beyin Fırtınasından Şehir Stratejisine

Çeşme'de düzenlediğimiz o geniş katılımlı toplantıları dün gibi hatırlarım. Ortamda sadece bürokratlar yoktu; üniversitelerden bilim insanları, sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, iş dünyasının duayenleri ve kamu temsilcileriyle devasa bir masanın etrafında toplanmıştık. O gün orada sadece bir toplantı yapmadık; biz, İzmir'in "Kalkınma Anayasası'nı yazdık.

Fuarlar ve Kongreler Şehri: Bir İzmir Hayali

O toplantıların ana eksenini netti: İzmir, sadece sanayinin değil; fuarların, kongrelerin, seminerlerin ve turizmin kalbi olacaktı. Bugün İzmir'in bir "Fuarlar Şehri" olarak anılmasının altında, o gün Çeşme'de dökülen ter ve kurulan stratejik hayaller yatar. Biz İzmir'i, Akdeniz havzasının parlayan yıldızı yapmak için bir hedef listesi değil, bir ruh inşa ediyorduk.

Bu buluşmalar, Özfatura vizyonunun şehre yayıldığı tarihi dönüm noktalarıydı. Halkı ve paydaşları büyük bir hayale ortak etmek, yönetimin en zor ama en kalıcı başarısıydı. Bir vizyonun, bir başkanın zihninden çıkıp kentin kolektif hafızasına nasıl dönüştüğüne bizzat şahitlik ettim. (Rapor kapağı Eklenecek)

VİZYONDAN ATALETE: İZMİR 2020 STRATEJİSİ VE UYGULAMA SAPMALARI

1996 yılında gerçekleştirilen İzmir Arama ve Karar Konferansları'nda ortaya konulan "Akdeniz Yıldızı İzmir" vizyonunun temel parametrelerini ve 1999 yılından itibaren hem yerel yönetimin hem de merkezi idarenin bu stratejik rotadan sapma sürecini analiz etmektedir.

1. Vizyonun Temel Taşları: Akdeniz Yıldızı Modeli

İzmir 2020 Projesi, kentin geleceğini sadece fiziksel bir büyüme olarak değil, bütüncül bir kalkınma modeli olarak tasarlamıştı. Bu modelin sac ayakları şunlardı:

- **Demografik Disiplin:** Göçün kontrol altına alınması ve kentin "yaşayan nüfus" yerine "ziyaretçi/turistik nüfus" odağıyla büyümesi.
- **Entegre Altyapı:** Çevre yolları, metro hatları ve limanların, doğal dokuya zarar vermeden bir "ulaşım bazaltı" oluşturacak şekilde tamamlanması.
- **İnovatif Sanayi:** Ağır sanayi yerine; teknoparklar ve organize sanayi bölgeleri destekli, çevre dostu "hafif sanayi" ve teknoloji üretimi.
- **Kendi Kendine Yeten Kent:** Enerjisini yerel kaynaklarla üreten, eğitim ve sağlıkta uluslararası standartları yakalamış bir toplumsal yapı.

2. Ortak Akıldan Kopuş: 1999 Sonrası Atalet Süreci

1996'daki konferanslarda katılımcı bir ruhla oluşturulan "İzmir'in Geleceği Sözleşmesi", maalesef 1999 yılından itibaren uygulama sahasında karşılığını bulamamıştır. Bu süreçte ortaya çıkan temel eksiklikler şunlardır:

- **Merkezi Yönetimin İlgisizliği:** Ankara, İzmir'in "Akdeniz Yıldızı" olması için gereken makro yatırımları (Liman modernizasyonu, hızlı tren bağlantıları, uluslararası teşvikler) öncelik listesinin gerisine itmiştir. İzmir, kendi kaderine terk edilen bir "bölgesel merkez" hüviyetine sıkıştırılmıştır.
- **Yerel Yönetimdeki Vizyon Kayması:** 1999 sonrası dönemde İzmir Büyükşehir Belediyesi, Arama Konferansı'nda kararlaştırılan "stratejik yönetim" anlayışından uzaklaşarak daha çok günü kurtaran, operasyon el faaliyetlere odaklanmıştır. Ortak akıl tarafından vurgulanan teknopark hamleleri ve planlı nüfus projeksiyonları, yerini kontrolsüz kentleşmeye ve kronikleşen altyapı sorunlarına bırakmıştır.
- **Koordinasyon Eksikliği (EGEV ve Diğer Aktörler):** Konferans kararlarının izlenmesi ve koordinasyonu için yetkilendirilen kurumlar, siyasi konjonktürün ve bürokratik engellerin gölgesinde kalmıştır. "İzmir'in Geleceği Sözleşmesi" kurumların imzalamış olduğu bir kâğıt parçası olmaktan öteye gidememiştir.

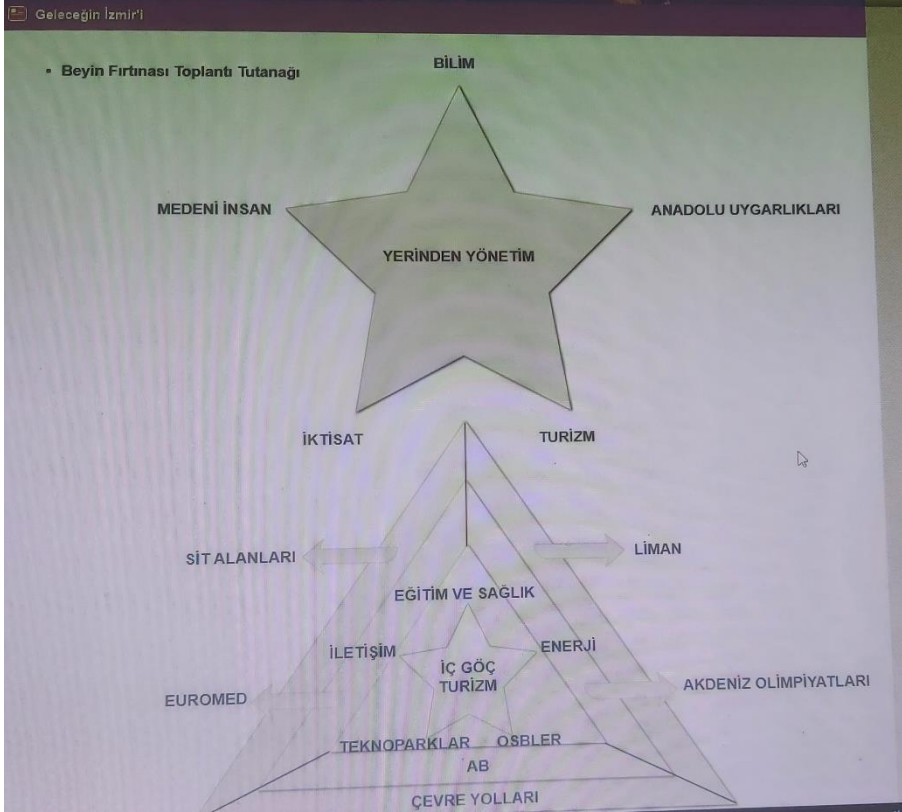
3. Kaybedilen 30 Yılın Muhasebesi

Ortak aklın 1996'da işaret ettiği "Akdeniz Olimpiyatları, Euromed entegrasyonu ve enerji bağımsızlığı" gibi hedefler, 1999 sonrası yönetimlerin koordinasyonsuzluğu nedeniyle birer temenni

olarak kalmıştır. Bugün karşı karşıya kalınan trafik yoğunluğu, plansız nüfus artışı ve çevre kirliliği; aslında 1996'da öngörülen ama uygulanmayan reçetelerin bir sonucudur.

Eylem Planı Çizelgesi (Kağıt Üstünde Kalanlar)

Hedeflenen Faaliyet	Sorumlu Makam	1999 Sonrası Durum
Göç Kontrolü	Merkezi Yönetim / Belediye	Başarısız; Düzensiz nüfus artışı devam etti.
Enerji Üretimi	Yerel Yönetim / Özel Sektör	Kısmi; Yerel potansiyel tam kapasite kullanılmadı.
Liman ve Lojistik	Merkezi Yönetim	Gecikmeli; Diğer limanların gerisinde kaldı.
Eğitim/Sağlık Kampüsleri	Karma Yapı	Parçalı; Bütüncül bir "kent kampüsü" oluşmadı.

Kolektif Aklın Gücü

Çeşme toplantıları bize şunu öğretti: En büyük proje, kentin tüm katmanlarını aynı hedefe kilitleyebilmektir. O günlerdeki o büyük enerji, İzmir'in altyapısından kültürel dokusuna kadar her yere sirayet etti. Bugün bile ne zaman İzmir için yeni bir geniş görüşlülük konuşulsa, aklım hep o Çeşme'deki brain-storming (beyin fırtınası) masasına, o günkü o heyecan dolu katılımcılara ve Burhan Bey'in kenti bir bütün olarak kucaklayan o geniş ufku gider. Ek.1 Toplantıya katılanlar Listesi

. BÖLÜM 3

TANSAŞ'TAN ARITMA TESİSİNE BİR KAYNAK YARATMA DEHASI VE TARİHİ PAZARLIK

Belediyecilikte bazen tek bir karar, bir şehrin sadece bugünkü bütçesini değil, elli yıllık kaderini kurtarır. Dr. Burhan Özfatura'nın Tansaş operasyonu, yerel yönetimler tarihinde ders olarak okutulacak bir "stratejik dönüşüm" hikâyesidir. Bu hikâyenin tam kalbinde, o günün gazete manşetlerine taşınan o tarihi pazarlık masasında ise Encümen Başkanı sıfatıyla ben vardım.

Enkazdan Devleşen Bir Marka

Tansaş, 1984'te mütevazı bir "Tanzim Satışlar Müdürlüğü" olarak devralınıştı. Dönemin Başbakanı merhum Turgut Özal, bir kamu kurumunun bu denli ticari bir alana girmesine başlangıçta itiraz etse de, Burhan Bey'in vizyonu galip gelmiş ve Tanzim Satışlar Şube Müdürlüğü bir dönüşüm ve gelişim olarak, Tansaş adlı bir şirkete dönüştü. 1989 yılında Dr. Burhan Özfatura secimi kaybetti yerine gelen başkan Yüksel Çakmur ve Genel Müdür olarak atadığı Ahmet Priştina beş yılda. 1994 yılına gelindiğinde manzara hazindi: Kötü yönetim nedeniyle tüm varlıklarının iki katı kadar kısa vadeli borçla boğuşan, verimsizleşmiş bir yapı...

1994'te Burhan Bey yeniden göreve gelir gelmez bana o unutulmaz talimatını verdi: *"Talat, bu Tansaş'ı ayağa kaldıracaksın. Bana mali durumuyla ilgili bir rapor hazırla."* Yaptığım inceleme sonucu, mevcutların kısa vadeli borçları bile karşılayamadığını rapor ettim.

Hemen aksiyon aldık. Şato Restoran'da tüm tedarikçi, toptancı ve üreticilerle bir araya geldik. Karşılıklı itimada dayalı bir protokol imzalayarak, "batık" gözüyle bakılan Tansaş'a yeniden mal ve hizmet akışını sağladık. Murahhas Aza olarak yer aldığım bu süreçte, şirketi Yeminli Mali Müşavir denetiminde tepeden tırnağa yeniden yapılandırdık. Tansaş artık hisseleri borsada işlem gören, iştah kabartan bir dev haline gelmişti.

Gazetecilerin Önünde Bir "Encümen" Meydan Okuması

Dört yıl süren sıkı disiplin meyvelerini vermiş, 1998 yılına geldiğinde artık "hasat vakti" gelmişti. Tansaş'ın hisse satışı için ihale günü geldiğinde, Encümen Başkanlığı koltuğunda oturuyordum. Salon; Türkiye'nin en büyük holding temsilcileri ve flaşları hiç sönmeyen bir basın ordusuyla hınç hınç doluydu. Karşımda, Türk finans dünyasının dev ismi, Doğuş Grubu adına Garanti Bankası Genel Müdürü Akın Öngör oturuyordu.

Akın Öngör ile Çetin Pazarlık: "İzmir'in Hakkını Teslim Edin!"

Kameralar kayıt yaparken pazarlık masasında tansiyon yükselmişti. Akın Bey profesyonel bir nezaketle tekliflerini sunarken, ben her kuruşun peşindeydim. İzmir halkının emaneti olan o markanın bedelini zirveye taşımak zorundaydım. Dakikalar süren o çetin pazarlık sonunda tokmağı masaya vurduğumda ortaya çıkan rakam bir rekordu: **Tansaş'ın %29 hissesi için 64 milyon dolar (o günün parasıyla 20 trilyon lira).**

Ertesi gün gazete manşetleri yıkılıyordu: *"Tansaş'ta Tarihi Satış!", "Belediye'den Müthiş Kaynak!"*

Bu anlaşma sadece bir hisse satışı değildi; aynı zamanda yönetimsel bir denge stratejisiydi. Yapılan protokol uyarınca:

- 7 kişilik Tansaş Yönetim Kurulu'nda, %29 hisseyi alan Garanti Bankası 5 üye ile temsil edilecek,
- %10'luk "A Grubu" imtiyazlı hisseye sahip olan İzmir Büyükşehir Belediyesi ise 2 üye ile denetim ve temsil hakkını koruyacaktı.

Market Poşetinden Arıtma Suyuna

Bu satıştan elde edilen devasa kaynak, doğrudan **Çiğli Atıksu Arıtma Tesisi**'nin ödemelerine aktarıldı. İşte Özfatıra dehası ve

ekip ruhumuzun zaferi buradaydı: İzmirli'nin mutfağından, alışverişinden büyüyen Tansaş; yine İzmirli'nin denizini, toprağını ve geleceğini kurtaracak arıtma tesisinin finansörü olmuştu. Masadan sadece bir çekle değil, İzmir'in çevre geleceğini kurtarmış olmanın gururuyla kalkmıştım.

Belediye Şirketleri: Teori ve Pratiğin Acı Gerçeği

Aslında belediye şirketlerine yabancı değildim. 1990 yılında yaptığım Yüksek Lisans tez çalışmamda, bu yapıların "kaynak yaratan" değil, "kaynak tüketen" kurumlara dönüşme riskini bilimsel olarak ortaya koymuştum. Maalesef bugün belediye iştirakleri üzerinden yükselen yolsuzluk iddiaları, bu tespiti doğrular nitelikte.

Sorun büyük oranda mevzuat boşluklarından kaynaklanıyor. Belediyeler, şirket kurma izni prosedürüyle uğraşmak yerine, iş insanlarına kurdurulan firmaları "bedelsiz bağış" yoluyla devralıyor. Bu yöntem, merkezi denetimden kaçmaya ve Sayıştay'ın denetim yetkisini sadece mali tablolarla sınırlamaya yarıyor. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun dışında kalan bu yapılar, ciddi bir denetim zafiyeti doğuruyor.

Çözüm İçin Radikal Öneriler

Belediye şirketlerini "sorun yumağı" olmaktan çıkarıp "hizmet odağı" haline getirmek için şu adımlar atılmalıdır:

1. **Sıkı Mali Kurallar:** İhale yetkileri ve harcamalar, genel bütçe disiplinine ve sıkı mali kurallara bağlanmalıdır.
2. **Çalışan Ortaklığı (Aidiyet):** Belediye şirketlerinde çalışanlara, başta kıdem ve ihbar tazminatlarına karşılık gelecek şekilde pay verilerek "ortaklık" statüsü

tanınmalıdır. Bu, hem aidiyeti artıracak hem de iç denetimi doğal bir süreç haline getirecektir.

3. **Etkin Denetim:** Bu şirketlerin yönetimi, bizim Tansaş'ta yaptığımız gibi yeminli mali müşavirler ve şeffaf denetim mekanizmalarıyla profesyonelleştirilmelidir.

Stratejik Mirasın Analizi: Özfatura'dan Tugay'a İzmir Yönetimi

1. Ahmet Piriştina Dönemi: "Altın Hisse" ve Sessiz Devir

1999 yılında göreve gelen merhum Ahmet Piriştina, Burhan Bey'den devraldığı "Tansaş mirası" konusunda farklı bir yol izlemiştir. Belediyenin elinde kalan ve yönetimde söz sahibi olmasını sağlayan o kritik paylar, Ahmet Piriştina döneminde. Sessiz bir süreçle tamamen elden çıkarılmıştır.

- **Analiz:** Burhan Özfatura döneminde Tansaş, şehre devasa bir altyapı yatırımı (Arıtma Tesisi) kazandırmak için bir "finansal kaldıraç" olarak kullanılmıştı. Piriştina dönemindeki tam devir ise, belediyenin piyasa aktörlüğünden tamamen çekilip daha çok sosyal belediyecilik ve kentsel dönüşüm odaklı bir yapıya evrilmesi stratejisiydi. Ancak bu durum, belediyenin gıda piyasasını regüle etme (fiyatları dengeleme) gücünü kalıcı olarak kaybetmesine neden olmuştur.

2. Cemil Tugay Dönemi: Kaynak Arayışı ve "Yeniden Yapılanma"

Bugün İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Cemil Tugay'ın çabalarına baktığımızda, aslında bizim 1990'daki yüksek lisans

tezimde belirttiğim o "kaynak tüketen belediye şirketleri" sorunuyla yeniden yüzleştğini görüyoruz.

- **Gayretlerin Bağdaşması:** Cemil Tugay, şu an belediye iştiraklerinin verimliliğini sorgulayan, zarar eden yapıları disipline etmeye çalışan ve "kamu kaynaklarını koruma" odaklı bir söylem geliştiriyor. Bu yönüyle Tugay'ın çabası, Piriştina'nın "sessiz devrinden" ziyade, Burhan Özfatura'nın o günkü "Mali disiplin ve batık yapıyı ayağa kaldırma" iradesine daha yakın bir refleks göstermektedir.

4. Tarihsel Bir Kıyaslama Tablosu

Dönem / Karar	Stratejik Yaklaşım	Sonuç
B. Özfatura (%29 Satış)	Şirketi borsaya açma ve yüksek bedelle kaynak yaratma.	Çıglı Arıtma Tesisi finanse edildi.
A. Piriştina (Tam Devir)	Belediye paylarının sessizce devri ve piyasadan çekilme.	Belediye ticari piyasa üzerindeki gücünü kaybetti

Dönem Karar	Stratejik Yaklaşım	Sonuç
C. Tugay (Günümüz)	Şirketlerde verimlilik artışı ve mali disiplin arayışı.	Belediye iştiraklerinin "kara delik" olmasını engelleme çabası.

Analiz ve Sonuç: "Gıda Egemenliği" vs. "Finansal Verimlilik"

Bugün Cemil Tugay'ın karşılaştığı en büyük zorluk, Piriştina döneminde sonlanan o "piyasa kontrol gücü" (Tansaş gibi bir devin yokluğu) ve bizim 1994'te raporladığınız o kronik borç sarmalının modern versiyonudur.

Şu anki yönetimin gayretleri, aslında bizim 1998'de pazarlık masasında korumaya çalıştığınız **"İzmir halkının emaneti"** bilinciyle bağdaşmaktadır. Ancak aradaki fark şudur: biz o gün Tansaş gibi parlayan bir elması satıp arıtma tesisi kurmuş; bugünkü yönetim ise verimsizleşmiş, personel yükü altında ezilen şirketleri yeniden işlevsel hale getirmeye çalışıyor.

BÖLÜM 4

ŞEHRİN RUHU İNSAN, ŞEHRİN BERKETİ TOPRAK

– TOPLAM KALİTE VE YEŞİL VİZYON

Belediyecilik denilince akla gelen ilk şey genellikle soğuk betonlar, asfalt yollar ve devasa binalardır. Oysa Dr. Burhan Özfatura'nın yanında geçen yıllarımda öğrendiğim en kıymetli ders şuydu: **"Bir şehri imar ederken, insanını ihmal ederseniz; o şehir ruhsuz bir şantiyeye dönüşür."** Burhan Bey için en büyük kaynak belediyenin kasasındaki para değil, koridorlardaki "beşeri sermaye" yani insandı. **Ben bilmem bileni bilirim**, sözü beşeri sermayenin en güzel tarifi olsa gerek.

1998: Geleceğin Yasasına İlham Veren Reform

Takvimler 1998'i gösterdiğinde, bugün bile pek çok kurumun başarmakta zorlandığı bir devrimi başlattık: **Toplam Kalite Yönetimi**. Ben Kalite Yönetim Temsilcisi olarak ve ekibim, belediyenin her birimini, her bir çalışanını adeta bir mücevher ustası titizliğiyle yeniden ele aldık.

Her çalışanın görev tanımını yaptık, performans kriterlerini belirledik. Stratejik planlama, bizim için tozlu raflarda duran bir belge değil, her sabah masamıza koyduğumuz bir yönetim pusulasıydı. O günlerde attığımız bu adımlar o kadar güçlü ve vizyon erdi ki; aradan yedi yıl geçtikten sonra, 2005'te yürürlüğe giren **5393 Sayılı Belediye Kanunu**'nun ruhuna ilham kaynağı oldu. Biz aslında geleceğin belediyecilik yasasını, 1998'in İzmir'inde bizzat uygulayarak yazmıştık. Aynı Zamanda 1995 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayın 1 Belediye Nedir Ne İş

Yapar İzmir Büyükşehir Belediyesi Stratejik Plan Uygulaması Kitabım bu hizmetin ilk kıvılcımı olmuştu.

Betondan Toprağa: Arıtılan Suyun Mucizesi

Burhan Bey'in vizyonu sadece belediye binasının duvarları arasında kalmıyordu; o, İzmir'in kırsalına, toprağına ve köylüsüne de aşıktı. Sık sık bana döner: " *Talat, sadece beton dökerek İzmir'i kalkındıramayız. Bu şehrin toprağını ihya etmeliyiz,*" derdi.

İşte bugünlerde sıkça konuştuğumuz "Arıtma suyunun tarımda kullanılması" hayali, o günlerin şantiyelerinde doğdu. Çiğli'den çıkan o suyun sadece Körfez'e akıp gitmesi onun gönlüne razı gelmiyordu. O suyla tarım arazilerinin sulanması, tıbbi ve hoş kokulu bitki seralarının kurulması, kırsaldaki insanın ekmeğinin büyütülmesi bizim uykusuz gecelerimizin en büyük hayaliydi.

Yarım Kalan Değil, Miras Kalan Hayaller

Onun döneminde İzmir, sadece bir şehir değil, bir "kalkınma ekosistemi" idi. Yeşile ve toprağa yapılan yatırım, betonlaşmanın karşısındaki en güçlü kalemizdi. Biz o günlerde tıbbi bitki seralarından, kırsal kalkınma kooperatiflerine kadar pek çok projenin tohumlarını ektik.

Bugün geriye dönüp baktığımda; o günlerde başlattığımız "Toplam Kalite" disiplini ve "Toprak Sevda'sının, aslında modern belediyeciliğin ta kendisi olduğunu görüyorum. Burhan Bey ile biz sadece binalar dikmedik; biz İzmirli'nin geleceğe güvenle bakacağı, insanın ve doğanın el ele verdiği bir sistem inşa ettik. Bu sistemin en büyük şahidi ve uygulayıcısı olmak, benim kariyerimin en onurlu madalyasıdır.

BÖLÜM 5

İZMİR'İN YENİ UFUKLARI

SAĞLIK TURİZMİNDEN YÜKSEK TEKNOLOJİYE

Dr. Burhan Özfatura'nın uzak görüşlülüğü ile İzmir, sadece geçmişiyle övünen bir emekli şehri olamazdı. O, İzmir'i Akdeniz'in en modern, en gelişmiş ve teknoloji üreten merkezi olarak hayal ediyordu. Bir sabah belediyedeki toplantımızda haritayı önüne açtı ve parmağını Balçova'nın üzerine koydu: *"Talat, yerin altındaki bu şifalı suları sadece banyolarımızda kullanmak İzmir'e haksızlıktır. Biz burayı dünyanın sağlık merkezi yapacağız!"*

Balçova: Çamurdan Sağlık Turizmine Uzanan Yol

Burhan Bey'in bu kararlılığıyla, Balçova Termal Tesisleri'ni sadece bir dinlenme tesisi olmaktan çıkarıp, yabancı sermayenin ve modern tıbbın dikkatini çekecek bir **Sağlık Turizm Merkezi** haline getirme hamlesini başlattık. O dönemde "sağlık turizmi" kavramı Türkiye'de henüz telaffuz edilmezken, biz Norveçli, İsveçli hastaların tedavi için İzmir'e akın edeceği bir ekosistemin temellerini atıyorduk. Bu, sadece bir turizm projesi değil, İzmir'in istihdamına ve döviz girdisine vurulacak devasa bir mühürdü.

Bir Üniversite, Bir Şehir, Bir Gelecek: İYTE

Burhan Bey'in en büyük heyecanlarından biri de İzmir'in bir "Silikon Vadisi"ne dönüşmesiydi. Bugün gurur duyduğumuz **İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE)**, o günlerde bizim

gözbebeğimizdi. Belediyenin tüm imkânlarını bu üniversitenin gelişimi için seferber ettik.

Burhan Bey, yabancı yatırımcılarla yaptığı görüşmelerde sadece fabrika binalarını değil, İzmir'in Ar-Ge potansiyelini masaya koyardı. *"Bize sadece montaj yapan değil, icat çıkaran sermaye lazım"* derdi. Modern sanayi sitelerinin kurulması, teknopark fikirlerinin filizlenmesi hep o günlerin cesur adımlarıydı. Biz, İzmirli gencin iş aramak için İstanbul'a gitmediği, aksine dünyanın İzmir'e teknoloji satın almak için geldiği bir gelecek düşlüyoruz.

Sanayi ve Teknolojinin El Sıkışması

Burhan Bey ile geçirdiğimiz o yıllar, İzmir'in "akıllı bir şehir" olma yolundaki ilk büyük sıçrayışıdır. Biz sadece altyapı yapmadık; biz İzmir'in zihnini, vizyonunu ve küresel rekabet gücünü inşa ettik.

Şimdi geriye dönüp baktığımda; Balçova'nın o sıcak sularında Norveçli yaşlıların şifa bulmasında da, İYTE'nin laboratuvarlarından çıkan bir patentte de o günlerin disiplinli ve ufkunu geniş tutan yönetim anlayışının payını görüyorum. Özfatura dönemi, İzmir'in dünyayla el sıkıştığı, teknolojiyi ve sağlığı ekonomisinin kalbine yerleştirdiği bir "Rönesans" dönemiydi.

BÖLÜM 6

YARIM KALAN RÜYA – BALÇOVA SAĞLIK KENTİ VE GENÇLİK PARKI'NIN KAYIP YILLARI

Belediyecilikte sadece yaptıklarınızdan değil, yapılmasına engel olunanlardan da sorumlusunuzdur. Dr. Burhan Özfatura ile yürüdüğümüz o yolda, İzmir'in kaderini dünya ligine taşıyacak bir projemiz vardı ki; bugün bile Balçova sahillerine baktığımda içimde ince bir sızı hissedirim. Bu, sadece benim değil, İzmir'in elinden alınan bir gelecek hikâyesidir.

İncir altı: Bataklıktan Hayata Dönüşün Hikâyesi

İncir altı o dönemde, sazlıkların ve bataklıkların arasına sıkışmış, adeta kendi kaderine terk edilmiş metruk bir bölgeydi. Ancak bu ihmal edilmişliğin arkasında, geleceğe dair sinsi bir planın ayak sesleri duyuluyordu. Bölgenin bir kısmı Çeşme Otoyolu'nu inşa eden Bayındır İnşaat'a şantiye alanı olarak tahsis edilmişti; fakat "gizli bir el", devletin hafızasına burayı çoktan özel bir turizm bölgesi olarak nakşetmişti. Altyapı, vakti geldiğinde bu alanı tamamen söz konusu şirkete devretmek üzere sinsice hazırlanıyordu.

Bu büyük tehdidi fark ettiğim an, durumu derhal Belediye Başkanımız Sayın Dr. Burhan Özfatura'ya ilettim. Anayasal bir hak olan "sahillerin halka aitliği" ilkesini hatırlatarak, kentin geleceğine ipotek konulmasına izin veremeyeceğimizi vurguladım. Başkan'ın kararlı duruşuyla, Yeni kale Askeri Tesisleri'nden vapur iskelesine kadar uzanan devasa alanı, İzmir'in ilk gençlik parkı olan **Balçova Gençlik Parkı** olarak imar planlarına işlettik. 1650 dönüm Çakal burnu dalyanı dahil.

Ancak asıl mücadele kağıt üzerinde değil, o bataklığın içinde başlıyordu. UKOME, AYKOME ve Metro projelerinden sorumlu bir yönetici olarak; metro kazılarında çıkan hafriyatın bu bataklığı kurutmak için bölgeye dökülmesi kararını aldım. İşte o an tabiri caizse kıyamet koptu. Her türlü yeniliğe "hayır" demeyi ilke edinen bir grup, Ramsar Sözleşmesi'ni gerekçe göstererek şahsıma dava açtı. Mahkeme koridorlarında savunmamı tek bir güçlü dayanağa yasladım: Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün İçişleri Bakanı Şükrü Kaya döneminde yürürlüğe giren **1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu**. Kanun, "Belediye bataklıkları kurutur," diyerek amir hükmünü koymuştu. Bu hukuki zaferle beraat ettim ve aşağıda fotoğraflarla tanıklık edeceğiniz o büyük dönüşüm süreci resmen başlamış oldu.

1. Vizyonun Temelleri: Bataklıktan Yaşam Alanına

1994 yılına gelindiğinde İncir altı, sadece bir ihmal bölgesi değil, aynı zamanda kentin sağlığını tehdit eden devasa bir sivrisinek üretim merkeziydi. Bugün İzmirliilerin keyifle vakit geçirdiği

Turkuaz Kafe'nin bulunduğu o geniş saha, o günlerde bataklığın kalbi durumundaydı. Halk sağlığını hiçe sayan bu tabloya karşı, Sıtma ile Mücadele Yasası'nın belediyelere tanıdığı yetkiyi kararlılıkla uyguladık. Bataklığın kurutulması kararı, sadece bir arazi ıslahı değil; İzmir'in makûs talihini değiştirecek yepyeni bir sayfanın ilk satırıydı. Gençlik parkının kalbinde yer alan bu kafe de anlamsız bir şekilde yıkılması başka bir ufuksuzluk olsa gerekir.

Bu dönüşümü gerçekleştirirken sadece doğayla değil, kısıtlı bütçe imkânlarıyla da mücadele ediyorduk. İşte bu noktada **"Akılcı Planlama"** ilkesini devreye soktuk. Metro inşaatından çıkan devasa hafriyatı, bu bataklığı kurutmak için dolgu malzemesi olarak kullandık. Bu dâhiyane lojistik hamlesiyle o günün şartlarında tam **25.000 ABD Doları** tasarruf sağladık. Üstelik projenin finansmanını da kendi içinde yarattık: İnşaat döküm alanına giren kamyonlardan alınan bedeller, saha çalışmalarının masraflarını fazlasıyla karşıladı. Metro İhale sözleşmesinde inşaat sırasında çıkacak atıkların Buca'ya dökülmesi öngörülmekte idi sözleşme değişikliği ile taşımadan doğan tasarruf daha önemli projelere harcandı.

Bu hamlenin ekonomik zaferi sadece inşaat süreciyle sınırlı kalmadı. Her yıl sivrisinekle mücadele ve ilaçlama için belediye kasasından çıkan **4 milyar liralık** gider, bataklığın kalıcı olarak kurutulmasıyla tamamen ortadan kalktı. İncir altı projesi; kamunun parasını koruyan, atığı kaynağa dönüştüren ve kente nefes aldırان bir mühendislik ve ekonomi dehası olarak tarihteki yerini aldı.

Hukuki Zemin ve Halkın Sesi: Direnişten Zafer

Bu devasa dönüşümün arkasında yalnızca iş makineleri değil, aynı zamanda İzmir'in geleceğini koruma altına alan sağlam bir hukuki zemin ve sarsılmaz bir uzak görüşlülük vardı. İncir altı için hazırladığımız imar planları, kentin öz kaynaklarını halka geri verme idealinin bir ürünüydü. Her ne kadar "her şeye hayır" demeyi alışkanlık haline getiren malum çevreler bu sürece de set çekmeye çalışsa da yargı, projenin doğruluğunu tescil etti. Mahkemeden çıkan lehimize karar, İzmir'de yapılan her olumlu icraata karşı duranlara verilmiş en net ve en ağır cevap oldu. Bu zafer, halkın desteğiyle birleşerek projenin meşruiyetini perçinledi.

Mührün Vurulması: Resmi Karar

İnciraltı'nın kaderi, **04 Temmuz 1995** tarihinde İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nde alınan tarihi bir kararla resmen mühürlendi. **05.1772 sayılı** bu meclis kararı ile Feribot İskelesi'nden Yeni

kale Askeri Tesisleri'ne kadar uzanan sahil şeridi, resmen "**İzmir Büyükşehir Belediyesi Gençlik Parkı**" ilan edildi. Bu karar, İnciraltı'nın kişisel rantların elinden çekilip alınarak, sonsuza dek İzmir halkına ve gençlerine armağan edildiğinin en büyük kanıtıdır.

Makam Odamda Başkana ve Sivil Toplum Kuruluşlarına Bilig

- **İlk Uygulamalar ve Halkın Katılımı:** Projenin ilk etabında tenis kortları ve otobüs kafe tesis edildi. İlk ağaçlandırmalar yapılarak alan yeşillendirildi. İlk tesislerin tasarımını ve işletmesini üstlenen İncir altı Öğrenci Yurdu öğrencileri, bu sayede aile bütçelerine de katkıda bulundular.

2. Halk İçin Tasarlanmış Bir Proje

Proje, sadece bataklığı kurutmakla kalmadı, aynı zamanda halkın sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayacak birçok alanı barındırıyordu. Proje taslağı Dr. M. Talat Şimdi tarafından

hazırlanarak uygulamaya konuldu ve bu plan aşağıdaki unsurları içeriyordu:

- İki Meydan
- Akvaryum
- Plenaryum
- Kültür Merkezi
- Sergi Alanları
- Sportif Alanlar

Meclis Üyelerine sunum.

- **Vizyoner Mimarinin Temsili:** Projede yer alan **Türk Otağı** şeklindeki kültür merkezi, 25000 kişi kapasiteli ve çok amaçlı olarak tasarlandı. Avustralya Sydney’de bulunan istiridye şeklindeki kültür merkezinden esinlenen bu yapı, aynı zamanda EXPO 2015 için de önerilebilecek nitelikteydi.

Rantı Engelleyen Stratejik Bir Hamle: İnciraltı'nın Gençlik Parkına Dönüşümü

Dr. Burhan Özfatura'nın belediye başkanlığı dönemi, halka ait alanların korunması ve bu alanların kamusal fayda için kullanılması mücadelesiyle öne çıkmaktadır. İncir altı Gençlik Parkı'nın hikâyesi, bu mücadelenin en çarpıcı örneklerinden biridir.

Turizm Alanı Olma Tehlikesi

İmar ve İskan Bakanlığı, İnciraltı'nın bataklık ve sahil bölgesini "turizm alanı" olarak ilan etmişti. Bu karar, alanı özel mülkiyete ve olası rant projelerine açma potansiyeli taşıyordu. Daha da vahimi, alan, İzmir-Çeşme otobanı müteahhidi Bayındır İnşaat'a şantiye olarak verilmişti. Kamuoyunda, inşaat bittikten sonra bu arazinin şirkete verileceği yönünde ciddi konuşmalar başlamıştı. Bu durum, halkın ortak mülkü olan değerli bir sahil şeridinin, özel çıkarlar uğruna kaybedileceği endişesini doğurmuştu.

Bayındır İnşaatın alanı terk etmesi için öncelikle giriş ve çıkışları zorlaştıracak imalatlar yapıldı.

Kamuyu Koruyan Vizyoner Hamle

Dr. Burhan Özfatura, bu gelişmeyi gördüğünde, hızla ve kararlı bir şekilde harekete geçti. Amacı, kamuya ait olan bu arazinin, vurgunculuk ve getirim projelerinden korunarak halkın hizmetine sunulmasını sağlamaktı. Bu doğrultuda, söz konusu alanın imar planına "gençlik parkı" olarak işlenmesi için bir düzenleme yaptı. Bu stratejik hamle, sadece bir kâğıt üzerindeki düzenleme değildi; bu, hukuki ve kamusal bir güvenceydi. Alanın "gençlik parkı" olarak işaretlenmesi, muhtemel bir getirim uygulamasının önüne geçilmesini ve arazinin halka ait kalmasını sağlamıştır.

Dr. Özfatura'nın bu yaklaşımı, halk yararına çalışma prensibinin en somut kanıtlarından biridir. Projede yer alan tüm alanların %100 kamu mülkiyetinde olması ve

hiçbir istimlak işlemini gerektirmemesi, onun bu felsefesinin bir göstergesidir. İleriki yıllarda, bu tesisleri tamamlanmış bir alana ağaç dikerek "kent ormanı yaptım" demek, bu vizyoner hamleyi küçümsemek ve halkı aldatmaktan farksızdır.

Bu olay, kamuya ait olanın nasıl korunduğunu ve Dr. Burhan Özfatura'nın, kısa vadeli kazançlar yerine şehrin uzun vadeli çıkarlarını nasıl düşündüğünü net bir şekilde gözler önüne sermektedir.

- **Kamusal Mülkiyet Vurgusu:** Projede yer alan tüm alanlar %100 **kamu mülkiyetinde** olup, hiçbir istimlak işlemini gerektirmemesiyle Dr. Özfatura'nın halk yararına çalışma prensibini kanıtlamıştır. Bu alanlara ileriki yıllarda ağaç dikilerek "kent ormanı" yaptım demek, tesisi tamamlanmış bir alana ağaç dikerek halkı aldatmaktan farksızdır.
- **Diğer Önemli Alanlar:**
 - İncir altı projesi uygulanmadan önce, şu anki polis karakolunun bulunduğu alan İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından istimlak edilmiştir.
 - **Hava Şehitleri Parkı** 1996'da tesis edilmiştir.

- **İnciraltı Sahil Düzenlemesi** ve balık halinin kaldırılması sonucu tesis edilen Özdilek Otel ve İş Merkezi, bölgeye değer katmıştır.

Özdilek Aliyev Bulvarı –Otoban Arası Bahçeler
arası Mahallesi için Sağlık Kente emsal.

Balçova Gençlik Parkı yerleşim Planı

3. Yıllar Sonra Gelen İhmal ve Kaybedilen Miras

Ne yazık ki, meclis kararına dayanılarak hazırlanan ve uygulamaya konan bu vizyoner proje, **1999 yılından itibaren keyfi olarak uygulamadan kaldırılmıştır**. Bu durum, sadece bir projenin yarım kalması değil, aynı zamanda şehrin geleceği ve estetik değerlerinin göz ardı edilmesi anlamına gelmektedir.

1. **Sanatsal Değerlerin Yok Edilmesi:** Cumhuriyet Meydanı'na alternatif olarak yapılan **Süleyman Demirel Meydanı (Demokrasi Meydanı)**, Atatürk heykeli ve Türk Bahçesi'nde bulunan heykeller ve rölyefler, sözde Atatürkçüler tarafından kaldırılmıştır. Azeri heykeltıraş Anara'ya ait olan bu eserin kompozisyonu Dr. M. Talat Şimdi'ye aittir.
2. Meydanların Önemi: Bir Kent Kimliğinin Kayboluşu
3. Her şehrin bir kimliği, bir ruhu vardır ve bu kimlik en çok meydanlarında, anıtlarında ve toplanma alanlarında hayat bulur. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı olarak Dr. Burhan Özfatura, bu gerçeğin bilincindeydi ve İzmir'in Cumhuriyet Meydanı dışındaki tek tören alanı sorununu çözmek için vizyoner bir adım attı.
4. Cumhuriyet Meydanına Alternatif: Süleyman Demirel Meydanı
5. Dr. Burhan Özfatura döneminde, İzmir'in en büyük eksikliklerinden biri olan tören alanı ihtiyacını gidermek amacıyla, Cumhuriyet Meydanı'na alternatif olarak Süleyman Demirel Meydanı (Demokrasi Meydanı) inşa edildi. Bu meydan, yalnızca bir toplanma alanı değil, aynı zamanda şehrin sanatsal ve kültürel dokusunu zenginleştiren, halkın bir araya gelebileceği önemli bir merkezdi.

6. Bu meydanı benzersiz kılan şeylerden biri, Azeri heykeltıraş Anara tarafından yapılan ve kompozisyonu Dr. M. Talat Şimdi 'ye ait olan Atatürk heykeli ve Türk Bahçesi'ndeki rölyeflerdi. Bu eserler, sanatsal bir değer taşımanın yanı sıra, meydanın kimliğine derinlik katıyor ve şehrin kültürel mirasını yansıtıyordu.

TÜRKÜN ÜÇ ATASI

ATATÜRK

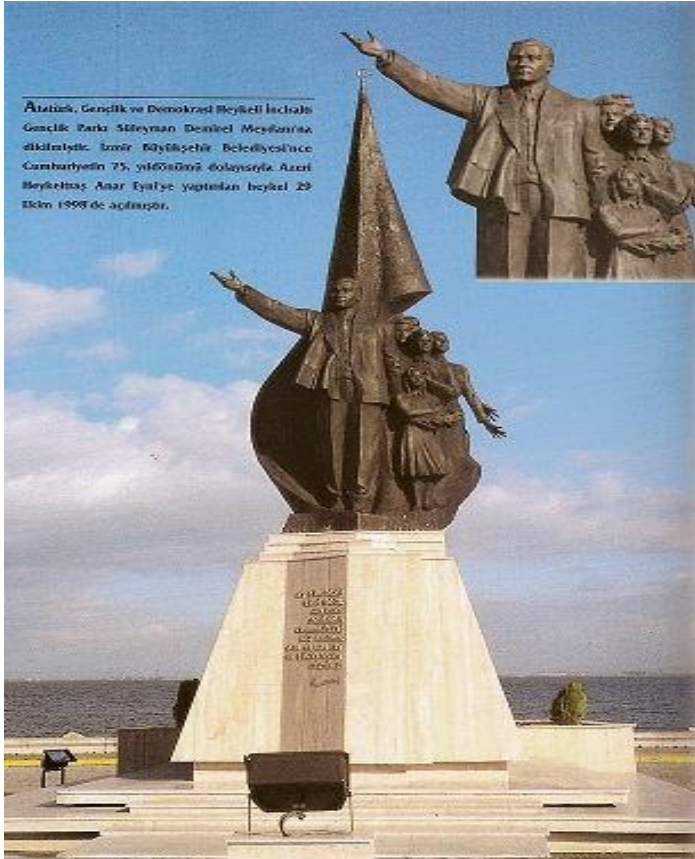
OĞUZ ATA

KORKUT ATA

7. Akla ve Mantiğa Sığmayan Bir Tahrip

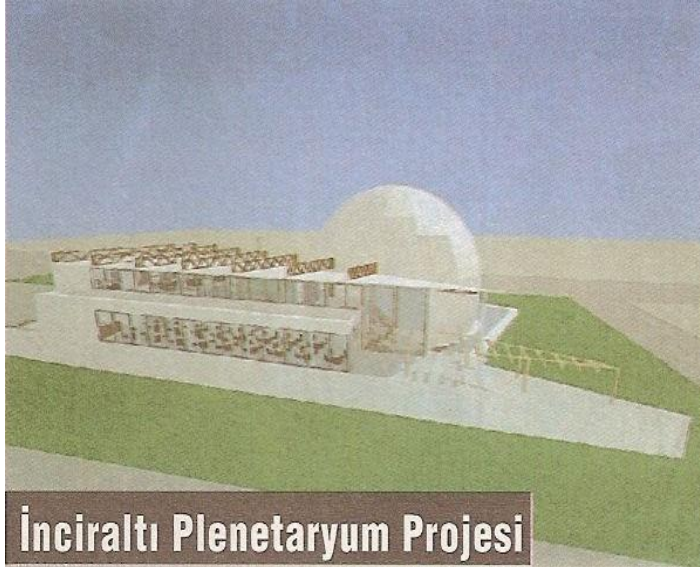
8. Ne yazık ki, açılışı yapılmış ve halka hizmet etmeye başlamış bu meydan, sonrasında yapılan akıl ve mantığa sığmayan bir hareketle tahrip edildi. Törenlerin ve etkinliklerin yapıldığı bu alan, sözde Atatürkçüler tarafından kaldırıldı. Meydanın en önemli sembolü olan Atatürk heykeli ise, meydanı olmayan bir ilçe olan Balçova Belediyesi'nin önüne taşındı.
9. Bir kentin en temel ihtiyaçlarından biri olan tören ve toplanma alanının, hiçbir makul gerekçe gösterilmeden yok edilmesi, sadece bir meydanın yok edilmesi değil, aynı zamanda kentin ortak hafızasının ve kimliğinin de zedelenmesi anlamına gelmektedir. Bu karar, İzmir'in geleceğine yönelik vizyonu ile tezat oluşturmuş ve halkın kültürel değerlerine yönelik büyük bir saygısızlık örneği olmuştur.
10. Dr. Burhan Özfatura'nın bu vizyoner projesi, meydanın tahrip edilmesi ve heykelin taşınmasıyla adeta bir ibret vesikasına dönüştürülmüştür. Bu durum, anı kitabında özellikle vurgulanması gereken, İzmir'in yaşadığı en büyük sanatsal ve kentsel kayıplardan biri olarak tarihe geçmiştir.

11. **Askıya Alınan Projeler:** Yüksek Teknoloji Enstitüsü'ne yaptırılan **akvaryum projesi**

12. ve **planetaryum projesi**, 1999 yılında hayata geçirilmesi gerekirken yeni yönetim tarafından rafa kaldırılmıştır.

13. **Yapıların Yıkılması:** Sinema ve kafeterya haline getirilen bilim merkezi, 2005 yılında yıkılmıştır.
14. **Yanlış Çevre Politikaları:** Çakalburnu Dalyanı'nın derinleştirilerek dış körfezden daha temiz hale getirilmesi projesine rağmen, dalyana gelen kuşların ses kirliliğinden korunması için yol boyunca dikilen **800 yetişkin**

okaliptüs ağacı, 1999 yılında "büyüyen ağaçlar tatlı suyu tüketiyor" gibi temelsiz bir gerekçeyle kesilmiştir. Körfez suyuyla dolan bir dalyan için bu iddianın öne sürülmesi, basit bir bilgisizlikten öte, kötü bir miras yiyiciliğidir.

15. **Geleceğe Yönelik Kayıplar:**

1. Birinci ve ikinci bölümde oluşturulması gereken **yat limanları** hayata geçirilmemiştir.
2. İkinci bölümde yer alan 25.000 seyirci kapasiteli Türk Otağı şeklindeki kültür merkezi, sergi alanları ve meydanlar için ayrılan alanlara ağaç dikilip sit alanı ilan edilmesi, bu vizyoner projenin mirasına yapılan bir başka saygısızlıktır.

4. EXPO 2015 ve Şehrin Geleceği Tartışması

Dr. Burhan Özfatura'nın şehircilik anlayışı, EXPO 2015 gibi büyük projelerde de kendini göstermiştir.

1. **İdeal Alan Seçimi:** 1995 yılında alınan meclis kararına göre, EXPO 2015 için en ideal çözüm, kamu mülkiyetinde olması nedeniyle **Balçova Gençlik Parkı'dır**.
2. **Özel Mülkiyet Sorunları:** O dönemde, Otoban ile Bakü Bulvarı arasında kalan Bahçeler Arası Bölgesi, özel mülkiyete tabi olduğu için binlerce kişiyi ilgilendirmekte ve mülk sahipleri tarafından destek görmemekteydi.

Bahçeler Arası: Bir Sağlık Turizmi Projesi ve Kaybolan 26 Yıl

Bu metin, Dr. Burhan Özfatura'nın şehircilik vizyonunun, sadece yeşil alanları korumakla kalmayıp, aynı zamanda İzmir'i uluslararası bir sağlık turizmi merkezine dönüştürme potansiyelini nasıl gördüğünü anlatmaktadır. Bahçeler Arası bölgesine dair ortaya konan geniş görüşlülük, ne yazık ki getirim

uğruna heba edilmiş bir fırsatın hikâyesidir. Bu bölge için gelir paylaşımlı bir model ile hiçbir mağduriyet

İzmir'in Sağlık Turizmi Vizyonu

Bahçeler Arası bölgesi, Bakü Bulvarı ile Otoban arasında kalan eşsiz konumuyla, İzmir'in **sağlık turizmi merkezi** haline getirilmesi için ideal bir potansiyel taşımaktaydı. Bu vizyon, her bir otelin farklı bir sağlık branşına (örneğin, kardiyoloji, estetik cerrahi, onkoloji vb.) hizmet vereceği bir model üzerine kuruluydu. Bu model, hem yüksek katma değerli bir turizm alanı yaratacak hem de şehrin uluslararası alandaki prestijini artıracaktı.

Expo 2015 Alanı ve Mülkiyet Çıkmazı

1995 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi Meclisi, Expo 2015 için en uygun alanın kamu mülkiyetinde olması nedeniyle **Balçova Gençlik Parkı** olduğunu kararlaştırmıştı. Ancak, daha sonra önerilen Bahçeler Arası bölgesi, özel mülkiyete tabi olması ve binlerce kişiyi ilgilendirmesi nedeniyle büyük bir mülkiyet sorununu beraberinde getirdi. Bu durum, mülk sahiplerinin desteğini almakta zorlanılmasına ve projenin uygulanabilirliğinin ciddi şekilde sorgulanmasına neden oldu.

Rant Uğruna Kaybedilen Fırsatlar

İşbirliği ve entegrasyonu hedefleyen proje, her **parselde Özdilek örneği gibi bir büyüklükte ve ayrık nizam inşaatlara** izin vererek konaklama ve ticaret alanlarının gönüllü bir şekilde karşılanmasını öngörmektedir. Bu model, hem yatırımcıları teşvik edecek hem de Expo gibi büyük organizasyonların ihtiyaçlarına cevap verebilecekti.

Ne yazık ki, aradan geçen 26 yıl boyunca bu vizyonun hayata geçirilmesi için bir arpa boyu yol alınamadı. Dr. Burhan Özfatura'nın ileri görüşlülüğü ve İzmir için öngördüğü katma değerli projeler, rant odaklı yaklaşımlar ve siyasi iradenin eksikliği nedeniyle heba edildi. Bugün, Bahçeler Arası bölgesi, İzmir'in kaçırılmış bir fırsatı ve Dr. Özfatura'nın mirasından ne kadar uzaklaşıldığının acı bir göstergesi olarak durmaktadır.

Bu durum, gelecekte de aynı hataların tekrarlanmaması için önemli bir ders niteliğindedir. Halkın ortak menfaati ve şehrin geleceği, kısa vadeli getirim kaygılarının önüne geçmelidir.

Bu durum, yine halkın ortak faydasına yönelik projelerle, özel mülkiyete dayalı ve rant odaklı projeler arasındaki farkı açıkça göstermektedir.

- **Projenin Sembolik Detayları:** Birinci bölümdeki yat limanı içinde bulunan **'T' harfi**, Türkiye.

Sonuç: Dr. Burhan Özfatura'nın şehircilik anlayışı, sadece yapı inşa etmek değil, aynı zamanda şehrin doğasını, kültürünü ve geleceğini korumayı amaçlayan bütüncül bir yaklaşımdı. Yarım kalan İnciraltı projesi, onun vizyonunun ve halka hizmet etme arzusunun en çarpıcı örneklerinden biridir. Onun mirasını korumak, sadece geçmişe saygı değil, aynı zamanda daha yaşanabilir bir geleceğe yatırım yapmaktır.

BÖLÜM 7

ŞEHRİN KALBI – SANAT, SPOR VE "MİNİ TÜRKİYE" HAYALI

Dr. Burhan Özfatura'nın yönetim felsefesinde şehir, sadece binaların toplamı değil; o binaların arasında yankılanan müzik, sahalarda koşan gençlik ve sahnede yükselen sanattı. O, bir kentin kalkınmasının sadece ekonomik verilerle ölçülemeyeceğine, asıl zenginliğin kentin sosyal ve kültürel sermayesinde gizli olduğuna inanırdı.

Sporla Büyüyen Bir Nesil: Dernek Başkanlığı ve Disiplin

Ben, bu büyük vizyonun sadece idari masalarında değil, aynı zamanda İzmir'in gençliğini geleceğe hazırlayan **Spor Derneği Başkanlığı** görevimde, sportif faaliyetlerin üst yönetiminde de bizzat vardım. Burhan Bey için spor, sadece bir eğlence değil; disiplinli, ahlaklı ve sağlıklı bir nesil yetiştirmenin en kısa yoluydu.

Belediyenin sportif hamlelerini yönetirken, her branşta gençlerin elinden tutuyor, onları sokağın risklerinden çekip sahaların enerjisine taşıyorduk. Üst yönetimde aldığımız her karar, İzmir'in mahallelerindeki bir çocuğun hayaline dokunmak demektir. Tiyatrolarımız, musiki cemiyetlerimiz ve folklor ekiplerimizle İzmir'in sosyal dokusunu ilmek ilmek işlerken; spor derneğimizle de bu dokunun dinamizmini sağlıyorduk.

Çiğli'de Bir Rüya: "Mini Türkiye"

Sosyal projelerimizin zirve noktası, Çiğli'de hayata geçirmeyi planladığımız **"Mini Türkiye"** projesiydi. Bu proje, sadece bir park değil; Edirne'den Kars'a, Sinop'tan Hatay'a tüm illerimizin

sosyal, kültürel ve mimari zenginliğini İzmir'in kalbinde buluşturacak devasa bir açık hava müzesiydi. Tüm Türkiye'yi İzmir'e taşıyacak, kardeşlik ve kültür köprüleri kuracak bu vizyon, maalesef engellenen projelerimizden biri olarak tarihe geçti.

Her İlçeye Bir Gençlik Parkı

Burhan Bey'in hedefi netti: " *Talat, İzmirli her gencin ayağının dibinde bir spor sahası, bir sanat merkezi olacak,*" derdi. Her ilçeye bir Gençlik Parkı kurma projemiz, bu sözün bir yansımasıydı. Biz, gençlerin sadece teknolojiyle değil, toprakla, sanatla ve sporla hemhal olmasını istedik.

BÖLÜM 8

SUDAKİ FİDAN – BİR ŞEHRİN NEFESİNİ TASARLAMAK

Belediyecilik, bazen devasa binalar dikmekten ziyade, bir su faturasının köşesine iştirilmiş küçük bir umuttur. Dr. Burhan Özfatura ile yönetimde olduğumuz o yıllarda, İzmir'in geleceğine en büyük tohumlardan birini, bugün hala hafızalarda olan bir kararla ektik: **Su faturalarına eklenen sembolik "ağaç bedeli."**

624 Binden 2.3 Milyona: Büyüyen Bir Orman Hayali

O günlerde İZSU'nun abone sayısı henüz 624 bin civarındaydı. Her faturaya eklenen o mütevazı bedel, aslında İzmir halkıyla imzaladığımız bir "yeşil sözleşmeydi. Gazeteler o günlerde bu fonu manşetlerine taşıdı; eleştirenler, "Neden?" diye soranlar oldu. Onlara cevabım her zaman netti: *"Bu parayı size daha temiz bir gökyüzü, çocuklarınıza ise gölgesinde huzur bulacakları bir gelecek bırakmak için biriktiriyoruz."* Bugün abone sayısının 2.3 milyonu aştığını görünce, o gün kurduğumuz o küçük fonun aslında bugün İzmir'i nasıl devasa bir ormana dönüştürebileceğini, o adımın potansiyelini çok daha iyi anlıyorum. Bu proje, benim için bir gelir kalemi değil, İzmir'in yarınlarına vurulmuş bir mühürdü.

Taş Ocaklarından Vahalara: Bir Dönüşüm Mücadelesi

Ancak benim yeşil İzmir hayalim sadece fidan dikmekle sınırlı değildi. Bu projenin başında olan bir bürokrat ve her ilçeye bir "Gençlik Parkı" hayali kuran bir İzmir sevdalısı olarak, şehrin yaralı dokularına göz dikmiştim.

- Şehrin göğsünde birer yara gibi duran **dağlık, vadilik alanların ve terk edilmiş taş ocaklarının** rehabilitasyonu,
- Kokusuyla şehri boğan **bataklik alanların** kurutulup birer rekreasyon vahasına dönüştürülmesi...

Tüm bunlar için Meclis kürsülerinde verdiğim mücadeleleri, aldirdığım kararları bugün gururla hatirlıyorum. Benim amacim; bu atıl alanların rant kapısı olması değil, sonsuza kadar İzmir halkının sağlığına ve mutluluğuna hizmet edecek birer yaşam alanı olmasıydı.

Bir Vizyonun Mirası

Bataklikları vahaya, taş ocaklarını çocuk seslerinin yükseldiği parklara dönüştürmek için aldirdığımız o meclis kararları; sadece birer kâğıt parçası değil, İzmir'in çevre anayasasıydı. Su faturasındaki o "fidan umudu" ile bu iyileştirme projeleri el ele verdiğinde, İzmir'in nefesi tazelenecekti.

Geriye dönüp baktığımda; o günlerde gösterdiğimiz büyük çabanın, dökülen her damla terin bugün hala şehrin akciğerlerinde birer nefes olarak yaşadığını biliyorum. Bir belediye yöneticisinin asıl başarısı, koltuğu bıraktıktan yıllar sonra bile diktiği ağacın gölgesinde bir çocuğun gülümsemesidir.

'20 bin liralara' orman oluyor

İzmir'de su faturalarıyla her ay alınan 20'şer bin liralara geçen yıl 450 bin fidan dikildi. Bu sayı, 1998 yılı sonuna kadar 1 milyonu bulacak.

Şimdi, 20 bin liralara Güzelbahçe'den Çiğli'ye kadar körfezde yeşil bant yaratacaklarını söyledi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne ait İzbeton şirketi tarafından "Yeşil Kuşak Projesi" adı altında yürütülen ağaçlandırma çalışmaları kapsamında İzmir'in çeşitli bölgelerine 1997'de 450 bin fidan dikildi. Bu rakamın yıl sonunda 1 milyonu aşacağı belirtildi. İzbeton Genel Müdürü Abdül Batur, Sasalı ve Inciraltı Rekreasyon alanları ile ilgili proje çalışmalarının hızlı ve planlı bir şekilde yürütüldüğünü belirtti.

Çöplüğe 60 bin fidan

Büyükşehir Belediyesi olarak bir zamanlar Buca'nın çöplüğü olan Adatepe bölgesindeki 510 dönüm alanda 60 bin fidan dikilmesini söyleyen Genel Müdür Batur, "500 dönümlük İtfaiye Tepe'si'nde 37 bin, 600 dönümlük Gazieir Rekreasyon alanında 9 bin, Evka-4'e 55 bin, Ötügen Türkelleri Parkı'na 2 bin 500, 1 milyon 80 bin metrekarelik Poligon Ağaçlandırma Alanı'na 76 bin, Alpaslan Mahallesi'ndeki 5 milyon metrekarelik dikim alanına 55 bin, Güzelbahçe'ye 2 bin 500, Çiğli'de yapımı süren Gençlik Parkı'na 150 bin ve Inciraltı Gençlik Merkezi'ne ise 40 bin adet fidan diktik." diye konuştu.

600 bin aboneden

Yatırımlardan sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı Talat Şimdi ise Büyükşehir Belediye Meclisi'nin kararı sonucu İzmir'deki 600 bin aboneden her ay su faturalarında alınan 20 bin liralık ağaç bedellerinin bu çalışmalarda kullanıldığını söyledi. Talat Şimdi, 500 bin fidan daha sipariş ettiklerini söyledi. (ALPAY SÖNMEZ)

Bugünkü değerlere göre altı sıfır attığımız zaman kuruşlar mertebesinde bir bedel ile ağaç sevgisi alışkanlığı kazandırıldı.

BÖLÜM 9

KÖRFEZ'İN CAN SUYU VE 30 YILLIK BİR VİZYONUN ZAFERİ

Bugün İZSU'nun 2020-2024 stratejik planını elime aldığımda, gözlerim doluyor ama içimi büyük bir gurur kaplıyor. Orada yer alan; *"Küresel ısınmaya karşı damla sulama, orman koruma ve yeni ağaçlandırma"* maddeleri, aslında birer teknik cümleden çok daha fazlası... Onlar, bizim 1990'ların başında, o küçük "ağaç bedellerini" faturalara eklerken kurduğumuz büyük hayalin bugünkü yankılarıdır. Biz o günlerde geleceği sadece tahmin etmedik; o geleceği yönetmek için temelleri bizzat attık.

Yedi Dere, Tek Bir Hayal: Körfez'i Kurtarmak

İzmir Körfezi'nin temizliği, her dönem konuşulan ancak eyleme dökülmemekte zorlanılan bir meseleydi. Körfez'e dökülen yedi büyük dere vardı ve bu dereler sadece su değil, aynı zamanda şehrin kaderini de taşıyordu. Bizim projemiz net ve bir o kadar cesurdu: Bu derelerin havzalarını tamamen ağaçlandırmak ve buralara modern yağmur suyu toplama barajları inşa etmek.

O dönemde "su faturası ağaç bedeli" fonu üzerinden topladığımız her bir kuruşu, bu derelerin çevresindeki ağaçlandırma seferberliğine aktardık. Biz sadece fidan dikmiyorduk; biz İzmir'in su rejimini güvence altına alıyor, küresel ısınma kapımızı çalmadan önce şehrimizin ön saflarına birer "yeşil kale" inşa ediyorduk.

Atıl Kaynaklardan Medeni Mucizelere

Bir belediye yöneticisinin dehası, olmayan kaynağı yaratmak değil; atıl duran kaynağı şehrin en "medeni ve müşterek"

ihtiyacına yönlendirebilmektir. Bizim yaptığımız tam olarak buydu. Halktan topladığımız o sembolik katkısı, halkın en temel ihtiyacı olan temiz hava ve temiz suya dönüştürdük.

Derelerin havzalarında yükselen o ormanlar, bugün İzmir'in akciğerleri olurken; kurduğumuz o sistem, 2020-2024 vizyon belgelerinde bile hala en geçerli çözüm yolu olarak duruyor. Bu, bir bürokrat için paha biçilemez bir mirastır: Attığınız bir adımın, sizden otuz yıl sonra bile şehrin en stratejik rehberi olması...

Ektiğimiz Her Fidan Bir İmzadır

Şimdi Körfez'e doğru bakarken, sadece suyu değil, o suların geldiği havzalardaki yeşili görüyorum. Biz o gün sadece ağaç dikmedik; biz İzmir'in çevreyle ilgili onurunu kurtardık. İZSU'nun bugünkü stratejik hedeflerinin içinde kendi ayak izlerimi görmek, Dr. Burhan Özfatura ile yürüdüğümüz o yolun ne kadar doğru olduğunun en büyük tescilidir. İzmir'in geleceği, o gün dökülen ter ve toplanan o "damla" değerindeki fonlarla güvence altına alınmıştır.

BÖLÜM 10

BİR DAMLA SUDA SAKLI ORMAN

HAVZA AĞAÇLANDIRMASI VE GELECEĞİN STRATEJİSİ

Belediye başkanlığı makamı ve o makamın üst yönetimi, bir şehre sadece günlük hizmet etmek değildir; o şehrin elli yıl sonrasına tohum ekmektir. Bu dönemde, Dr. Burhan Özfatura ile aldığımız en cesur ve belki de o günlerde bazıları tarafından "küçük" görülen kararlardan biri, su faturalarına eklediğimiz sembolik **"Ağaç Bedeli"** idi. Bu, benim için sadece bir mali gelir kalemi değil, İzmir'in nefesine ve yarınlarına yapılmış en büyük yatırımdı.

624 Binden 2.3 Milyona: Kartopu Etkisi

O yıllarda İZSU'nun abone sayısı 624 bin civarındaydı. Her bir abonenin yaptığı o küçük, sembolik katkıyla biriken fon, o kadar büyük bir ses getirdi ki gazete manşetlerine taşındı. İtiraz edenlere tek bir cevabım vardı: *"Bu para, size ve çocuklarınıza daha temiz bir çevre, daha sürdürülebilir bir gelecek bırakmanın teminatıdır."* Bugün abone sayısının 2.3 milyonu aştığını düşündüğümde, o günlerde attığımız o küçük adımın bugün nasıl devasa bir ormana, nasıl muazzam bir finansal güce dönüşebileceğini görmenin gururunu yaşıyorum.

Yaralı Toprakları İyileştirmek: Taş Ocaklarından Vahalara

Bu projenin başında olan ve her ilçeye bir "Gençlik Parkı" kurma hayaliyle yanıp tutuşan bir bürokrat olarak, sadece fidan dikmekle yetinmedim. İzmir'in coğrafyasındaki derin yaralara odaklandım:

- **Taş Ocakları ve Dağlık Alanlar:** Şehrin silüetini bozan o tozlu taş ocaklarını ve atıl dağlık vadileri rehabilite etmek büyük mücadeleler verdim. Hakkımda yapılan en büyük eleştiri iş makinelerini dağlarda kullanmamın yanlış olduğunu ileri sürerek başkan Özfuture ile aramızı bozmaya matuf olan bu anlamsız savlar beni inandığım yoldan çevirmese de yavaşlattığın söyleyebilirim.
- **Bataklıktan Vahaya:** Şehrin kıyısında kalan bataklık alanların kurutulup, İzmir halkının sağlığına ve mutluluğuna hizmet edecek birer "vahaya" dönüşmesi için gerekli Meclis kararlarını şahsen takip ettim.

Amacım, bu alanların birer "rant sahası" değil, sonsuza dek İzmirli'nin nefes alacağı sosyal donatılar olarak kalmasıydı.

Körfez'in Yedi Kapısı: Dere Havzaları

İzmir Körfezi'ne dökülen yedi büyük dere vardı. Yıllardır konuşulan ama bir türlü el atılmayan o projeyi biz hayata geçirdik: Bu derelerin havzalarını ağaçlandırmak ve buralara yağmur suyu toplama barajları inşa etmek. O "Ağaç Bedeli" fonunu bu hayalin motoru yaptık. Toplanan her kuruşu, bu derelerin havzalarını yeşillendirmeye aktardık. Böylece hem küresel ısınmaya karşı somut bir bariyer kurduk hem de şehrin su rejimini güvence altına aldık.

Vizyonun Kalıcılığı: 30 Yıl Sonra Gelen Tescil

Bugün İZSU'nun 2020-2024 stratejik planını elime aldığımda; orada yazan 'küresel ısınmaya karşı damla sulama ve orman koruma' maddelerini gördükçe göğsüm kabarıyor. Çünkü biliyorum ki o fikirlerin temeli, biz o faturalara o küçük rakamları eklediğimizde atılmıştı.

Biz sadece bütçeyi yönetmedik; biz otuz yıl sonrasının vizyonunu bir miras olarak bıraktık. Bu küçük ağaç paraları, sadece bir fon değil; İzmir'in yarınlarına bırakılmış en kutsal emanetti.

BÖLÜM 11

YASALARIN ÖNÜNDE YÜRÜMEK

5393'E İLHAM VEREN İZMİR PRENSİPLERİ

Bir belediye yöneticisi için iki tür çalışma alanı vardır: Biri yasaların çizdiği sınırların içinde kalmak, diğeri ise o sınırları geleceğin ihtiyaçlarına göre genişletmek. Bizim Dr. Burhan Özfatura ile İzmir'de yaptığımız şey, sadece mevcut kanunları uygulamak değil; henüz yazılmamış olan geleceğin kanunlarını bizzat sahada tecrübe ederek hayata geçirmektir.

Kanunların Henüz Yazmadığı Doğrular

Geriye dönüp baktığımda, kalbimde hissettiğim en derin gurur şudur: 2005 yılında yürürlüğe giren **5393 Sayılı Belediye Kanunu**'nun bugün modern belediyeciliğin temeli sayılan maddeleri, bizim İzmir'de on yıl öncesinden uyguladığımız "İzmir Prensipleri"dir.

Türkiye yerel yönetimlerde henüz "stratejik planlama", "performans kriteri" ya da "katılımcı yönetim" kavramlarını tartışmazken; biz Çeşme'de beyin fırtınası yapıyor, belediye çalışanlarımıza toplam kalite yönetimi uyguluyor ve her kuruluş verimliliğini ölçüyorduk. Ankara, belediyeciliği sadece yol ve su olarak görürken; biz İzmir'de "beşeri sermaye" ve "vizyoner liderlik" üzerine bir sistem inşa ediyorduk.

Vizyon, Kanunun Önünde Gider

Bir yönetici yasaların getirdiği kuralları uygulamakla mükelleftir, bu onun görevidir. Ancak bir "**Şehr-ül Emin**", kanunların henüz

yazmadığı ama kentin geleceği için elzem olan o cesur adımları atabilen kişidir.

Biz, kanun maddeleriyle değil, vizyonla hareket ettik. Eğer sadece o günkü dar mevzuata sıkışıp kalsaydık; ne Tansaş'ı o devasa arıtma projesinin finansörü yapabilirdik, ne su faturasındaki "ağaç bedeliyle" ormanlar kurabilirdik ne de Balçova'yı bir sağlık kenti olarak hayal edebilirdik.

Kanunlaşan Bir Gelecek Tasavvuru

2005'te çıkan yasa, aslında bizim İzmir'de attığımız adımların ne kadar haklı ve bilimsel olduğunu tüm Türkiye'ye tescil etmiş oldu. Bizim yıllar önce "İzmir'e özel" diye uyguladığımız disiplin ve stratejik yaklaşım, on yıl sonra Türkiye'deki tüm belediyeler için bir zorunluluk haline geldi.

Bu durum, bizim sadece bugünü kurtaran yöneticiler değil, İzmir'in ve hatta Türkiye'nin yerel yönetim geleceğini şekillendiren mimarlar olduğumuzun yaşayan kanıtıdır. Biz yolu açtık, kanunlar arkamızdan geldi.

BÖLÜM 12

DÜNYADA BİR İLK STRATEJİK PLANLAMA VE ISO 9000 DEVRİMİ

Belediyecilikte "ilklere" imza atmak zordur; ama dünyada bir "ilk" olmak, sarsılmaz bir disiplin ve geleceği yıllar öncesinden okuyan bir öngörü gerektirir. 1995 yılına geldiğimizde, Türkiye’de yerel yönetimler henüz "günlük sorunlara yama yapma" refleksiyle hareket ederken, biz Dr. Burhan Özfatura ile masaya yumruğumuzu vurduk: *"İzmir’in geleceği şansa bırakılamaz; bir anayasaya, yani bir Stratejik Plan’a ihtiyacımız var!"*

Türkiye’nin İlk Yerel Yönetim Stratejik Planı: Bir Kitabın Doğuşu

Henüz yasalar stratejik planlamayı zorunlu kılmamış, hatta bu kavram kamu literatürüne bile tam girmemişken; tüm akademik birikimimi ve belediyecilik tecrübemi ortaya koyarak bir kitap kaleme aldım. Bu kitap, **İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin ve aslında Türkiye’nin ilk yerel yönetim stratejik planıydı**. O günlerde hazırlayıp yayımladığımız bu plan; şehrin on yıllar sonrasını hedefleyen, kaynakların nereye, nasıl ve ne zaman harcanacağını milimetrik hesaplarla belirleyen bir pusulaydı. Biz bu kitapla sadece İzmir’i değil, Türkiye’deki tüm belediyeler için yepyeni bir "yönetim dili" kurguladık.

1998: Dünyada ISO 9000 Belgesi Alan İlk Belediye

Bu planlama disiplini, meyvelerini 1998 yılında tüm dünyanın önünde verdi. İzmir Büyükşehir Belediyesi, iş süreçlerini en ince ayrıntısına kadar standardize ederek, yetki ve sorumlulukları

netleştirerek **dünyada ISO 9000 kalite belgesini alan ilk belediye** ünvanını kazandı.1999 yılında iş başına gelen yönetim ilk iş olarak bu kurulan sistemi rafa kaldırması İzmir'in kaynakların etkin ve verimli kullanımını yerine israf ekonomisi hakim kılınarak bu günlere gelmemize vesile oldu.

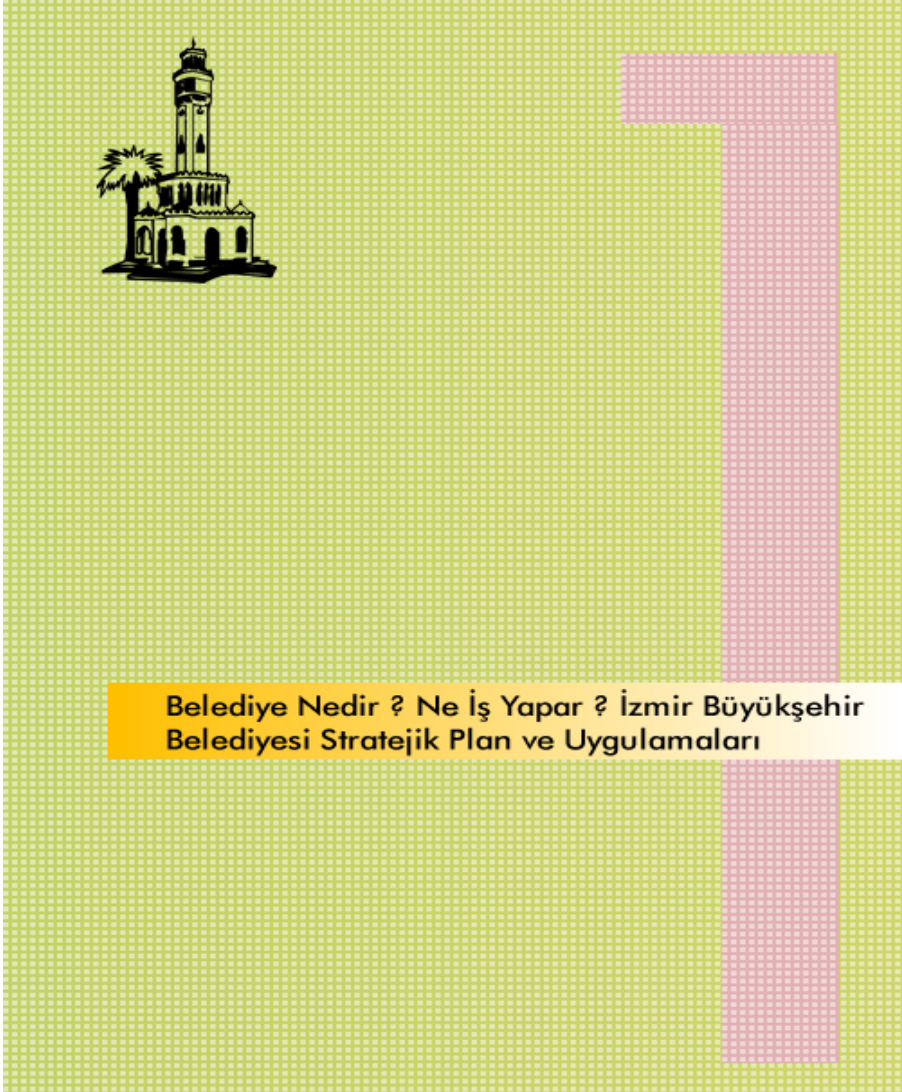
Bu belge, bizim için sadece duvara asılacak bir sertifika değildi;

- Kaynaklarımızı en etkin ve verimli kullandığımızın tesciliydi.
- Şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim modelinin ispatıydı.
- "Ben yaptım oldu" döneminin bittiğinin, "süreç odaklı yönetim" döneminin başladığının kanıtıydı.

Kaostan Düzene: Verimliliğin Anahtarı

ISO 9000 devrimiyle, belediyenin en alt biriminden en üst kademesine kadar her bir çalışanımızın görev tanımı bir cerrah titizliğiyle yapıldı. Bu sayede israfın önüne geçtik, hizmet kalitesini standardize ettik. Vatandaş belediyeye geldiğinde kiminle muhatap olacağını ve işinin ne kadar sürede çözüleceğini artık biliyordu.

Bugün yerel yönetimlerde "kalite" ve "verimlilik" konuşulabiliyorsa, bunun tohumları 1990'ların sonunda bizim tarafımızdan, bilimsel bir temelde ve dünya standartlarında atılmıştır. İzmir, o yıllarda dünyayı takip eden değil, dünyaya yerel yönetim dersi veren bir "model şehir" haline gelmişti.

1995 Yılında yayınlanan kitabın kapağı Yazarı Mehmet Talat Şimdi

Sn. Talat Simdi
Gen sek grd.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BASIN HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ						
GÜNLÜK YAYIN RAPORU						
YENİ ASIR	HÜRRİYET	MİLLİYET	CUMHURİYET	GÜNAYDIN	AKŞAM	SABAH
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
YENİ YÜZYIL	ZAMAN	TÜRKİYE	GAZETE EGE	GÖZLEM	TİCARET	15.10.1998
☐	☐	☐	☒	☐	☐	

Büyükşehir'e ISO 9001 şartı

Kalite çalışması kapsamında personel sayısı 4 bine indirilecek

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde yürütülen ISO 9001 kalite belgesi alma çalışmaları kapsamında yürütülen kurum içi denetimler, siyasi kaygılarla doldurulan kadroların belediye'ye ne hale getirdiğini açıkça ortaya koydu. Denetimler sıra-

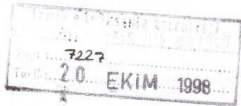
sında tüm birimlerdeki personelin ne görev yaptıklarını açıklamaması istendi. Bu denetimler sırasında, Büyükşehir Belediyesi'nin projelerle ilgili bir biriminde çalışan 23 mühendisten 22 tanesinin hiç bir iş yapmadan belediyeden para aldığı

ortaya çıktı. Bu birimin elemanlarından 3'ü, henüz bir aydır çalışmaları baslayan ISO 9001 kalite belgesi için gerekli düzenlemeleri yapmakla görevli olduklarını söyledi. ISO 9001 Kalite Belgesi almak için çalışmalarını yürüten

Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Talat Simdi, yapılan kurum içi denetimler arasında bir çok birimde, hiç iş yapmayan personelin bulunduğu ortaya çıktığını söyledi.

Büyükşehir Belediyesi'nin en geç 29 Ekim'de ISO 9001 Kalite Belgesi'ni alacağını hatırlatan Simdi, "ISO'ya göre, belediyedeki tüm personelin görevlerinin tarımlanması gerekiyor. İş yapmayan bir tek kişinin bile kalmaması lazım. Oysa belediyede 10 bin fazla personel var. Belediyedeki 14 bin olan personel sayısı 4 bine indirileceğiz. İşleri Bakanlığımıza basıvurup, ihtiyaç fazlası olan memurların devletin başka kuruluşlarına kaydırılmasını isteyeceğiz. Bu olmazsa bile, fazla olan personelin haftanın belirli günlerinde gelmelerini sağlayacağız. Baska çare yok" dedi.

MUSTAFA YILMAZ

6 21 Aralık 2000 Perşembe

Yeni Asır

Kalite belgesi artık yok

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından önceki yönetim döneminde alınan ISO 9001 kalite belgesinin, belediyenin isteğiyle askıya alındığı bildirildi. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Piriştina, ISO 9001 belgesinin askıya alınması ve belediyenin önünde kaliteyi simgeleyen bayrağın indirilmesi ile ilgili yaptığı açıklamada, TSE standartları konusunda duyarsız kaldıklarını söyledi.

BÖLÜM 13

BEŞERİ SERMAYE VE DENETİMİN GÜCÜ

ŞEFFAFLIK BİR TERCİH DEĞİL, ZORUNLULUKTUR

Bir belediye başkanı koltuğa oturduğunda önündeki dosyalarda devasa bütçeler, iş makineleri ve imar planları görür. Ancak benim pencereden bakıldığında, bir belediyenin en kıymetli hazinesi kasasındaki nakit değil, koridorlarındaki "insan kaynağı"dır. Eğer o kaynağı doğru yönetemezseniz, dünyanın en büyük bütçesi bile avuçlarınızın içinden erir gider.

Personel Değil, "Şehrin Mimarları"

ISO 9000 devrimini yaparken amacımız sadece bir belge almak değildi. Biz, her bir personelimizin; yaptığı işin bu şehrin geleceğindeki yerini anlamasını istedik. En alt kademedен en üst yönetime kadar her bir arkadaşımızın **görev tanımını, yetki sınırlarını ve sorumluluklarını** adeta bir anayasa gibi netleştirdik.

Koyduğumuz performans kriterleri, kimseyi cezalandırmak için değil, liyakati ödüllendirmek ve verimliliği kutsamak içindi. Çünkü biliyordum ki; sabah işine geldiğinde ne yapacağını, kime karşı sorumlu olduğunu ve emeğinin nasıl ölçüleceğini bilen bir çalışan, bir şehrin kalkınmasındaki en sağlam temel taşıdır.

Denetim: Korku Değil, Bir Yönetim Rehberi

Yerel yönetimlerde genellikle denetimden çekinilir, denetçiler birer "teftiş memuru" gibi görülür. Benim yönetim anlayışımda ise denetim, karanlıkta yolumuzu aydınlatan bir fenenerdi. Her

zaman savunduğum ve bizzat uyguladığımız bir ilke vardır: **Her yeni başlayan belediye başkanı, ilk iş olarak kapılarını bağımsız denetçilere açmalıdır.**

Bağımsız denetim; sadece geçmişin hatalarını bulmak değil, geleceğin risklerini yönetmektir. Biz denetçilerle çalışırken;

- Şeffaflığı bir lütuf değil, halka karşı bir borç bildik.
- Kaynakların doğru yere aktarılıp aktarılmadığını bilimsel verilerle tescil ettik.
- Kararlarımızı "duygularla" değil, "denetim raporlarının" ışığında aldık.

Geleceğe Kalan Şeffaflık Mirası

Eğer bugün İzmir’de mali disiplinden ve kurumsal hafızadan bahsedebiliyorsak, bu; o günlerde personelimizin her birine aşıladığımız bu disiplin ve denetimi yönetimin kalbine yerleştirmemiz sayesinde. Bir belediye, ancak kendi kendini denetleyebilecek olgunluğa ulaştığında gerçekten "hizmet kurumu" olur. Bizim dönemimiz, İzmir’in bu olgunluğa eriştiği altın bir dönemdi.

BÖLÜM 14

SOSYAL YARALARA MERHEM OLMAK

KISITLI KAYNAKLARLA İNSAN ODAKLI DÖNÜŞÜM

Belediyecilik, soğuk rakamların ve teknik raporların çok ötesinde bir iştir. Belediye başkanı ve onun ekibi, şehrin sadece yollarını değil, halkın sarsılan umutlarını da tamir etmekle yükümlüdür. Dr. Burhan Özfatura ile göreve geldiğimizde, karşımızda sadece altyapı sorunları değil; ekonomik dar boğazın içinde ezilen, aile yapıları sarsılan, sessizce yardım bekleyen kadınlar ve çocuklar vardı.

Yasaların Ötesindeki Sorumluluk

Resmi gazetede yazan belediye görevleri bellidir: Yol yap, çöp topla, su getir... Ancak bizim "Şehr-ül Emin" anlayışımızda, evinde tenceresi kaynamayan annenin derdi, eğitimine devam edemeyen çocuğun mahzunluğu en öncelikli dosyamızdı. Ekonomik sıkıntıların toplumsal bir cinnet halini almasına izin veremezdik. Yasaların bize çizdiği o dar sınırların dışına çıkmak, halkın gerçek yaralarına dokunmak zorundaydık.

Burhan Bey ile yaptığımız o ilk sosyal politika toplantısını hatırlarım: *"Talat, eğer biz bu şehrin çocuklarını sokaktan, kadınlarını çaresizlikten kurtaramazsak; yaptığımız en büyük barajın bile bir kıymeti kalmaz,"* demişti.

Sosyal Belediyeciliğin İzmir Modeli

Kısıtlı imkânlarımıza rağmen, Türkiye'ye örnek olacak bir "Sosyal Belediyecilik" hamlesi başlattık. Bizim için sosyal belediyecilik, sadece bir paket erzak yardımı yapmak değildi;

- Kadınların ekonomik hayata katılımını sağlayacak meslek edindirme kursları,
- Çocukların sokaktaki risklerden uzak durması için kurulan eğitim ve spor merkezleri,
- Aile birliğini korumaya yönelik danışmanlık hizmetleri...

Bu projelerle biz, İzmir'in sarsılan sosyal dokusunu yeniden örmeye başladık. Kamu kaynaklarını, toplumun en zayıf halkalarını güçlendirmek için bir kaldıraç olarak kullandık.

Umudu Yeniden İnşa Etmek

O yıllarda attığımız bu adımlar, sadece geçici bir yardım değil, bir "sosyal kalkınma" modelinin ilk tohumlarıydı. Biz kısıtlı kaynaklarla, aslında en büyük zenginliğimiz olan "toplumsal huzuru" inşa ettik. Bugün İzmir'de sosyal projeler bu denli güçlüyse, bunun arkasında o günlerde yasaların ötesine geçme cesareti gösteren, halkın derdiyle dertlenen o vizyoner ruh vardır. Bir belediyenin gerçek başarısı, ulaştığı beton hacmiyle değil; gözündeki yaşı sildiği vatandaşın duasıyla ölçülür.

İzmir'de yerel yönetimler bazında aşevi hizmetleri, cumhuriyetin ilk yıllarına kadar uzanan bir "hayırseverlik" geleneğine sahip olsa da, bu hizmetlerin modern belediyecilik disipliniyle birleşmesi **1984** yılında çıkarılan 3030 sayılı Kanun ile İzmir'in "Büyükşehir" statüsü alması dönemine rastlar.

1. Kuruluş ve Kurumsallaşma (1984 - 1999)

1984 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin ilk başkanı seçilen **Burhan Özfatura** dönemi, sosyal hizmetlerin kurumsal bir kimlik kazanmaya başladığı dönemdir. Bu dönemde:

- **Gürçeşme Aşevi:** Belediye bünyesinde profesyonel anlamda hizmet veren ilk büyük merkezlerden biri olarak kapasitesini artırmıştır.
- Hizmet odağı; başlangıçta sadece fiziksel mekana gelen ihtiyaç sahiplerine yemek sunmakken, zamanla yaşlı ve yatağa bağımlı vatandaşların evlerine özel dizayn edilen araçlarla her gün 21 kişiye 21 araçla dokuz ilçede hizmet vermesi ülke geneline örnek ve örnek bir çalışma olmuştur.

BÖLÜM 15

ÇİFTE DERMAN

KADININ GÜCÜ VE YAŞLININ DUASI ARASINDAKİ KÖPRÜ

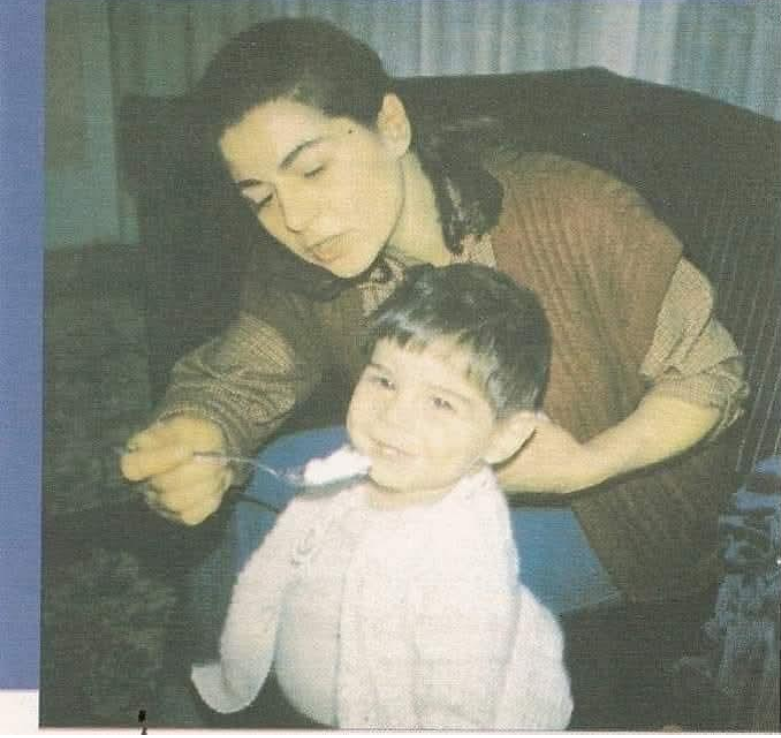
Belediyecilikte gerçek başarı, sadece bir bütçeyi yönetmek değil; iki farklı çaresizliği bir araya getirip onlardan bir "umut hikâyesi" çıkarmaktır. 1980'lerin ortasında, İzmir'in sokaklarında ekonomik krizin en ağır yükünü taşıyan kadınları ve bakıma muhtaç yaşlıları gördüğümüzde, Dr. Burhan Özfatura ile sadece birer barınma merkezi açmakla yetinemeyeceğimizi biliyorduk. Biz, hayatları birbirine dokunarak iyileştiren bir sistem hayal ettik.

1987: Sığınaktan Geleceğe Uzanan Bir El

Yıl 1987... Ekonomik zorlukların aileleri parçaladığı o karanlık günlerde, evsiz kalan kadınlar ve çocuklar için bir barınma merkezi kurduk. Ancak burası sadece başını sokacak bir çatı değildi; burası bir **"Yeniden Hayat Kurma Akademisi"** idi.

Anneler için iş garantili kurslar açarken, en büyük kaygılarını, yani çocuklarını da unutmadık. Merkezin hemen içine bir anaokulu ve kreş yerleştirdik. Bir anne, çocuğu güvenli bir elde eğitim alırken, kendisi de ekonomik özgürlüğünü kazanacağı bir zanaat öğreniyordu. Kadını sadece "yardım alan" değil, "ayakları üzerinde duran" bir birey haline getirdik.

• Kadınlar için kurulmuş olan geçici iş ve barınma merkezinden bir görüntü.

1985: Türkiye'nin İlk Geriatri Birimi ve Vizyoner Bakım

Yaşlılarımız bizim yaşayan çınarlarımızdı. 1985 yılında Buca Zübeyde Hanım Huzurevi'nde, o dönem Türkiye için devrim niteliğinde olan **Geriatri Birimi**'ni kurduk. 65 yaş üstü büyüklerimize sadece barınma değil, onlara özel tıbbi ve sosyal bakım sunan bu birim, Türkiye'de bir ilkti.

İki Sorun, Tek Çözüm: Bakım Ekonomisi

İşte bizim yönetim dehamız burada devreye girdi: Barınma merkezimizdeki, hayata tutunmaya çalışan kadınları aldık ve onları profesyonel **"Yaşlı Bakımı"** konusunda eğittik.

Bu kadınlar, Geriatri birimimizde öğrendikleri uzmanlıkla, evinde bakıma muhtaç olan yaşlılarımıza hizmet vermeye başladılar. Sonuç muazzamdı:

- **Kadınlar:** Uzmanlaştıkları bir alanda yüksek gelir elde ederek kimseye muhtaç kalmadan yeni bir hayat kurdular.
- **Yaşlılar:** Kendi evlerinin sıcaklığında, profesyonel ve sevgi dolu bir bakım hizmetine kavuştular.

İki büyük sosyal yarayı, birbirine merhem olacak şekilde birleştirdik. Biz sadece yardım etmedik; biz bir "sosyal döngü" yarattık.

1988 (TEMmuz) KADINCA DERGİSİ

İZMİR ANAKENT BELEDİYESİ'Nİ
KUTLUYORUZ //

KADINLAR İÇİN BARINDIRMA ÜNİTESİ" KURULDU

... yazıp duruyoruz. Dayak yiyip evinden ayrılmak zorunda olan, ya da başka büyük sorunlar ve baskılar yüzünden evini terk etmek zorunda kalan kadınların gidebileceği bir yer olmalı diye. Ve sonunda İzmir Anakent Belediyesi olumlu bir adım atıp böyle bir ünite kurdu. Darısı İstanbul'a, Ankara'ya ve bütün büyük şehirlerimize...

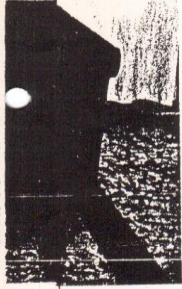
Sema DİNÇER

İzmir Anakent Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi bünyesinde geçğimiz eylül ayında yeni bir bölüm oluşturuldu. "Kadınlar İçin Barındırma Ünitesi" çalışmalarını Gürpınar'daki Huzurevi bünyesinde sürdürmekte, bürokratik her türlü engeli bir kenara bırakarak, zor durumda olan kadınların kabul ediyor ve kendi ayakları üzerinde durabilecekleri duruma gelene kadar bakıyor.

Kadınlar için barındırma ünitesine başvurulduğunda herhangi bir ön koşul aranmaz. Evinde kocası tarafından kötü muamele gören, dayak yiyen, evinden atılan, boşanmak isteyen ama geçecek yeri olmayan, ailesi tarafından evinden atılan, bedenini satarak geçinmeye çalışan ve bu durumdan kurtulmak isteyen kadınların kapısını açmış durum-

Güllüstan Yılmaz Üvey
-ana baskısının
kurbanı
evinden
ayrılıp
İzmir'e
gelmiş. Sonra
ortada
kalmış.
Sema Ayna
İsa kocası
askere
gittikten
sonra
çocuklarıyla
birlikte
sokakta
kalmış. Şimdi
her ikisi de
bu üniteye
güvenli.

Fotoğraf: Sema ÖNÜÇER

cek, giyecek sorunu-
muz halledi-
yorlar. Çocuklar
için hiçbir masraf-
tan kaçınmıyor-
lar, ama yine de in-
sanın elinde para
olması daha bir
başka. Ben dışarı
çıkacağım zaman
müdürlüğümüze tele-
fon ediyorum, pa-
ram yetmiyor di-
yorum, muhase-
beden al diyor. Gi-
diyorum, ihtiyacı-
mı alıyorum ama
yine de insanın
kendi parasını ka-
zanması bir başka.
24 yaşına kadar
kimseye boyun eğ-
meden yaşadım, o
zamana kadar ça-
ştım. Evlendik-
ten sonra iş haya-
tından uzaklaş-
tım, evlerimizi ge-
tittim, eziklik
duydum. Kendi
evimin hahimiy-
can bir başkası-
nın evinde temiz-

lik yapmak ağır geliyor insana. Bunları
yaptım, çünkü kötü yola düşmekten
hayatla mücadele etmek gerektiğine ina-
nıyorum."

—Buraya geldiginizde kendinizi psiko-
lojik olarak nasıl hissediyordunuz?

"Konu komşunun yanında kaldım çok
yıprandım, kendimi sığıntı gibi hissed-
yordum. Ağrıma gidiyordum, yüzden içi-
me kapanmıştım. Ölümlü bile düşün-
biliyordum. Belediye bana sahip çıkmamış
olsaydı hem çocuklarımı hem kendimi öl-
dürmüş olacaktım. Çünkü kötü yola düş-
ecek bir karaktere sahip değilim."

—Peki beceri kurslarına katılıyor mu-
sunuz?

"Şu anda katılamıyorum çünkü dedi-
ğim gibi küçük çocuğum var. Eşim asker-
den çıkana kadar da burada kalacağım.
Bana misafirinizin diyorlar, çok raha-
tım, ama çocuğum küçük olsaydı ve
düşmemiş olsaydı ben de bu kurslara ka-
tılacaktım. Çünkü çok yararlı."

Talat ŞİMDİ

"Ünitemiz geçici bir
barındırma yeridir"

Yetkililerin "Kadınlar İçin Barınma
Ünitesi" olarak tanımladıkları bu ünite
nasıl oluştu? Ne gibi etkinlikler ya-
pılıyor, hangi durumdaki kadınlar alını-

yor buraya?.. Bu konudaki sorularımızı
Anakent Belediyesi Sosyal Hizmetler Da-
ire Başkanı Talat Şimdi yanıtlıyor.

—Bize "Kadınları Barındırma Üni-
tesinden biraz söz eder misiniz? Nasıl bir
gereklinin üzerine bu ünite doğdu?

"İzmir Türkiye'nin üçüncü büyük
kentti. Ancak, Anadolu'nun pek çok yö-
resinden göçler var İzmir'e. Göç eden in-
sanlar kendi yörelerinde özgün kültürle-
ri ve geçimşileri olmasına karşın, burada
çok ayrı bir kültürü özümseyemiyorlar ve
kendi kültürlerini de kaybediyorlar. Çok
yaz kültürlerin hüküm sürdüğü yöreleri-
miz var. Ve buralarda da kültür kopuk-
luğunun en büyük etiyetini, güç bakımın-
dan zayıf olan kızlar ve kadınlar çekiyor.
Kadınlarımız reva görülen hareketleri
ben bir kültür yozlaşmasının yansıması
olarak görüyorum. Kadınlar, güçsüz ol-
maları nedeniyle, insan onurunu hiçe sa-
yan çeşitli davranışları kabullenmek ve si-
neye çekmek durumunda kalıyorlar. Bu
daha da ileri boyutlarda evden kaçmaya
ve kötü yola düşmeye kadar gidiyor. Biz
bu olayı Zührevi Hastalıklar Dispanse-
ri'nde izledik. Bu insanlar nereden gel-
iyor diye araştırmaya koyulduk. Bu araş-
tırma sırasında bir genç kız: 'Bu yaşama
isteyerek güncelliğini, topluma tekrar ka-
lar çestiydi. Dayak olayı, anne-baba ge-
çimsizliği nedeniyle çocukların ortada
kalması... İlk denememiz, o genç kızlar-
dan ikisini himayemize almakla oldu. Bu
genç kızlara önce geriatri hastanemizde
yaşlılara bakmak görevini verdik. Geç-
mişte hiçbir caba sarfetmeden elde et-
tikleri kazancın özlemini duydıklarını his-
settik. Ama yaptıkları iş de ağırdı, bu
yüzden onları biçki-diks kurslarına yön-
lendirdik. Biraz maddi destek yaptık ki,
bu özlem yok olsun. Ancak bu yolla pa-
ra kazanmaya alışmışlardı ve bu konu-
da pek başarılı olduk diyemem. Bu yüz-
den doktorların uzun vadeli çalışmalarına
ağırlık verdik. Ege Üniversitesi'nin uz-
man hocalarıyla onları karşı karşıya ge-
tirdik. Psikologların tedavisiyle topluma
kazandırma çalıştık bu kişileri."

—Böyle bir ünitenin doğmasına, ih-
tiyaçlar neden oldu diyorsunuz ya..."

"Bazı durumlarda belirli şartlar aran-
yor mu?"

"Biz kötü yola düşmüş 15-16 yaşında
bir genç kızdan başlayarak bu olaya ul-
tık. Ve zaman içinde bu düşünceleri olus-
turduk. Yani birdenbire ortaya attığımız
bir şey değildi bu. Şu anda bürokrasi ve
kural kabul etmiyoruz. Gerçekten zor du-
rumda olduğuna inandığımız bir kadın,
bir genç kız alabiliyoruz. Ancak burası
geçici bir barınma yeridir, anlamız bu
hanımları ekonomik olarak kendi ayak-
ları üzerinde durabilecek insanlar haline
getirmektir."

"Evet, sonra bir genç kadın belediye-
ye sığındı, hamileliğinin sekizinci ayında
idi. Eşinden dayak ylıyordu, evinden ko-
vulmuştu ve gidecek hiçbir yeri yoktu. Ve
olay kafamızda şekillenmeye başladı.. Bu
hanımı da aldık, yardımcı olarak değil,
huzurevimizdeki tonton yaşlılarımızın hi-
mayesine aldık. Bir erkek çocuk dünya-
ya getirdi, bu çocuk servistimizin sembo-
lü haline geldi bir anda.. Daha sonra eş
askerde olan, iki çocuklu bir kadın gide-
cek yeri olmadıgından bize geldi. Şimdi
o da burada ve yaşlılarımızı yardım ed-
iyor. Bunun gibi değişik örnekler verile-
bilir."

—Peki dayak yüzünden gelenler de
oluyor mu?

"Geldi, ancak eşleri burada oldukla-
rını öğrenerek, gelip barınmak istedikle-
rini söylediler. Bu hor davranışlarına son
verceklerini söylediler... Biz de kanaat
getirdik."

—Peki ikna olmasaydınız ne yapacak-
tınız?..

"Elbette veremeycektik, burada kala-
caklardı yine.. Ancak şu anda yasaları-
mızda böyle bir şey yok. Yani yaptığımı-
zın yasal bir dayanağı yok. Yasalarımız-
da bir boşluk var, bunun düzeltilmesi,
belediye yasasına da böyle bir hüküm
konması yararlı olur."

—Bazı yarımları gördüğümüz kadarya-
la gereklininimleri belediye k..rpılıyor ve
birtakım etkinliklere katılmaya i..sınlanı-
yor."

"Bu kurumu toplumdaki tecrit etmiyo-
ruz. Kadınların çeşitli kurslarla el bece-
rilerini geliştirmelerine yardımcı oluyor,
'yaşlılara refakatçi kursu' alt altında te-
orik ve pratik bilgiler veriyoruz. Bu kişi-
ler piyasada çok iyi koşullarda refakatçi
olarak iş bulabiliyorlar. Gördüğümüz gi-
bi, onları tek bir bina içinde de tutu-
yoruz, yaşlılarımızla birlikte.. Tecrit
olmadan, daha sosyal bir çevrenin içi-
nde olup, yaşadıkları kötü koşulların iz-
lerini silmek istiyoruz. Bu iş için bir ü-
nite ayırdık, projesini yaptık, sanıyorum
bir yıl içinde biteceğiz. Bu geniş kom-
pleks içinde onlara hem çalışma alanı-
ğı, hem de ekonomik özgürlüklerini kazan-
ma olanakı vereceğiz. Hedefimiz onları
topluma yararlı, üretken insanlar olarak
hazırlamak..."

—Bazı yarımlarda belirli şartlar aran-
yor mu?"

"Biz kötü yola düşmüş 15-16 yaşında
bir genç kızdan başlayarak bu olaya ul-
tık. Ve zaman içinde bu düşünceleri olus-
turduk. Yani birdenbire ortaya attığımız
bir şey değildi bu. Şu anda bürokrasi ve
kural kabul etmiyoruz. Gerçekten zor du-
rumda olduğuna inandığımız bir kadın,
bir genç kız alabiliyoruz. Ancak burası
geçici bir barınma yeridir, anlamız bu
hanımları ekonomik olarak kendi ayak-
ları üzerinde durabilecek insanlar haline
getirmektir."

"Evet, sonra bir genç kadın belediye-
ye sığındı, hamileliğinin sekizinci ayında
idi. Eşinden dayak ylıyordu, evinden ko-
vulmuştu ve gidecek hiçbir yeri yoktu. Ve
olay kafamızda şekillenmeye başladı.. Bu
hanımı da aldık, yardımcı olarak değil,
huzurevimizdeki tonton yaşlılarımızın hi-
mayesine aldık. Bir erkek çocuk dünya-
ya getirdi, bu çocuk servistimizin sembo-
lü haline geldi bir anda.. Daha sonra eş
askerde olan, iki çocuklu bir kadın gide-
cek yeri olmadıgından bize geldi. Şimdi
o da burada ve yaşlılarımızı yardım ed-
iyor. Bunun gibi değişik örnekler verile-
bilir."

İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSU

İZMİR Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı GÜRÇEŞME HUZUR EVİ'nde Türkiye'de ilk defa, "Yaşlıların bakımını sağlamayı amaçlayan" İşgücü yetiştirme kursu açılacak.

İş ve İşçi Bulma Kurumu ile ortaklaşa yürütülecek program dolayısıyla 24 Haziran Cuma günü Gürçeşme Huzurevi'nde, İzmir Valisi Nevzat Ayaz ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut'un da katıldıkları bir tören düzenlendi. Tören sonrasında Huzurevi ve Anaokulu da gezildi.

İşgücü yetiştirme kursları, 20 şer kişilik gruplar halinde ve iki aylık süreler içinde programlandı. Programı başarı ile tamamlayanların iş sahibi olabilmelerine de yardımcı olunacak.

Gürçeşme Huzurevindeki Kursta açılış töreni 24.6.1988

Huzurevi ve Kreşte ziyaret 24.6.1988

BÖLÜM 16

AZ PARAYLA DEV İŞLER

ATIKTAN YAKITA, ÇÖPTEN BEREKETE DÖNGÜSEL BELEDİYESİ

Belediyecilik, sınırsız bütçelerle şov yapmak değil; "az parayla çok iş başarma" sanatıdır. Dr. Burhan Özfatura ile yönetimde olduğumuz yıllarda bizim en büyük sermayemiz paramız değil, kıvrak zekâmız ve kaynakları en uç noktasına kadar verimli kullanma azmimizdi. Bizim lügatimizde hiçbir şey "çöp" değildi; her atık, bir vatandaşın derdine derman olacak bir kaynağa dönüşebilirdi.

Sokaktaki Sofra: Aşevinden Öğrenci Büfelerine

1984 yılında kurduğumuz aşevi, sadece yoksulun karnını doyuran bir mekân değil, devasa bir lojistik operasyondur. Seyyar araçlarımızla dokuz ilçenin en ücra mahallelerine kadar sıcak yemek ulaştırıyorduk. Ancak bu hizmetin sürdürülebilir olması için yaratıcı bir finansman modeli geliştirdik: Şehrin işlek noktalarına sağlıklı ve ucuz yemek satan büfeler kurduk. Bu büfelerin geliri aşevini fonlarken, buralarda çalışan üniversite öğrencilerimiz de hem harçlıklarını çıkarıyor hem de sosyal bir hizmetin parçası olmanın gururunu yaşıyordu. Bir taşla üç kuş vurmuştuk: Yoksula yemek, öğrenciye iş, belediyeye kaynak!

YENİ PAZARCILIK ANLAYIŞI ve ÜNİVERSİTELİ ÖĞRENCİLERE İŞ

İzmir Büyükşehir Belediyesi Kasım ayının ilk haftasında pazarlarda yeni bir uygulama başlattı. Bununla, Belediye tarafından yeni yaptırılan pazar römorkları, içi mal dolu olarak Üniversiteli gençlere veriliyor ve öğrenciler pazarda yaptıkları satışlardan % 50 pay alıyorlar.

Bu uygulama, öncelikle, öğrencilere yardım amacını taşıyor. Bu şekilde öğrenciler hem okumak için gerekli olan parayı kazanacaklar, hem de çalışma hayatında pratik kazanarak ileriki yaşamlarında başarıya daha kolay ulaşacaklar.

İlk olarak, pilot bölge seçilen Şirinyer pazarında 7 römorkla başlatılan uygulama daha sonra genişletilecek.

Bu karavanlar, pazar bitince toplanıp bir aracın arkasına takılacak ve pazar yerleri boşaltılacak. Pazar alanları ise haftanın iki günü pazaryeri, diğer günler spor salonu olarak kullanılacak.

Halen maliyeti 3 milyon TL olan karavanlar ileride talebin artmasıyla ve seri üretime geçilmesiyle birlikte ucuzlayacak.

İzmir'de 30'dan fazla olan pazaryerlerinde kullanılacak olan araçlarla çalışacak olan birçok üniversiteli gencin tahsil masraflarının karşılanabilmesi, gençliğe getirilen yeni bir imkân olarak değerlendiriliyor.

Bilindiği gibi TANSAS'ta da 150 üniversite öğrencisi tezgâhtar olarak çalışıyor. Belediye Tanzim Satışlar Müdürlüğünde çalışan 100 öğrenci ile birlikte, toplam 250 üniversite öğrencisine iş imkânı bu şekilde sağlanmış bulunuyor.

Buca Şirinyer Pazarı ve römorklu pazar arabası 9.11.1988

Buca Şirinyer Pazarı ve çalışan bir Üniversiteli 9.11.1988

Odun Talaşından Termosifon Yakıtına: Enerji Devrimi

Doğalgazın İzmir sokaklarına henüz girmedığı, kışın ayazının sert geçtiği o yıllarda halkımızın ısınma derdi bizim dert küpümüzdü. Ağaç budama zamanı çıkan tüm atıkları topladık ve bunları ücretsiz yakacak odun olarak ihtiyaç sahibi ailelerimize dağıttık.

Ancak en yaratıcı hamlemiz "Atık Yağ" operasyonuydu. Belediye araçlarımızın bakımları sırasında çıkan atık motor yağlarını ziyan etmedik. Bu yağları özel bir formülle odun talaşıyla harmanladık ve ortaya yüksek kalorili, ekonomik bir termosifon yakıtı çıkardık. İzmirli hemşerilerimize sunduğumuz bu yakıt, hem bütçeleri ısıttı hem de çevre kirliliğini en aza indirdi.

Çöpten Toprağa Uzanan Bereket

Şehrin çöpünü sadece bir "sorun" olarak görmedik. Çöpleri ayrıştırarak elde ettiğimiz organik gübreyi köylülerimize, çiftçilerimize ücretsiz dağıttık. Topraklarımızı belediyenin atıklarıyla zenginleştirirken, çevre bilincini de tabana yaydık.

Bizim dönemimizde İzmir; kendi atığını enerjiye, kendi çöpünü gübreye, kendi potansiyelini ise devasa bir sosyal kalkınmaya dönüştüren yaşayan bir organizma gibiydi. Bugün dünyanın yeni konuştuğu "Sıfır Atık" ve "Döngüsel Ekonomi" kavramlarını, biz o yılların kısıtlı imkânlarıyla İzmir'in her sokağında gerçeğe dönüştürmüştük.

BÖLÜM 17

ŞEHRİN ŞİFASI VE YARIM KALAN VEFA

EŞREFPAŞA'DAN BUCA HUZUREVİ'NE

Belediyecilik sadece fiziksel bir inşa süreci değil, aynı zamanda bir kentin yaralarını sarma sanatıdır. Bizim dönemimizde **Eşref paşa Belediye Hastanesi**, 24 saat kesintisiz hizmet veren acil servisi, yedi modern ameliyathanesi ve doğumhanesiyle İzmir'in sağlık kalesiydi. Ancak biz bu kaleyi sadece bir hastane olarak değil, bir "şifa ve vefa merkezi" olarak konumlandırdık.

Gazilere Vefa, Yetimlere Yuva

1998 yılına geldiğimizde, Eşrefpaşa'nın bu güçlü altyapısını toplumsal bir borç ödeme aracı olarak gördük. Vatani için canını ortaya koymuş Gazilerimiz için özel bir **İyileştirme Merkezi** ve kimsesiz evlatlarımız için modern **Yetiştirme Yurtları** projelendirdik. Bir belediyenin, en zor anında vatandaşının elinden tutması gerektiğine inanıyorduk. Bu, yasaların ötesinde, vicdanın emriydi.

Bir "Doktora Tezi" Olarak Buca Huzurevi

Ancak kalbimde en özel yere sahip olan ve her detayını bir doktora tezi titizliğiyle hazırladığımız proje **Buca Huzurevi** idi. Bu yapı, Türkiye'de "amacı doğrultusunda" (yani bir huzurevi mimarisıyla) inşa edilen ilk tesis olacaktı. İnşaatına halkımızın ve hayırseverlerin o muazzam gönül birliğiyle başlamıştık. Taşında, tuğlasında İzmirli'nin alın teri ve sevgisi vardı.

Siyasi İhtirasın ve Kaynak İsrafının Portresi

1999 seçimlerinden sonra göreve gelen yönetim, maalesef bu büyük vizyonu anlayamadı. Sırf "bizim projemiz" olduğu için bu devasa tesis rafa kaldırıldı ve bina yurt olarak kullanılmak üzere Dokuz Eylül Üniversitesi'ne devredildi. Bu yapı öğrenci yurdu standardına uygun hale getirilmesi için bir yurt yapacak katar kabarık oldu. İzmir Büyükşehir Belediyesi daha sonra Dokuz Eylül Üniversitesi kampüsüne yakın planda belediye hizmet alanı olarak planladığımız öğrenci yurdu yapmaya elverişli arsaya huzurevi inşa etmesi akla ziyan bir uygulama olarak kent hafızasında yerini alacaktır.

İşte ibretlik tablo buradaydı: Bir yurt binası maliyetine yakın para harcanarak, huzurevi standartlarına uygun (geniş asansörler, özel banyo sistemleri, sosyal alanlar) inşa edilen o muazzam yapı; duvarları kırılarak, mimarisi zorlanarak tekrar yurda çevrildi. Bu, sadece bir binanın fonksiyonunun değişmesi değil; İzmirli hayırseverlerin iradesinin hiçe sayılması ve kamu kaynaklarının nasıl hovardaca israf edildiğinin en somut, en acı örneğiydi.

Yol Biter, Vefa Kalır

Bir belediye başkanı çöpü toplar, yolu yapar; bunlar zaten asli görevdir. Ama bir kenti medeni kılan, yaşlısına verdiği değer ve Gazisine gösterdiği vefadır. Bizim için belediyecilik, halkın en zor anında yanında bitivermektir. Buca Huzurevi'nin o yarım kalan hikayesi, bugün bile bana siyasetin vizyon karşısındaki en büyük sınavını hatırlatır. Biz halkın yanındaydık, halkın parasıyla halka bir yapı inşa ediyorduk; o yapı bugün başka bir amaçla kullanılsa da, o günkü niyetimiz İzmir'in göğsünde bir onur nişanı olarak durmaktadır.

BÖLÜM 18

EVKA-2 YEŞİL KUŞAK VE GÖLET PROJESİ – RANTA KARŞI EKOLOJİK KALKAN

Belediyecilikte yeşil alan, sadece ağaç dikmek değildir; yeşil alan, ranta karşı çekilen bir set, suyun hafızasına saygı ve geleceğe bırakılan bir yaşam sigortasıdır. Dr. Burhan Özfatura ile Aralık 1997’de başlattığımız **Evka-2 Yeşil Kuşak ve Gölet Projesi**, bizim betonlaşmaya ve haksız kazanç hirsına karşı sergilediğimiz en somut duruşlardan biriydi.

Bir Parktan Daha Fazlası: 41.500 Metrekarelik Bir Model

Evka-2 sırtlarında 41.500 metrekarelik devasa bir alana yayılan bu çalışma, sadece bir park veya bahçe projesi değildi. Bu, çevresel, sosyal ve ekonomik faydaları tek bir potada eriten bir **sürdürülebilirlik modeli** idi. Projenin kalbine yerleştirdiğimiz yağmur suyu hasadı göletleri, İzmir’in gelecekte yaşayacağı su sıkıntılarına karşı otuz yıl önceden verilmiş bir cevaptı.

Yağmur Suyu Hasadı ve Akıllı Şehir Vizyonu

Projenin hedeflerini o günlerde birer anayasa maddesi gibi belirlemiştik:

- **Sel Önleme ve Su Yönetimi:** Şiddetli yağışların getirdiği sel riskini, tasarladığımız göletlerle kontrol altına aldık. Suyu sadece tahliye etmiyor, depoluyorduk.
- **Kendi Kendine Yeten Sulama:** Göletlerde toplanan yağmur suyu, yeşil kuşağın can suyu olacaktı. Şebeke suyuna bağımlılığı sıfıra indirerek, kısıtlı kaynaklarımızı heba etmiyorduk.

- **Biyolojik Çeşitlilik:** Bu yapay göletler kısa sürede kuşların ve yaban hayatının sığınağı haline gelerek bölgenin mikro iklimini yumuşattı.

Ranta Karşı "Halkın Ortak Alanı" Taahhüdü

Bu projenin en kritik misyonu ise sosyal adaletti. Şehrin en güzel manzaralı arazilerinin kişisel çıkarlara, haksız kazançlara ve imar rantına kurban edilmesine bu projeyle engel olduk. Oraya bir beton blok değil, halkın yürüyüş yollarını, bisiklet parkurlarını ve çocuk parklarını yerleştirdik. O toprakları, toplumun ortak malı olarak mühürledik.

Geleceğe Verilen Söz

Aralık 1997, bizim için sadece bir başlangıç tarihi değil; İzmir'i daha adil, daha dirençli ve daha yaşanabilir kılma taahhüdümüzün simgesiydi. Dr. Burhan Özfatura'nın vizyoner liderliğinde yükselen bu eser, bugün Türkiye'nin her yerinde ihtiyaç duyulan "doğa tabanlı çözümler"in ilk ve en cesur örneklerinden biridir. Biz o gün sadece bir gölet kazmadık; biz İzmir'in ranta teslim olmayacak yeşil geleceğini inşa ettik.

BÖLÜM 19

BAYRAKLI ALPARSLAN YEŞİL KUŞAK

KAYBEDİLEN BİR MİRASIN VE BOŞA AKAN LAKA'NIN HİKÂYESİ

Belediyecilikte bazen en büyük mücadeleniz, diktiğiniz ağacı sadece rüzgârdan değil, yıllar sonra gelecek olan plansız dönüşüm hırsından korumaktır. Dr. Burhan Özfatura ile 1997 yılında Bayraklı Alparслан bölgesinde attığımız o devasa adım, bugün sadece bir anı değil, kurban edilmiş bir vizyonun trajik hikâyesidir.

5 Milyon Metrekarelik Bir Hayat Kalkanı

Yıl 1997... İzmir'in yeşil geleceği için tam **4.925.000 m²'lik** bir alanı "Yeşil Kuşak" ilan ettik. Bu devasa araziye; zeytinden okalıptüse, ardıçtan bademe kadar bölgenin ruhuna uygun tam **197.000 fidan** diktik. Bir bölümüne Alparслан Türkeş'in adını verdiğimiz bu orman, İzmir'in akciğeri olacaktı. Hayalimiz büyüktü: Bu ağaçlandırmayı Laka Deresi üzerine kuracağımız su toplama göletleriyle besleyecek, havzayı kendi kendine yeten çevreyle ilgili bir kaleye dönüştürecektik.

Depremden Sonra Gelen Beton Dalgası

Ancak İzmir depreminin yarattığı sarsıntı, sadece binaları değil, bizim 26 yıllık yeşil mirasımızı da vurdu. Güvenli alan arayışı bahanesiyle, o yüz binlerce emekle büyüttüğümüz fidanların bir kısmı Şehir Hastanesi'ne, bir kısmı ise TOKİ konutlarına feda edildi.

Bu dönüşüm sadece ağaçları kesmedi; bu şehrin su hafızasını da sildi. Laka Deresi üzerine planladığımız, bölgenin can damarı olacak o su toplama göleti hiçbir zaman inşa edilmedi. Bugün Laka Deresi, o vizyonsuzluğun bir kanıtı gibi hala boşa akıyor. O su boşa akarken, bizim yıllar önce toprağa ektiğimiz emeklerimiz de betonun altında sessizce can veriyor.

Gelecek Nesilleri Göz Ardı Etmenin Bilançosu

Bu olay, gelecek nesillerin hakkını yemenin ne anlama geldiğinin en somut örneğidir. 197 bin ağacın ahı, o toprağın ve suyun feryadı, bugün Bayraklı sırtlarında yankılanıyor. Dr. Mehmet Talat Şimdi'nin anı kitabında bu hikâye, sadece kaybedilen bir ormanın değil, kamusal alanların ve doğal kaynakların "geçici çözümler" uğruna nasıl heba edilebildiğinin acı bir uyarısı olarak kalacaktır.

Biz o gün İzmir'e bir orman ve bir su sistemi vaat etmiştik; bugün ise o vaadin yerinde yükselen binalar, kentin çevre geleceğinden çalınan birer parçadır. Bu, çevre mücadelesinde bir dönüm noktası, İzmirli için ise unutulmaması gereken bir derstir.

BÖLÜM 20

GAZİEMİR GENÇLİK PARKI

ATIL BIRAKILAN BİR VAHA VE SADAKATSİZLİK

Belediyecilikte en büyük israf, bitirilmeyen inşaatlar değil, başlatılmış bir vizyonun ruhunu öldürmektir. Dr. Burhan Özfatura ile 1997 yılında Gaziemir'de attığımız o dev adım, İzmir'in hızla betonlaşan dokusuna karşı bir "yaşam kalkanıydı. Ancak bugün Gaziemir Gençlik Parkı (Rekreasyon) Alanı'na baktığımda, sadece bir park değil, makûs talihine terk edilmiş bir "Gelecek Mirası" görüyorum.

600 Bin Metrekarelik Bir Hayal

1997 yılında, halkın medeni ve müşterek ihtiyaçlarını her şeyin üzerinde tutarak **600.000 m²'lik** bu devasa alanı planladık. Dönemin parasıyla **110 milyar TL** gibi muazzam bir yatırımı göze aldık. Toprağa sadece fidan değil, umut ektik: 24.000 adet zeytin, okaliptüs, sedir ve badem ağacı... Projemiz tamdı; bu ağaçları besleyecek, havzanın ekolojik dengesini koruyacak bir yağmur suyu hasadı göleti de bu büyük resmin bir parçasıydı.

1999: Vizyona Atılan Düşüm

Ne acıdır ki; 1999 yılından bugüne bu alanın hizmet dışı bırakılması, sadece bir yönetim değişikliği değil, projenin ilk günkü vizyonuna karşı gösterilen büyük bir sadakatsizliktir. Bir zamanlar yeşil bir vaha olması beklenen bu devasa arazi, bugün adeta kendi kaderine terk edilmiş bir hayalet parkı andırıyor. Yağmur suyu toplama göletinin tamamlanmaması, ağaçların ve

yapılan yatırımın görmezden gelinmesi; kamu kaynaklarının nasıl fütursuzca heba edildiğinin en somut kanıtıdır.

Haksız Kazanca Karşı Uyanık Olmak

Gaziemir'in bu yarım kalan hikâyesi, bizlere acı bir ders veriyor: Eğer halkın ortak malı olan bu arazileri vizyonla doldurmaz ve korumazsanız, buralar her zaman plansız dönüşümlerin ve haksız kazanç odaklarının hedefi olur. Biz orayı halkın dinlenmesi, çocukların oynaması ve doğanın nefes alması için ayırmıştık.

BÖLÜM 21

HARMANDALI VE ÖRNEKKÖY YEŞİL KUŞAĞI

7.5 MİLYON METREKARELİK BİR ÇİĞLİK

Bazı projeler vardır, büyüklüğü karşısında insan heyecan duyar; ama o büyüklüğün nasıl yok edildiğini görünce insanın kalbi sıkışır. Dr. Burhan Özfatura ile 1997 yılında hayata geçirdiğimiz **Harmandalı ve Örnek köy Yeşil Kuşak Çalışması**, İzmir tarihinin en büyük çevre hamlelerinden biriydi. Ancak bugün bu alana baktığımda, diktiğimiz fidanların yerinde yükselen binaları görmek, bir belediye yöneticisinin yaşayabileceği en büyük hüznlerden biridir.

300 Bin Ağaç, 60 Milyar TL ve Bir Gelecek Tasarımı

Yıl 1997... Tam **7.500.000 m²'lik** uçsuz bucaksız bir alanı İzmir'in geleceği için ayırdık. Toprağa; okaliptüsten zeytine, çınardan fıstıkçamına kadar tam **300.000 adet ağaç** ektik. Dönemin parasıyla **60 milyar TL** harcanan bu devasa yatırım, sadece ağaçlandırma değil, bölgenin makro ekolojisini değiştirecek bir plandı. Projenin omurgası, her zamanki vizyoner çizgimizde olduğu gibi, yağmur suyu hasadı yapacak olan **Su Toplama Göletleri** üzerine kuruluydu.

Rantın Gölgesinde Kalan Vasiyet

Aradan geçen 26 yılda, İzmir'in bu en büyük "Yeşil Kalkanı" maalesef siyasi miyopluğa ve rant iştahına kurban edildi. O hayati öneme sahip göletler bir türlü inşa edilmedi. Daha da acısı; o fidanların gölgesinde serinlemesi gereken

çocuklarımızın hakkı olan bu devasa arazi, yoğun bir yapılaşmaya açıldı.

Harcanan emekler, İzmirli'nin parasıyla dikilen o yüz binlerce ağaç, betonun soğuk ve ruhsuz ağırlığı altında ezildi. Bu, sadece bir projenin yarım kalması değil; gelecek nesillerin nefes hakkının gasp edilmesidir.

BÖLÜM 22

ÖTÜKEN TÜRKELLERİ ORMANI

RANTA TESLİM OLMAYAN BİR VİZYONUN ZAFERİ

Kitabımızın önceki sayfalarında, İzmir'in yeşil geleceğinden çalınan parçaları okurken yüreğiniz burkulmuş olabilir. Ancak şimdi, o haksız kazanç ve plansız dönüşüm fırtınalarına karşı dimdik ayakta duran, köklerini İzmir'in kalbine salmış bir başarı hikâyesinden bahsetmek istiyorum: **Ötüken Türkelleri Ormanı**.

60 Bin Metrekarelik Bir Sadakat Nişanesi

Yıl 1997... Dr. Burhan Özfatura ile Buca'nın sırtlarında **60.000 m²'lik** bir alanı İzmir'in nefesi olması için ayırdık. Dönemin parasıyla **60 milyar TL** harcayarak; bademden zeytine, çınardan fıstıkçamına kadar binlerce fidanı toprağa emanet ettik. Bizim amacımız sadece ağaç dikmek değil, Buca halkının medeni ve müşterek ihtiyaçlarını karşılayacak, çocukların toprakla buluşacağı bir "sosyal vaha" yaratmaktır.

26 Yıllık Bir Direnişin Öyküsü

Aradan geçen 26 yıla baktığımızda, çevresindeki pek çok yeşil alan beton yığınlarına yenik düşerken, Ötüken Türkelleri Ormanı'nın hala ayakta olması bir mucize değil, bir irade beyanıdır. Bu alanın korunmuş olması; projenin ilk günkü ruhuna sadık kalan yerel dinamiklerin ve özel sektörün sağladığı katkıların bir sonucudur. Doğru planlama ve tavizsiz kararlılık birleştğinde, rantın o soğuk nefesinin bu ormana yaklaşmadığını görmek, bir yönetici için paha biçilemez bir mutluluktur.

Bir Hayalden Kalıcı Bir Esere

Bu orman, Dr. Burhan Özfatura'nın vizyonunun sadece kağıt üzerinde bir hayal olmadığını, doğru adımlarla nasıl kalıcı bir esere, bir "İzmir Mirasına" dönüşebileceğinin en canlı tescilidir. Diğer bölgelerde yaşadığımız kayıpların aksine, buradaki başarı; halkın ortak malı olan kaynakların nasıl savunulması gerektiğine dair bir rehber niteliğindedir.

Geleceğē Kalan En Değerli Miras

Bugün Buca'da yükselen bu orman, gelecek nesillere bıraktığımız en değerli hediyedir. Rantın ve plansızlığın karşısında ayakta kalan her ağaç, bizim o günlerdeki haklılığımızın bir imzasıdır. Ötüken Türkelleri Ormanı, anı kitabımızda bir "zafer anıtı" olarak yer almayı hak ediyor. Biliyoruz ki; rant geçici, ama toprağā dökülen emek ve korunan yeşil, sonsuza dek halkın kalbinde yaşayacaktır.

BÖLÜM 23

BUCA ADATEPE FİDANLIĞI (Barış Manço Ormanı)

ÇÖPTEN DOĞAN YEŞİL VE YARIM KALAN UMUT

Yerel yönetimlerde gerçek başarı, sıfırdan bir şey inşa etmekten ziyade; şehrin "istenmeyen" ve "kirli" alanlarını topluma geri kazandırmaktır. Dr. Burhan Özfatura ile 1997 yılında imza attığımız **Buca Adatepe Fidanlığı Projesi**, tam da bu felsefenin ete kemiğe bürünmüş haliydi. Bu proje; eski bir çöp döküm alanının nasıl bir fidanlığa dönüştürülebileceğinin dünyadaki ender, Türkiye'deki ise "önder" örneklerinden biri olarak yerel yönetimler literatürüne girmeyi hak etmektedir.

Bir Çöp Alanının İhyası: Şehir Plancılığında Bir Devrim

Buca Adatepe, yıllarca şehrin atıklarıyla anılan, kokusu ve görüntüsüyle halkı bezdiren bir "çöp döküm Sahası'ydı. Benim yönlendirmem ile hazırlanan ve her detayını bizzat çalıştığım proje ile bu 510.000 metrekarelik devasa kirli alanı, İzmir'in "Yeşil Fabrikası'na dönüştürmeye karar verdik. Amacımız, şehrin müşterek ve medeni ihtiyaçlarını karşılarken, bir doğa felaketinden bir doğa mucizesi yaratmaktı. 1999 yılından sonra kaderine terk edildi.

20 Bin Fidan ve Hazırlanan Su Hafızası

Dönemin parasıyla **60 milyar TL** gibi ciddi bir yatırımla sahaya indik. Bademden zeytine, üzümünden akçaağaca kadar tam **20.400 fidanı**, bir zamanlar çöp yığınlarının olduğu o toprağa diktik. Projenin sürdürülebilirliği için en kritik adım olan **Yağmur Suyu Hasadı Göleti**'nin temelini de o günlerde büyük bir

heyecanla hazırlamıştık. Çöpün kokusu, yerini taze fidanların ve toprağın kokusuna bırakacaktı. Ayrıca ESHOT Adatepe hareket merkezinin içme suyu ihtiyacı dışındaki su ihtiyacı karşılanması planlanmıştı.

1999 Sonrası: Karartılan Bir Gelecek

Ne yazık ki, 1999 seçimlerinden sonra bu vizyoner proje büyük bir vefasızlığa uğradı. Temelleri atılan gölet tamamlanmadı, alan amacı doğrultusunda geliştirilmedi ve o muazzam fidanlık adeta "kendi kaderine" terk edildi. Aradan geçen 26 yılda, o gün toprağa ektiğimiz umutların bugün atıl bir durumda bekletilmesi, sadece bir projenin başarısızlığı değildir; bu, bir "vizyon cinayeti" ve kamu kaynaklarının açıkça israfıdır.

BÖLÜM 24

KARŞIYAKA SAHİL DÜZENLEMESİ

SEL FELAKETİNDEN DOĞAN YEŞİL GERÇEKLİK

Bazı projeler masada çizilir, bazıları ise hayatın karşınıza çıkardığı krizlerin bağrından sökülüp alınır. 1995 yılında İzmir'in yaşadığı o büyük sel felaketi, şehri binlerce kamyonluk çamur, kaya ve rüsubatla karşı karşıya bırakmıştı. Herkes bu devasa atığın nasıl temizleneceğini düşünürken; ben bu büyük "tehdiidi", Karşıyaka sahilini yeniden var edecek bir "fırsata" dönüştürme fikrini ortaya koydum. Karşıyaka Sahil Düzenlemesi ve Gençlik Parkı, işte bu kriz yönetiminin bir eseridir.

Felaketin Molozundan Halkın Parkına

Selin getirdiği binlerce kamyonluk malzemeyi şehirden uzaklaştırmak yerine, Karşıyaka'nın 423.000 metrekarelik sahil bandını doldurmak ve düzenlemek için bir yapı taşı olarak kullandık. Benim öncülüğümde yürütülen bu operasyonla; felaketin molozu, bugün Karşıyakalıların gölgesinde huzur bulduğu **Palmiyelerin, İğdelerin, Akasyaların ve Mimosaların** kök saldığı bir zemin haline geldi. İlk etapta harcanan **20 milyar TL**, sadece bir park yapımı için değil, bir şehrin yaralarını sarmak için kullanıldı.

Melezağzı'ndaki Sızlayan Yara: Metan ve Mühendislik Hatası

1999 seçimlerinden sonra yönetime gelen yönetim. Projenin bir parçası olan **Melez ağzı** düzenlemesinde, alttaki çamurların sadece membranla örtülmesi büyük bir hataydı. Altta hapsolan metan gazı, o günden bugüne kontrolsüzce sızarak Bayraklı

sakinlerini kötü kokuyla rahatsız etmeye devam etti. Bu durum bize göstermiştir ki; ne kadar büyük bir vizyonla yola çıkarsanız çıkın, mühendislikte çevresel hassasiyeti ve sürdürülebilirliği en küçük ayrıntısına kadar planlamazsanız, projeniz ekolojik bir eksiklikle malul kalır.

BÖLÜM 25

EVKA-4 EĞRİ DERE YEŞİL KUŞAĞI

YARIM KALAN BİR EKOLOJİK KÖPRÜ

Belediyecilikte "devamlılık", bir projenin kağıt üzerinde bitmesi değil, o projenin hayat bulana kadar korunmasıdır. Dr. Burhan Özfatura'nın anısına ithaf ettiğim bu kitapta, **Evka-4 Eğri Dere Yeşil Kuşak Projesi**, yerel yönetimlerdeki "süreklilik" ilkesinin ihlal edilmesinin bir kente neye mal olduğunu gösteren en somut derslerden biridir.

Vadideki Büyük Tasarım: Yol, Su ve Ekonomi

Bu proje, Bornova sırtlarında sadece iki köyü birleştiren bir ulaşım hamlesi değil, bölgenin makus talihini değiştirecek bir "Vadi Yönetim Planı" idi. Tasarımımızın iki ana omurgası vardı:

1. **Ulaşım ve Kalkınma:** Eğri Dere ile Laka köylerini birbirine bağlayacak olan yol, bölgenin zeytin ekonomisini canlandıracak ve köylünün şehre erişimini kolaylaştıracaktı.
2. **Su Toplama Göleti:** Vadinin kalbine inşa etmeyi öngördüğümüz gölet; sadece bu köylerin ihtiyacını değil, Bornova ve Bayraklı'daki tüm yeşil alanların sulanmasında kullanılacak devasa bir "doğal depo" olacaktı.

Siyasi Kesinti ve Kaybedilen Gelecek

Bizim dönemimizde temelleri atılan ve vizyonu çizilen bu proje, ne yazık ki yönetim değişikliğiyle birlikte durduruldu. Yerel

yönetimlerde sürekliliğin esas olması gerekirken, projenin rafa kaldırılması sadece bir teknik hata değil, büyük bir ekonomik ve çevreyle ilgili kayıptır.

Eğer bu gölet yapılsaydı; bugün Bornova ve Bayraklı'nın parkları ücretsiz yağmur suyuyla sulanacak, belediye bütçesi milyonlarca liralık şebeke suyu yükünden kurtulacak ve iki köyümüz ekonomik olarak çok daha ileride olacaktı. Projenin durdurulması, bu vadinin potansiyelinin üzerine beton bir perde çekmekle eşdeğerdir.

Bir İhtar: Hizmetin Partisi, Süresi Olmaz

Dr. Burhan Özfatura'nın vizyonunu onurlandıran bu çalışma, bugün İzmir'in susuzluk ve kuraklık tehdidi karşısında neden savunmasız kaldığını da açıklamaktadır. Kamu hizmetinde "bizden-sizden" ayrımı yaparak yararlı projeleri durdurmak, halkın geleceğine ipotek koymaktır. Eğri Dere projesi, tamamlanmayı bekleyen bir vasiyet olarak orada durmaktadır. Biz yolu açtık, vizyonu koyduk; o vadinin suyunu ve yeşilini hayata geçirmek, İzmir'in geleceğine borcumuzdur.

BÖLÜM 26

YEŞİLDERE –DENİZE HASRET BİR NEHİR VE YARIM KALAN BİR RÜYA

Dr. Burhan Özfatura'nın şehircilik anlayışı, sadece bugünün düşümlerini çözmek değil, İzmir'in elli yıl sonrasını nakış gibi işlemek üzerine kuruluydu. Onun zihninde İzmir, sadece binaların yükseldiği bir beton yığını değil; doğanın kalbiyle kentin damarlarının birbirine karıştığı yaşayan bir organizmaydı. İşte **Yeşildere Yeniden Düzenleme Projesi**, bu büyük vizyonun en heyecan verici, en cesur ve ne yazık ki en hüzünlü hikâyesidir.

Geleceğe Atılan İlk Adım: 400 Bin Metrekarelik Hayal

Takvimler 1994'ü gösterdiğinde, Yeşildere sadece bir su yolu değil, İzmir'in ortasından geçen ama İzmir'e küsmüş bir alan gibiydi. Başkan Özfatura verdiği talimatla kollarımızı sıvadık. Hedefimiz devasaydı: 400 bin metrekarelik bir alanda doğayı yeniden ayağa kaldırmak. Projenin kalbinde yatan fikir, bugün bile insanın ufkunu açacak türdendi; denizin dere yatağından içeri girmesine izin verecek, körfezin o tuzlu ve serin nefesini kentin derinliklerine kadar taşıyacaktık.

O dönemde 300 milyar Türk Lirası gibi devasa bir bütçeyi gözümüzü kırpmadan bu işe ayırdık. İstimlakler yapıldı, binlerce fidan toprakla buluşturuldu. Biz sadece bir dere yatağını ıslah etmiyorduk; kentin göbeğinde insanların nefes alacağı, çocukların el ele koşacağı, Avrupa kentlerindeki gibi "medeni ve müşterek" bir yaşam alanı inşa ediyorduk. Yeşildere, İzmir Körfezi'nin temizlik anahtarı, şehrin ise akciğeri olacaktı.

Yarım Kalan Şarkı: 1999 Eşiği

Ancak bazen en büyük projeler, en küçük siyasi hesapların gölgesinde kalabiliyordu. 1999 yılı, Yeşildere için saatin durduğu yıl oldu. Vizyoner bir dokunuşla hayata geçirilen bu devasa yatırım, yeni gelen yönetimlerin öncelikleri arasında kendine yer bulamadı. Rafa kaldırılan sadece projeler değildi; kentin ortasında doğacak o medeni yaşam hayali, milyonlarca liralık emek ve Özfatura'nın İzmir için çarpan kalbinin bir parçasıydı.

O günden sonra Yeşildere, bir başarı hikâyesi olmak yerine, sahipsizliğin ve kaderine terk edilmişliğin sessiz bir anıtına dönüştü. Büyük bir heyecanla diktiğimiz o ağaçlar, vuslata eremeyen denizin yolunu gözler oldu.

Mirasa Saygı, Geleceğe Borç

Bugün Yeşildere'den geçerken hüzünlenmemek elde değil. Bu proje, bir şehrin geleceğine yapılan yatırımların, kısa vadeli politik rüzgarlarla nasıl savrulabileceğinin en acı örneğidir. Ancak Dr. Burhan Özfatura'nın mirası, sadece geçmişin bir anısı değil, geleceğin rehberidir. Yeşildere'nin o gün yarım kalan hikâyesini tamamlamak, sadece bir belediyeçilik görevi değil; bu kente ve o büyük vizyona olan vefa borcumuzdur.

Yeşildere hala orada, akmayı bekleyen bir nehir ve tamamlanmayı bekleyen bir rüya olarak İzmir'in bağrında duruyor.

BÖLÜM 27

GÜZELBAHÇE GENÇLİK PARKI –KAYBEDİLEN EKEOLOJİK MİRAS

Dr. Burhan Özfatura ile çalışırken öğrendiğim en kıymetli ders şuydu: Şehir kurmak sadece asfalt dökmek değil, toprağa can, geleceğe nefes vermektir. Bizim belediyecilik anlayışımızda çevre dengesi ile sosyal yaşam, birbirinden ayrılmaz bir bütündü. Bu bütüncül vizyonun, İzmir'in batı yakasındaki en kıymetli mührü ise Güzelbahçe Gençlik Parkı projesiydi. Bugün oradan geçerken içimin sızlaması, sadece yarım kalan bir parkın değil, kaybedilen devasa bir ekolojik vizyonun hikayesidir.

Dağın Sirtında Bir Yeşil Devrim

Yıl 1994. Maltepe Askeri Lisesi'nin hemen arkasındaki sırtlarda, tam 381.250 metrekairelik uçsuz bucaksız bir araziye halka açık bir mesire alanına dönüştürmek için yola çıktık. Projenin en heyecan verici yanı, sivil-asker iş birliğinin en güzel örneğini sergilememizdi; alan askeri öğrenciler tarafından sahiplenilecek ve korunacaktı. O dönemin parasıyla 5 milyar Türk Lirası gibi hatırı sayılır bir bütçeyi, beton yığınları için değil, İzmir'in yeni "yeşil akciğeri" için ayırdık.

Elimizdeki imkânları seferber ederek bölgeye tam 15.250 adet fidan diktik. Okalıptüsler, çamlar, Selvi ve çınarlar... Sadece bir ağaçlandırma yapmıyorduk; bölgenin mikro iklimasını değiştirecek, kentin batısından merkeze doğru temiz hava pompalayacak bir biyolojik koridor inşa ediyorduk. Dikilen her fidanın başında bir mühendis, bir işçi ve bir vizyon vardı.

Suyun Döngüsü: Zamanının Ötesinde Bir Model

Benim bu projedeki en büyük gurur kaynağım, su yönetimi konusundaki devrim niteliğindeki yaklaşımımızdı. Sadece ağaç dikmek yetmezdi, onları yaşatacak sürdürülebilir bir sistem gerekiyordu. Okulun mevcut arıtma sistemini modernize ettik ve atık suların arıtılarak sulamada kullanılmasını sağladık. Bugün bile "sürdürülebilirlik" diye konuşulan bu model, o yıllarda Türkiye için ufuk açıcı bir yenilikti. Kendi kendine yeten, doğayı kirletmeyen, aksine atıktan hayat üreten bir ekosistem kurmuştuk.

Kaderine Terk Edilen Bir Rüya

Ancak 1999 yılı, birçok projemizde olduğu gibi Güzelbahçe için de hüznü bir dönüm noktası oldu. Yönetim değişikliğiyle birlikte bu vizyoner proje, sanki hiç var olmamış gibi siyasi gündemin en tozlu raflarına kaldırıldı. O kadar emek, o kadar yatırım ve en önemlisi o büyük gelecek vizyonu, kısa vadeli politikaların kurbanı edildi. Güzelbahçe Gençlik Parkı, sadece bir dinlenme alanı değil; kamunun gücünün doğayla nasıl barışık olabileceğinin sembolüydü.

Bugün o sırtlara baktığımda, sadece ağaçları değil, bir kentin geleceğine vurulan gemi görüyorum. Dr. Burhan Özfatura'nın liderliğinde, proje sorumlusu olarak attığımız her adımın arkasındayız. Bu hikâye, sadece geçmişin bir kaydı değil; İzmir'in aslında ne kadar büyük bir potansiyele sahip olduğunun ve bu potansiyelin nasıl hoyratça harcandığının bir kanıtıdır. Bizim ektiğimiz tohumlar hala orada; belki bir gün, o vizyona yeniden sahip çıkacak bir iradeyle çiçek açarlar.

BÖLÜM 28

BORNOVA GENÇLİK PARKI –SANAYİ RANTINA KURBAN EDİLEN AKCİĞER

Dr. Burhan Özfatura'nın belediyeçilik serüveninde en çok saygı duyduğum yanı, kentin sağlığı söz konusu olduğunda hiçbir güç odağı karşısında geri adım atmamasıydı. Bornova Gençlik Parkı projesi, sadece bir peyzaj çalışması değil; doğayı katleden devasa bir sanayi faaliyetine "dur" diyen, toprağı rehabilite eden ve halkın nefes hakkını savunan bir başkaldırının hikâyesidir.

Bir Yıkımdan Yaşam Doğurmak: 6.6 Milyon Metrekarelik Mücadele

Bel kahve sırtlarından aşağı baktığınızda, Batı Çimento Fabrikası'nın taş ocakları tarafından delik deşik edilmiş, yaralı bir coğrafya görürdünüz. İşte bu tahrip edilmiş alanı, 6.650.000 metrekarelik devasa bir yaşam merkezine dönüştürmek için kollarımızı sıvadık. Hedefimiz, kentin en büyük sosyal alanını kurmaktı: 25 bin kişi kapasiteli dev bir amfi tiyatro, sanatın ve kültürün kalbi olacak; etrafı ise İzmir'in yeni ormanı ile çevrelenecekti.

1997 yılında, ÇİMENTAŞ VE BATIÇİM malzeme aldıkları alanların çeperlerine 12 milyar Türk Lirası bütçeyle işe başladık. Bölgenin ekolojik dengesini yeniden kurmak ve hava kirliliğini kaynağından kesmek için tam 250.000 fidan diktik. Okaliptüslerden sedirlere, akçaağaçlardan kızılçamlara kadar uzanan bu dev ağaçlandırma hamlesi, kentin doğusuna kurulan dev bir "filtre" niteliğindeydi.

Fabrika Lobisi ve Siyasi İhanet

Ancak biz ağaç diktikçe, doğayı kirleten sanayi lobileri de boş durmuyordu. Çevreye verdiği zarar tescilli olan ve kapatılma tehlikesiyle burun buruna gelen Çimento Fabrikası, kendi varlığını korumak için siyaseti bir kalkan olarak kullanmaya başladı. Rakip siyasi partileri ve lobileri destekleyerek projemize karşı büyük bir cephe açtılar.

1999 seçimleriyle birlikte yönetim değiştiğinde, fabrika lobilerinin bu sinsi çalışması meyvesini verdi. Yeni gelen belediye başkanları, kentin akciğeri olacak bu vizyoner projeyi bir kenara itip fabrikaların çıkarlarına göz yummayı tercih ettiler.

Faturayı Halk Sağlığı Ödedi

Proje sorumlusu olarak o günlerde uyarılarımızı yapmıştık; bu bir sadece ağaç meselesi değil, bir halk sağlığı meselesiydi. Ne yazık ki korktuğumuz başımıza geldi. Park alanı kaderine terk edilince, bölgedeki göğüs hastalıkları ve hava kirliliğine bağlı sağlık sorunları çığ gibi büyüdü. İzmir'in akciğerleri olacak bir alan, sanayi rantı ve vizyonsuz siyaset uğruna feda edildi.

Dr. Burhan Özfatura'nın onayından geçen bu projem, politikanın nasıl halkın sağlığına ve kentin geleceğine vurdumduymaz kalabildiğinin en acı hatırasıdır. Biz o gün 250 bin fidanı toprağa, umudu ise halkın yüreğine ekmiştik; ancak o umut, bugün Bornova sırtlarında yarım kalmış bir rüya olarak rüzgârda uğuldamaya devam ediyor.

BÖLÜM 29

ÇİĞLİ GENÇLİK PARKI –DEV BİR TÜRKİYE PORTRESİ VE KAYIP FIRSAT

Dr. Burhan Özfatura'nın onayını alarak hazırladığım bu proje belediye sınırlarıyla sınırlı değildi. İzmir'i Türkiye'nin vitrini, Türkiye'yi ise dünyanın parlayan yıldızı olarak görürdü. Bu ulusal bakış açısının en görkemli, en yaratıcı ve ne yazık ki en çok içimi sızlatan örneği **Çiğli Gençlik Parkı** projesidir. Bu proje sadece bir park değil, yaşayan, nefes alan ve tüm ülkeyi kucaklayan bir kalkınma hamlesiydi.

Destansı Bir Ölçek: 32 Milyon Metrekarelik Bir Hayal

1997 yılında, Karşıyaka Mavişehir'den başlayıp Sasalı Kuş Cenneti'ne kadar uzanan tam 32 milyon metrekarelik devasa bir alanda işe koyulduk. Bu rakam, Türkiye'nin en büyük gençlik parkı demektir. 40 milyar Türk Lirası bütçeyle, bölgeyi adetailmek ilmek dokuduk. Okalıptüsten mimozaya, Kıbrıs akasyasından ılgına kadar tam 450 bin fidanı toprakla buluşturduk. Biz orada sadece ağaç dikmiyorduk; kentin kuzeyine dev bir akciğer, Türkiye'nin ise en büyük tematik parkını inşa ediyorduk.

Yaşayan Bir Türkiye Haritası ve Mini Tren Hattı

Projenin kalbi, dünyada eşi benzeri olmayan bir tasarıma dayanıyordu: Devasa bir Türkiye haritası. Bu harita üzerinde tüm şehirler, mini bir tren sistemiyle birbirine bağlanacaktı. Tren her durakta bir şehri temsil edecek; o durakta inen bir ziyaretçi, o ilin özgün mimarisini görecek, meşhur yemeğini tadacak ve sanayi ürünlerini tanıyacaktı. Yöresel ürünlerini alacaktı.

Sadece yapılar değil, bitki örtüsü de bu haritaya sadık kalacaktı. Ege duraklarında zeytin ve incirlerin gölgesinde serinleyecek, Akdeniz duraklarında palmyelerin arasından geçecektiniz. Ayrıca, stratejik noktalara yerleştirdiğimiz yağmur suyu hasadı göletleriyle, parkın kendi suyunu kendisinin üretmesini sağlayan devrim niteliğinde bir ekolojik sistem kurgulamıştık. Bu, su yönetiminde akılcı bir devrimdi.

Bir Vizyonun Tasfiyesi: Doğal Yaşam mı, Vizyon Eksikliği mi?

Ne yazık ki 1999 yılı, bu devasa vizyonun da sonu oldu. Göreve gelen yeni yönetimler, uluslararası çapta ses getirecek bu projeyi anlamak yerine rafa kaldırmayı tercih ettiler. Bizim Gaziemir’de planladığımız Hayvanat Bahçesi projesini alıp, mevcut ağaçlık alanların altına barınaklar yaparak "Doğal Yaşam Parkı yaptım" diye sunmaları, o dönemdeki geniş görüşlülük eksikliğinin en acı kanıtıydı.

Hazır ağaçların altına kulübe koymakla "park" yapılmış sayılmazdı; gerçek geniş görüşlülük, Çiğli’de yaptığımız gibi çorak bir bataklığı 450 bin ağaçla donatıp oradan bir ülke mirası yaratmaktı.

Çiğli Gençlik Parkı, Dr. Burhan Özfatura’nın ve Dr. Mehmet Talat Şimdi’nin Türkiye sevdasıyla yanan kalbinin bir yansımasıydı. Bu projenin yarıda bırakılması, sadece İzmir’in değil, Türkiye’nin tanıtım ve turizm potansiyeline vurulmuş en ağır darbelerden biridir. O gün ektiğimiz fidanlar bugün sahipsiz kalmış olabilir, ancak o vizyonun büyüklüğü her zaman tarihteki yerini koruyacaktır.

BÖLÜM 30

POLİGON ASKERİ ALANI-SELİN ÖNÜNDEKİ YEŞİL KALKAN

Dr. Burhan Özfatura ile çalıştığımız o yıllarda, belediyeciliğin sadece yol yapmak değil, doğanın öfkesini dindirmek olduğunu iliklerimize kadar hissetmiştik. Ben, bir proje müellifi olarak teknik detaylar ve uygulama stratejileri üzerine kafa yorarken; Başkan Özfatura, bu radikal çevreci projelerin arkasında dağ gibi duran, bürokrasiyi aşan ve bize o çalışma alanını açan isimdi. **Poligon Askeri Alanı Ağaçlandırması**, işte bu uyumlu çalışmanın ve "örnek belediyecilik" anlayışımızın en somut nişanesidir.

Selleri Durduran Teraslama

Güzelyalı ve Poligon bölgesi, o yıllarda her şiddetli yağmurda yüreği ağzına gelen bir semtti. Yukarıdan gelen sel suları, meyilli araziden hızla inerek şehri esir alıyordu. Ben, çözümün sadece kanallar açmak değil, suyun hızını kaynağında kesmek olduğunu başkanıma sunduğumda, tek bir an bile tereddüt etmedi. 1997 yılında, 1.080.000 metrekarelik devasa bir askeri sahada işe koyulduk. 2 milyar liralık yatırımla belediyemizin tüm iş makinelerini bölgeye yığdık.

Projenin teknik dehası, arazinin titizlikle **teraslamasında** yatıyordu. Meyilli sırtları adeta birer basamak gibi işledik; böylece yağmur suyu şehre akmak yerine bu toprak basamaklarda dinlenecek ve yeraltına süzülecekti. Üzerine ise suyu sünger gibi çeken 15.000 adet okaliptüs ağacı diktik.

Asker-Belediye İş Birliğinin Gücü

Projenin müellifi olarak en büyük mutluluğum, kurguladığım sistemin sahada hayat bulmasıydı. Diktiğimiz her fidanı, Mehmetçiklerimiz ilk iki yıl boyunca evlatları gibi suladı. Belediye-asker el ele verince ortaya mucizevi bir sonuç çıktı: O güne kadar Poligon'u vuran sel felaketleri bıçak gibi kesildi. Doğa, kendisine gösterdiğimiz saygıya, şehri koruyarak karşılık verdi.

Eksik Kalan Halka: Su Hasadı Göletleri

Ancak her hikâye tam bir zaferle bitmiyor. Tasarımında ısrarla vurguladığım **yağmur suyu hasadı göletleri**, ne yazık ki bazı teknik ve idari engeller nedeniyle hayata geçirilemedi. Bu durum, sahanın sulanmasında şebeke suyu kullanımına yol açarak ciddi bir maliyet yükü oluşturdu. Oysa o göletleri yapabilseydik, sistem tamamen kendi kendine yeten, sürdürülebilir bir eko-park olacaktı.

Yarım Kalan Bir Miras

1999 yılındaki o meşhur "makas değişimi", Poligon'un da kaderini kararttı. Bizim yarattığımız o yeşil kalkanı daha ileriye taşımak, göletlerle sistemi tamamlamak yerine; vizyon eksikliği nedeniyle proje olduğu yerde bırakıldı.

Dr. Burhan Özfatura'nın onay ve desteğiyle, benim teknik sorumluluğumda hayat bulan bu orman, bugün hala Poligon sırtlarında şehri sellerden koruyan sessiz bir muhafız gibi duruyor. Ancak eksik kalan göletler ve terk edilen bakım süreci, "keşke" dediğimiz o yarım kalmış vizyonun hüznünlü bir hatırasıdır.

BÖLÜM 31

EGE BELEDİYELER BİRLİĞİ PARKI –BİRLİĞİN VE DOĞANIN ORTAK PAYDASI

Dr. Burhan Özfatura ile çalışırken biz sadece İzmir'in sokaklarını değil, Ege'nin kader birliğini de planlıyorduk. Onun hizmet felsefesi, yerel yönetimlerin kendi kabuğuna çekilmesini değil, bölgesel bir güç birliği oluşturmasını esas alırdı. Ben bu vizyonun teknik mutfağında bir proje müellifi olarak yer alırken, Başkan Özfatura bu çok ortaklı yapının mimarı ve en büyük destekçisiydi. **Ege Belediyeler Birliği Parkı**, işte bu "ortak akıl" arayışımızın yeşil bir simgesi olarak doğdu.

Bölgesel Kucaklaşmanın Yeşil Adresi

1997 yılına geldiğimizde, Ege'deki belediyeler arasında sadece kâğıt üzerinde kalan bir birliği değil, halkın içinde nefes alacağı somut bir eseri hayata geçirmek için kollarımızı sıvadık. 85.000 metrekarelik bir sahada, 4 milyar Türk Lirası gibi hatırı sayılır bir bütçeyle projeyi başlattık. Müellif olarak bu parkta sadece görsel bir şölen değil, Ege'nin karakteristik bitki örtüsünün bir özetini sunmayı hedefledim.

Bademden okalıptüse, salkım söğütten amber ağaçlarına, mimozalardan Kıbrıs akasyalarına kadar tam 3.400 fidanı toprakla buluşturduk. Bu çeşitlilik, sadece estetik bir tercih değil, bölgenin biyolojik mirasını koruma altına alma çabasıydı. Başkan Özfatura, bu çeşitliliğin her adımında bizlere tam yetki ve destek vererek, projenin Ege'ye yakışır bir zenginlikte olmasını sağladı.

Yarım Kalan Gölet ve Sürdürülebilirlik Sistemi

Tasarladığım her projede olduğu gibi, bu parkın da ana damarı **yağmur suyu hasadı göletleri** olacaktı. Ancak 1999'daki o hüzünlü yönetim değişikliği, bu parkın da kaderini mühürledi. Projenin kalbi olan gölet inşası durduruldu. Sürdürülebilir bir ekosistem olarak kurguladığım park, bir anda şebeke suyuna mahkûm edildi.

Bu durum sadece teknik bir eksiklik değil, aynı zamanda büyük bir ekonomik israftı. Şebeke suyuyla yapılan sulama, belediye bütçesinde onarılması güç delikler açtı. Oysa Dr. Özfatura'nın o dönemdeki vizyonu tam olarak buydu: Doğanın suyunu doğada tutmak ve kamu kaynağını korumak.

Sahipsiz Kalan Bir "Birlik" Ruhu

Bugün Ege Belediyeler Birliği Parkı'na baktığımda, iyi niyetle ve büyük bir vizyonla atılan adımların, plansızlık ve ilgisizlikle nasıl heba edildiğini görüyorum. Bu proje, bölgesel iş birliğinin neler başarabileceğinin kanıtı olarak başladı ancak ne yazık ki sürekliliğin sağlanamadığı bir yönetim anlayışının kurbanı oldu.

Benim müellifliğim, Sayın Özfatura'nın sarsılmaz iradesiyle hayat bulan bu eser; kentsel projelerde sadece ağaç dikmenin yetmediğini, asıl meselenin o vizyonu yaşatacak "sürdürülebilirlik ruhu" olduğunu bizlere her gün hatırlatmaya devam ediyor.

BÖLÜM 32

GAZİEMİR GENÇLİK PARKI-BOZKIRDA AÇAN ÇİÇEKTEN ATIL ARAZİYE

Dr. Burhan Özfatura'nın vizyonu, kentin çeperlerini sadece binalarla değil, yaşayan ekosistemlerle doldurmaktı. Ben, bu büyük hayalin mühendislik ve proje müellifliği tarafında dirsek çürütürken; Başkan Özfatura, bu projenin İzmir'e kazandıracağı prestiji görerek her türlü imkânı önümüze seren liderdi. **Gaziemir Gençlik Parkı**, bizim sadece ağaç diktiğimiz bir alan değil, İzmir'e dünya çapında bir "Safari Parkı" kazandırma iddiamızın kalbiydi.

Bir Doğa Üssü Kurmak: 1.8 Milyon Metrekarelik Hamle

1997 yılına geldiğimizde Gaziemir'in o bakir sırtlarında, 1.822.000 metrekarelik devasa bir alanı "Gençlik Parkı" olarak projelendirdik. 10 milyar Türk Lirası gibi o döneme göre muazzam bir yatırımı bu topraklara yatırdık. İlk iş olarak, bölgenin sert doğasına direnecek ve gelecekteki ormanın iskeletini oluşturacak 24.000 fidanı toprakla buluşturduk. Bademler, fıstık çamları, sedirler ve okaliptüsler... Dikilen her fidan, biraz sonra anlatacağım o büyük safari rüyasının koruyucularıydı.

Safari Parkı ve Büyük Gölet Hayali

Müellifliğini üstlendiğim bu projenin en özgün yanı, arazinin topografyasından yararlanarak kurguladığım devasa göletti. Dr. Özfatura ile planımız şuydu: Yağmur suyu hasadı ile bu göleti dolduracak, tüm bölgenin sulamasını bu kaynaktan bedavaya getirecektik. Bu gölettin etrafında ise Türkiye'de eşi benzeri

olmayan bir **Safari Parkı** yükselecekti. İzmirli çocuklar, başka kıtalara gitmek zorunda kalmadan kendi şehirlerinde doğanın ve vahşi yaşamın bir parçasıyla tanışacaktı. Bu, kentin turizm potansiyelini katlayacak medeni bir kalkınma projesiydi.

Kaybolan Kaynaklar ve Vizyonun İflası

Ancak 1999 yılındaki yönetim değişikliği, Gaziemir'in bu muazzam potansiyeline vurulan en ağır darbe oldu. Yeni gelen yönetim, bizim o nakış gibi işlediğimiz safari parkı fikrini anlamak yerine rafa kaldırmayı tercih etti. Gölet yarım bırakıldı, sistemin can damarları kesildi.

Dr. Özfatura'nın o meşhur "doğanın suyunu doğaya geri verme" vizyonu görmezden gelinince, yapılan tüm o yatırımlar, dikilen binlerce fidan ve harcanan milyonlarca lira maalesef atıl bir vaziyette kaderine terk edildi. Hazır bir projeyi tamamlamak yerine onu yok saymak, sadece bize değil, İzmir halkının geleceğine yapılmış büyük bir haksızlıktı.

Gaziemir Gençlik Parkı bugün hala orada, yarım kalmış bir sevda gibi duruyor. Bizim ektiğimiz 24 bin ağaç, bir gün o yarım kalan göletle ve safari parkı hayaliyle buluşacağı günü bekliyor. Dr. Burhan Özfatura'nın İzmir'e biçtiği o büyük kaftan, maalesef sonra gelenlerin omuzlarına geniş geldi.

BÖLÜM 33

KONAK GENÇLİK PARKI VE KADİFE KALE-BİR KENTSEL DÖNÜŞÜM VE SOSYAL ADALET MANİFESTOSU

Dr. Burhan Özfatura ile yola çıkarken hedefimiz sadece şehri güzelleştirmek değil, kentin en yaralı bölgelerinde adaleti ve doğayı yeniden tesis etmektir. Ben bu projenin müellifi olarak teknik detayları nakış gibi işlerken, Başkan Özfatura haksız kazanç odaklarına karşı dik duran ve halkın müşterek hakkını savunan sarsılmaz bir irade ortaya koydu. **Konak Gençlik Parkı ve Kadife kale Projesi**, bizim için sadece bir peyzaj çalışması değil; tarihin, doğanın ve insanın onurunu koruma altına alan bir mirastır.

Tarih ve Doğanın Kucaklaştığı 120 Bin Metrekare

Kadife kale Şehitliği'nden başlayıp antik dünyanın kalbi Agora'ya kadar uzanan 120.000 metrekarelik hat, İzmir'in ruhuydu. Tasarımımızda bu alanı sadece yeşillendirmekle kalmadık; antik tiyatro gibi paha biçilemez tarihi mirasları doğayla bütünleştirdik. İstedik ki İzmirli, tarihine dokunurken ağaçların gölgesinde nefes alsın. 1997 yılında bu vizyona 10 milyar TL yatırım yaptık ve 2.500 yetişkin ağacı toprakla buluşturduk. Bu, kentin merkezine saplanan beton hançerine karşı diktiğimiz yeşil bir kalkandı.

Suyun Akılcı Yönetimi ve Yağmur Hasadı

Müellifi olduğum tüm projelerde bir imza haline gelen **yağmur suyu hasadı**, bu projenin de can damarıydı. Kadife kale sırtlarında oluşturduğumuz göletlerle gökyüzünden gelen her damlayı toplamayı. Bu sular sadece parkı sulamakla kalmayacak, çevredeki küçük parklar için de birer "can suyu

merkezi" olacaktı. Şebeke suyuna yüklenmeden, doğanın döngüsüyle yaşayan sürdürülebilir bir sistem kurmuştuk.

Evka 8: İnsanı Merkeze Alan Bir Dönüşüm

Bizim kentsel dönüşüm anlayışımız, insanı köklerinden koparmak değil, onu daha güvenli ve onurlu bir yaşama taşımaktı. Heyelan bölgesindeki vatandaşlarımızı, onlar için özel olarak planladığımız **Evka 8** projesine yerleştirmeyi hedefledik. Ancak burada kritik bir sosyal mühendislik yaptık: İnsanları sadece ev sahibi yapmadık, onları iş imkânlarına da yaklaştırdık.

Konfeksiyoncuları Buca Tekstilciler Organize Sanayi'ye, manav ve balıkçı esnafını ise Sebze ve Balık hallerine yakın bölgelere bütünleştirmeyi amaçladık. Çünkü biliyorduk ki; bir insanın evini değiştirebilirsiniz ama geçim kaynağını elinden alırsanız o evi elinde tutamaz.

Yarım Kalan Hikaye ve Vefa Borcu

Maalesef 1999 sonrasında bu hassas sosyal denge gözetilmedi. Hak sahiplerinin iş yerlerinden çok uzak olan Uzundere gibi bölgelere yerleştirilmesi, insanların bu konutları elden çıkarmasına ve kurguladığımız sosyal dengenin sarsılmasına neden oldu. Evka 8 olarak düşündüğümüz Evka 1 alanının hemen yanı başında olan alan İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından toplu konutlar yaparak ilahe yolu ile satması çok hazin.

BÖLÜM 34

İTFAİYE ORMANI VE ŞİMDİ TEPESİ-BİR VEFA VE DİRENİŞ ÖYKÜSÜ

Dr. Burhan Özfatura'nın şehircilik anlayışında "kamu malı" kutsaldı. Rantın iştahını kabartan her karış toprağı, halkın nefes alacağı bir vahaya dönüştürmek onun en büyük davasıydı. Ben, bir proje müellifi ve Genel Sekreter Yardımcısı olarak bu teknik savaşı verirken; Başkan Özfatura, bu alanların üzerine çökmeye çalışan "gizli ellere" karşı en büyük kalkanımız oldu. **İtfaiye Ormanı**, İzmir'in kalbinde yükselen bir yeşil bayrak; **Şimdi Tepesi** ise bu mücadelenin halkın vicdanındaki adıdır.

500 Bin Metrekarelik Bir Emanet

1997 yılında, İzmir'e hakim o eşsiz tepelerde, 500.000 metrekarelik devasa bir alanı "İtfaiye Ormanı" olarak tescil ettik. Amacımız sadece ağaç dikmek değil, haksız kazanç peşinde koşanların iştahını sonsuza dek kesmekti. 4 milyar TL'lik yatırımla 10.000 fidanı toprakla buluşturduk. İtfaiye teşkilatımız, bu fidanları bir yangını söndürürcesine büyük bir özveriyle suladı ve hayata tutunmalarını sağladı. Burası, İzmirliğin şehri kuşbakışı izleyeceği, doğayla kucaklaşacağı muazzam bir mesire alanı olacaktı.

Su Mühendisliğinin İmzası: Yağmur Hasadı

Müellifliğini üstlendiğim bu projede de "su tasarrufu" vazgeçilmezimizdi. Tepeye kuracağımız göletler sayesinde yağmur suyunu hapsedecek, bu sularla sadece ormanı değil, çevredeki tüm park ve bahçeleri şebeke suyuna ihtiyaç

duymadan sulayacaktık. Bu sistem, su kaynaklarının hoyratça harcandığı günümüzde hala en geçerli çevreyle ilgili modeldir.

Bir Hakkın Teslimi: Şimdi Tepesi

Proje sadece doğayı değil, sosyal yapıyı da iyileştiriyordu. Bölgedeki gecekonduların ıslah edilmesi ve yerine gençlerimize iş kapısı açacak bir **Endüstri Meslek Lisesi** kurulması için planlarımızı yaptık. Buca, Konak ve Bornova belediye sınırlarını birbirine bağlayan o zorlu varyantın yapımına öncülük ettiğim süreçte; yerel halk ve İzmir Esnaf Birliği, bu emeğe bir karşılık olarak bölgeye "**Şimdi Tepesi**" isminin verilmesini talep etti.

Bu isimlendirme benim için bir gurur vesilesi olmaktan ziyade, Dr. Burhan Özfatura'nın liderliğinde yürütülen o dürüst ve vizyoner çalışmaya halkın gösterdiği samimi bir saygı duruşuydu. Bu alanda ülkemizin en donanımlı afete hazırlık eğitim merkezi ile ülkemizin çok büyük bir açığı kapatıldı.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BASIN HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ						
GÜNLÜK YAYIN RAPORU						
YENİ ASIR ☐	HÜRRİYET ☐	MİLLİYET ☐	CUMHURİYET ☐	GÜNAYDIN ☐	AKŞAM ☐	SABAH ☐
YENİ YÜZYIL ☐	ZAMAN ☐	TÜRKİYE ☐	GAZETE EĞE ☒	GÖZLEM ☐	TİCARET ☐	12.3.1998

Sr. Talat Şimdi
Gen sek yrd.

Şimdi Tepesi'ne Esnaf Ormanı

İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, Buca Afetevleri üstünde ki Şimdi Tepesi'nde 100 bin metrekare arazi üzerinde kurulan İşletmelerüstü Eğitim Merkezi (METEM) Kompleksi çevresinde "İzmir Esnaf Ormanı" oluşturuyor. Alana ek olarak Orman Bakanlığı'ndan 49 yıllığına kiralanılan 37 dekar alanda torenle 10 bin fidan dikilecek. Esnaf Birliği, dikim için 15 Mart Pazar günü saat 10.00'da Konak Sabancı Kültür Merkezi, Karşıyaka Vapur İskelesi, Gazimir İlçe Garajı ve Birlik önünden otobüsler kaldırılacak.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
BASIN HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 127.35/66.1508
Tarih: 16. MART 1998

BÖLÜM 35

NARLIDERE GENÇLİK PARKI – ALİ ONBAŞI DERESİ'NİN SAKLI HAZİNESİ

Narlidere'nin sırtlarında, Ali Onbaşı Deresi'nin serin yatağında yükselen 92.620 metrekarelik bu alan, bizim için sadece bir park değil, İzmir'in su yönetiminde devrim yaratacak stratejik bir üstü. Ben, projenin müellifi olarak doğanın döngüsünü teknikle birleştiren bir plan hazırlarken; Başkan Özfatura, bu planın ardındaki "sürdürülebilirlik" dehasını görerek bize en büyük desteği veren isimdi.

Bir Ekolojik Güvence: Bademden İncire Yeşil Miras

1997 yılında bu topraklara sadece ağaç dikmedik, bir gelecek ettik. Tam 3.750 adet; badem, zeytin, turunç, içde ve incir fidanını toprakla buluşturduk. Bu türleri seçerken amacımız, bölgenin kadim bitki örtüsünü korumak ve halka meyvesini yiyebileceği, gölgesinde dinlenebileceği "canlı" bir miras bırakmaktı.

Suya Atılan İmza: Yarım Kalan Gölet

Tasarımımın kalbinde, Ali Onbaşı Deresi üzerinde yükselecek dev bir gölet vardı. Bu gölet, yağmur suyu hasadının en uç örneği olacaktı; gökyüzünden düşen her damlayı toplayacak, belediyenin cebinden tek kuruş çıkmadan Narlıdere'nin tüm yeşil alanlarını sulayacaktı. Ancak 1999'dan sonra bu göletten vazgeçilmesi, sadece bir inşaatın durması değil, kentsel ekosisteme vurulan ağır bir darbe oldu. Israrla savunduğumuz bu su yönetimi modeli, bugün yaşadığımız kuraklık ve ekonomik

maliyetler karşısında ne kadar haklı olduğumuzun hüzünlü bir kanıtıdır.

BÖLÜM 36

DOĞANÇAY YEŞİL KUŞAĞI – RANTA KARŞI DİKİLEN ZEYTİN AĞAÇLARI

Dr. Burhan Özfatura'nın vizyonu, kentin en mahzun alanlarını bile birer cazibe merkezine ve çevreyle ilgili kalkanına dönüştürmeyi kapsıyordu. Doğançay Mezarlığı çevresindeki 500.000 metrekarelik devasa alan, haksız kazanç peşinde koşanların iştahını kabartırken; biz orayı İzmir'in yeni "yeşil akciğeri" olarak mühürledik.

Ön Vadinin Can Damarı: Dev Gölet Projesi

Müellifi olduğum bu projede, mezarlık dışındaki ön vadi cephesine devasa bir gölet mezarlara zarar veren yamanlar su kaynağını dizginlemeyi ve içme ve sulama suyu olarak kullanmayı ön görüyordu. 1997 yılında 4 milyar TL harcayarak diktiğimiz 5.000 adet okalıptüs, servi, zeytin ve defne ağacının su ihtiyacı bu göletten karşılanacaktı. Sadece ağaçlar da değil; bu gölet, çevredeki tüm parkların ve hatta köylerin su ihtiyacını bedavaya karşılayacak bir "hayat pınarı" olacaktı.

Bir Hakkın Teslimi ve Vasiyet

Başkan Özfatura, bu projeyi onaylarken sadece bugünü değil, yüzyıl sonrasının İzmir'ini düşünüyordu. Ne yazık ki, 1999'dan bu yana bu proje bir türlü tamamlanamadı. Doğançay, hala o büyük faydadan mahrum bir şekilde beklemektedir. Bu anı kitabı ile tarihe not düşüyoruz: Doğançay Yeşil Kuşağı ve onun yarım kalan göleti, sadece teknik bir eksiklik değil, İzmir'in geleceğine verilmiş ve henüz yerine getirilmemiş bir sözdür. Bizim ektiğimiz

okaliptüsler büyüdü, gölgeleri uzadı; şimdi sıra, o gölgeyi suyla buluşturacak vizyona sahip çıkmaktadır.

BÖLÜM 37

GÖNÜLLÜLER ORMANI – KÜLLERİNDEN DOĞAN BİR DAYANIŞMA ANITI

Dr. Burhan Özfatura'nın belediyeçilik felsefesi sadece emir ve talimatlardan ibaret değildi; o, şehri "ortak akıl" ve "toplumsal vicdan" ile yönetmeye inanırdı. Ben, projenin müellifi olarak teknik detayları kurgularken; Başkan Özfatura, İzmir'in dev sanayi ve ticaret odalarını bu çevre davasına ortak ederek eşsiz bir sivil toplum iş birliğine imza attı. **Sanayi Odası – Ticaret Odası Gönüllüler Ormanı**, bir yangın felaketiyle kararan umutların, el birliğiyle nasıl yeşerebileceğinin en hüzünlü ve en asil hikâyesidir.

Yangının İzlerini Silmek: 375 Bin Metrekarelik Seferberlik

Balçova ve Narlıdere sınırlarının kesiştiği o sırtlar, bir yangın felaketi sonrası siyaha bürünmüştü. Rant odaklarının "acaba buraları imara açabilir miyiz?" diye pusuda beklediği o kritik günlerde, Başkan Özfatura'nın sarsılmaz onayıyla hemen harekete geçtik. İzmir'in sanayicileri ve tacirleri, "Bu şehir bizim" diyerek fidanları kucakladı. 375.000 metrekarelik sahaya 3.750 ağacı, sivil toplumun çevre duyarlılığının bir mührü olarak diktik. Burası artık bir "Gönüllüler Ormanı"ydı; kamunun ve halkın ortak mirasıydı.

Suyla Buluşamayan Bir Vizyon: Yarım Kalan Göletler

Proje müellifi olarak bu ormanın kalbine, yağmur suyu hasadı yapacak özel göletler yerleştirmiştik. Vizyonumuz netti: Gökyüzünden düşen bereketi göletlerde hapsedecek; hem bu gönüllü fidanları hem de çevredeki parkları şebeke suyuna

ihtiyaç duymadan, sıfır maliyetle sulayacaktık. Başkan Özfatura bu sürdürülebilir modele tam destek vermişti.

Ancak ne acıdır ki, 1999 sonrasında bu çevreyle ilgili zincirin en önemli halkası olan göletlerin inşası ve bakım süreçleri durduruldu. Sivil toplumun büyük bir heyecanla toprakla buluşturduğu o emanetler, geniş görüşlülük eksikliği nedeniyle adeta kaderine terk edildi. Halkın emeğiyle yükselen bu orman, suyun bereketiyle taçlandırılmadı.

Unutulan Potansiyel ve Vefa

Gönüllüler Ormanı, bugün sadece bir ağaç topluluğu değil; İzmir'in ortak değerlerine sahip çıkma potansiyelinin bir anıtıdır. Ancak eksik kalan göletler, kolektif bir sorumluluğun nasıl yarıda bırakılabileceğinin de belgesidir.

BÖLÜM 38

BORNOVA AŞIK VEYSEL PARKI – HATALI UYGULAMALAR VE HEBA EDİLEN VİZYON

Dr. Burhan Özfatura'nın hizmet anlayışında her kuruluş kamu kaynağının hesabı tutulur, her projenin hukuk zemini iğne deliğinden geçirilirdi. Ben, proje müellifi olarak Bornova'nın kalbinde 300.000 metrekarelik devasa bir yaşam alanı kurgularken; amacımız sadece ağaç dikmek değil, İzmir'e kendi kendine yeten bir ekosistem kazandırmaktı. Ancak **Aşık Veyssel Parkı**, bir projenin kağıt üzerindeki dehasının, uygulama aşamasındaki basiretsizliklerle nasıl bir "ders belgesine" dönüşebileceğinin en acı örneğidir.

Kağıt Üzerindeki Mucize: Sürdürülebilir Bir Doğa Üssü

Projenin başlangıcında her şey olması gerektiği gibiydi. Alana 27.500 adet çam, akasya, sedir, keçiboynuzu ve iğde fidanı dikerek bölgenin çehresini değiştirdik. Tasarımımın en kritik noktası, **Bornova Deresi** üzerinde inşa edilecek olan göletti. Bu gölet, yağmur suyu hasadı yaparak sadece Aşık Veyssel Parkı'nı değil, tüm bölge parklarını bedavaya sulayacak bir "su bankası" olacaktı. Başkan Özfatura bu sürdürülebilir modele tam destek vermiş, kaynağın halka dönmesi talimatını vermişti.

Uygulamada Yapılan Büyük Hata: Özel Mülkiyet Çıkmazı

Ancak bizden sonra gelen süreçte, projenin ruhuna aykırı, akıl almaz bir planlama hatasına imza atıldı. Parkın en görkemli kısımları olması planlanan amfi tiyatro ve buz pateni alanı, mevcut kamu arazisi yerine, alanın hemen bitişiğindeki **özel**

mülkiyet üzerine inşa edildi. Bu, şehircilik tarihinde eşine az rastlanır bir vurdumduymazlıktı.

Sonuç kaçınılmazdı: Mülkiyet sahipleriyle büyük bir hukuk savaşı başladı ve mahkemeler belediye aleyhine sonuçlandı. Kamu kaynakları, projenin tamamlanması için değil, bu hatalı kararların tazminatlarını ve hukuki bedellerini ödemek için heba edildi. Özel mülkiyet ile kamu alanı arasındaki o ince ama hayati çizginin ihlali, İzmir halkının milyonlarca lirasının çöpe gitmesine neden oldu.

Ders Alınması Gereken Bir Enkaz

Aşık Veysel Parkı'nda yaşananlar, sadece bir mühendislik ya da planlama hatası değil; belediyecilikte "süreklilik" ve "liyakatin" ne kadar hayati olduğunun kanıtıdır. Bizim kurguladığımız o dev gölet ve sürdürülebilir sulama sistemi, bu hukuki keşmekeş ve kaynak israfı arasında unutulup gitti.

Dr. Burhan Özfatura'nın vizyonu, sadece yeşil alan açmak değil, o alanın her metrekaresini hukuka ve mantığa uygun yönetmekti. Bu park, gelecekteki yerel yöneticiler için bir uyarı anıtı olarak durmaktadır: **Doğru planlanmayan ve hukuka yaslanmayan hiçbir iyi niyet, kamu zararını engelleyemez.** İzmir halkı, kendi parasıyla inşa edilen tesislerin mülkiyet tartışmalarıyla boğulmasının bedelini çok ağır ödemiştir.

BÖLÜM 39

BUCA GENÇLİK PARKI VE YEDİ GÖLLER – İSTİHDAMDAN DÜĞÜN SALONUNA BİR VİZYON KAYBI

Dr. Burhan Özfatura ile planladığımız her projenin altında yatan ana fikir, kentin kaynaklarını kente "iş ve aş" olarak geri döndürmektir. Ben, projenin müellifi olarak bu vadiyi hem doğayla hem de sanayiyle bütünleşmiş bir yaşam alanı olarak tasarlarken; Başkan Özfatura, bu alanı Buca halkının ekonomik kalkınma motoru haline getirecek o büyük onayı veren isimdi. **Buca Gençlik Parkı**, bizim için bir peyzaj çalışmasından çok daha fazlası; bir sosyal denge projesiydi.

Bir Sosyal Kalkınma Modeli: 300 İşyeri ve İstihdam

1989 yılında temellerini attığımız geniş görüşlülük, Evka 1 kalbinde eğimli vadi Ankara Portakal Çiçeği verdisi proje müellifine 200.000 metrekaarelik devasa vadiyi projelendirdik. Müellif projenin kalbine, yine o meşhur yağmur suyu hasadı göletimizi yerleştirmiştim. Ancak bu projenin en hayati damarı, **İzmir Terziler Odası**'na tahsis ettiğimiz 300 adet işyeriydi.

Planımız şuydu: Bu işyerleri, Tekstilciler Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikalarla fason üretim bağları kuracak, bölgedeki binlerce insana, özellikle ev kadınlarına ve gençlere kendi mahallelerinde istihdam sağlayacaktı. Proje; yeşil alanıyla nefes alan, göletliyle su tasarrufu yapan ve atölyeleriyle üreten, yaşayan bir merkez olacaktı.

Dönüşüm: Vizyondan "Yedi Göller" Rantına

Ne yazık ki 1999 sonrasında, bu halkçı ve üretim odaklı geniş görüşlülük yerini "gösterişe ve ticarete" bıraktı. Terziler Odası'na yapılan tahsisler iptal edildi. Üretim tezgâhlarının sesinin duyulması gereken yerlerde, o günkü belediye yönetiminin başkanlığını yaptığı bir vakfa ait düğün salonları ve kafeteryalar yükselmeye başladı.

Halkın istihdam kapısı olacak alan, projenin adı **"Yedi Göller"** yapılarak bir nevi makyajlandı ve ticari bir işletme mantığıyla rant merkezine dönüştürüldü. Gölet'imiz, sürdürülebilir bir ekosistemin parçası olmak yerine, düğün fotoğrafçılarına fon oluşturacak bir dekor haline getirildi. Bu, kamu kaynaklarının halkın geleceği yerine belirli grupların ticari çıkarları için nasıl heba edildiğinin en somut ve hüzünlü örneğidir.

Ranta Karşı Kamucu Belediyecilik

Buca Gençlik Parkı'nın hikâyesi, belediyecilikte "geniş görüşlülük farkının" ne anlama geldiğini gösteren bir derstir. Dr. Burhan Özfatura'nın vizyonu, kamu yararının her şeyin üzerinde tutulduğu, üreten bir kent yaratmaktı. Bizim hazırladığımız o 300 işyeri projesi tamamlansaydı, bugün Buca'da binlerce aile kendi emeğiyle geçiniyor olacaktı.

BÖLÜM 40

İHMAL EDİLEN VİZYON – İZMİR’İN KAYIP 62 MİLYON METREKARESİ

Kitabın bu bölümüne kadar anlattığım her proje, aslında devasa bir yapbozun parçalarıydı. Bugün geriye dönüp baktığımızda karşımıza çıkan tablo, sadece yarım kalmış parklar değil, kentin geleceğinden çalınmış bir ekosistemdir. Ben, 1999 yılına kadar bu projelerin müellifi ve uygulayıcısı olarak her bir metrekareyi Dr. Burhan Özfatura’nın İzmir sevdasıyla harmanlayıp tasarladım. Ancak 26 yıldır bekletilen bu vizyon; 9 ilçeyi kapsayan, toplam **62.640.370 m²**’lik bir alanın kaderine terk edilmesinin hazin hikayesidir.

İklim Krizine Karşı Elimizdeki En Güçlü Silahı Reddettiller

Dünya bugün kuraklık, sel felaketleri ve kavurucu sıcaklarla boğuşurken; biz aslında çeyrek asır önce bu krizin reçetesini hazırlamıştık. Tasarladığım 25 ayrı yeşil alan projesinin kalbinde yer alan **yağmur suyu hasadı göletleri**, sadece birer peyzaj unsuru değildi. Bu göletler; kentin su kaynaklarını yeraltından besleyecek, ani yağışlarda sel felaketlerini önleyecek ve İzmir’in kavurucu yaz sıcaklarında kenti serinletecek birer "klimatik denge merkezi" olacaktı. Bu projeleri rafa kaldırmak, İzmir’i iklim değişikliğinin insafına terk etmekle eşdeğerdir.

Telifisi Olmayan Kayıplar ve Vicdan Borcu

Bu vizyonun ihmal edilmesi, İzmir’in önüne ağır bir fatura koymuştur:

- **Su Kıtlığı:** Yağmur sularının boşa akıp gitmesine göz yumulmuş, ekolojik bir servet heba edilmiştir.
- **Isı Adaları:** Onlarca milyon metrekarelik alanın yeşillendirilmemesi, kenti beton bir fırına çevirmiş; özellikle yaşlı ve hasta vatandaşlarımızın yaşam kalitesini düşürmüştür.
- **Kaynak İsrafı:** 1997-1999 yılları arasında diktiğimiz milyonlarca fidan ve başlattığımız devasa altyapı çalışmaları, süreklilik ilkesi hiçe sayıldığı için çürümeye bırakılmıştır. Bugün o projeleri aynı maliyetle hayata geçirmek imkansızdır.
- **İzmir Yeşil Kuşak ve Gençlik Parkları Master Tablosu**
- Kitapta detaylandırılan projelerin genel görünümü ve yarattığı devasa ölçek aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Proje Adı	Alan (m ²)	Dikilen Ağaç Sayısı	Temel Özellik / Hedef
Çiğli Gençlik Parkı	32.000.000	450.000	Türkiye Haritası Projesi, Mini Tren Hattı, Su Hasadı
Bornova Gençlik Parkı	6.650.000	250.000	Taş Ocağı Rehabilitasyonu, 25.000 Kişilik Amfiteyatro

Proje Adı	Alan (m²)	Dikilen Ağaç Sayısı	Temel Özellik / Hedef
İnciraltı Gençlik Parkı	-	250,000	Bataklık Islahı, Sahillerin Halka Kazandırılması
Poligon Askeri Alan	1.080.000	15.000	Sel Önleyici Teraslama ve Okaliptüs Ormanı
Gaziemir Gençlik Parkı	1.822.000	24.000	Safari Parkı Vizyonu ve Devasa Sulama Göleti
Bornova-Belkahve Kuşağı	550.000	27.500	Taş Ocaklarının Gölet ve Mesire Alanına Dönüşümü
İtfaiye Ormanı (Şimdi Tepesi)	500.000	10.000	Ranta Karşı Yeşil Kalkan, Su Hasadı Göletleri

Proje Adı	Alan (m²)	Dikilen Ağaç Sayısı	Temel Özellik / Hedef
Güzelbahçe Gençlik Parkı	381.250	15.250	Sürdürülebilir Su Yönetimi, Asker-Sivil İş Birliği
Doğançay Yeşil Kuşağı	500.000	5.000	Mezarlık Çevresi Koruma, Bölgesel Su Deposu
Buca Gençlik Parkı (Yedi Göller)	200.000	-	300 Atölyelik İstihdam Projesi, Tekstil Kümelenmesi
TOPLAM VİZYON	62.640.370	~1.000.000+	İzmir'in İklim Direnci ve Yeşil Geleceği

Son Söz: Gelecek Yönetimlere Bir Yol Haritası

Dr. Burhan Özfatura'nın imzasını taşıyan bu 62 milyon metrekarelik vizyon, sadece geçmişe ait bir hatıra değildir. Bu projeler, gelecekteki haksız kazançları ve rant kapılarını

mühürleyen, toprağı halkın müşterek malı kılan birer ***"Kurtuluş Planı"***dır.

Bu kitapla tarihe not düşüyorum: İzmir'i yönetmeye talip olan her kadrolar, tozlu raflarda bekleyen bu dosyaları indirmek zorundadır. İhmal edilen bu projeler, iklim krizine karşı İzmir'in yegane kalkanıdır. Biz tohumları ektik, planları çizdik ve iradeyi ortaya koyduk. Şimdi sıra, bu mirası rantın değil, halkın hizmetine sunacak vizyoner ruhun yeniden uyanmasındadır.

- Ek1

ADI SOYADI	KURUMU / UNVANI		
Dr. Burhan ÖZFATURA	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı		
Kutlu AKTAŞ	İzmir Valisi		
Uğur YÜCE	EGEV Yönetim Kurulu Başkanı		
Ahmet PRİŞTİNA	KİPA		
Selim YAŞAR	Yaşar Holding		
Kemal ZORLU	Zorlu Holding		
Oğuz TATİŞ	Tatış Holding		
Aslan ÖNEL	Raks Holding		
Prof. Dr. Namık ÇEVİK	Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü		
Prof. Dr. Rafet SAYGILI	Ege Üniversitesi Rektörü		
Prof. Dr. Erdal SAYGIN	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörü		
Kemal ÇOLAKOĞLU	Med-Union Container A.Ş.		
Şükrü ÜNLÜTÜRK	Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Başkanlar Kurulu Bşk.		
Cüneyt KARAGÜLLE	EGİAD Yönetim Kurulu Başkan Vekili		
Erdoğan YILMAZ	Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi Yön. Kur. Bşk.		
Musa ÇAM	DİSK Ege Bölge Temsilcisi		
İsmail SİVRİ	İzmir Gazeteciler Cemiyeti Başkanı		
Hamdi TÜRKMEN	Yeni Asır Gazetesi		
Çetin GÜREL	Gözlem Gazetesi		

İskender ODABAŞIOĞLU	Gazeteci - Araştırmacı		
Yaşar AKSOY	Uluslararası İzmir Araştırmaları Merkezi Gen. Yön.		
Kemal BAYSAK	Karşıyaka Belediye Başkanı		
Bülent BARATALI	Urla Belediye Başkanı		
Nur ERTAN	Çeşme Belediye Başkanı		
Tufan ÜNAL	Batıçim A.Ş.		
Samim SİVRİ	Ege Demir Çelik A.Ş.		
Engin BARAZ	Piyale		
Cem BAKKİOĞLU	Bak Ambalaj		
Fahri GÖKYAYLA	ESBAŞ		
Prof. Dr. Gönül ÖNEY	Ege Üniversitesi Rektör Yardımcısı		
Prof. Dr. Hüsnü ERKAN	Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Görevlisi		
Ertan ÜLKÜ	İzmir Büyükşehir Bel. Bşk. Vekili		
Mehmet Talat ŞİMDİ	İzmir Büyükşehir Bel. Gen. Sekreter Vekili		
İhsan TUTUM	İzmir Büyükşehir Bel. Gen. Sekreter Yrd.		
Uygun ERÇEVİK	İzmir Büyükşehir Bel. Gen. Sekreter Yrd.		
Yakup BASMACI	İZSU Genel Müdürü		
Gündüz BARAN	ESHOT Genel Müdürü		
Öztürk BAŞARIR	Mimarlar Odası Başkanı		
Şükrü KOCAGÖZ	Mimar		
Kevin PETERSON	Şehir ve Bölge Planlamacısı		
Güman KIZILTAN	EBSO Genel Sekreteri		

Sahire ERTURAN	EGEV Genel Sekreteri		
Atakan KARAKAPLAN	EGEV Yönetim Kurulu Üyesi		
Selami GÜRGÜÇ	EGS Bank		
Tuğrul YEMİŞÇİ	Mehmet Ali Kardeşler Tarım Ürünleri A.Ş.		
Halit ARLAK	Armer Tarım Ürünleri		
Mehmet SOYER	Civat Civata A.Ş.		
Tekin ÇULLU	Çullu Fuel Oil		
Hakan PEKİN	Pekin Kuyumculuk		
Yılmaz TEMİZOCAK	Temizocak Kuyumculuk		
Yalçın TEMİZOCAK	Temizocak Kuyumculuk		
Gündüz HEKİMGİL	Mat İnşaat A.Ş.		
Necdet ATAHAN	Atahan İnşaat A.Ş.		
Nelson ARDİTİ	Timtaş A.Ş.		
Ömer AKYÜZ	Boyalık Otel		
Rıfat SAĞLAM	Meris Ltd. Şti.		
Bülent ŞENOCAK	Pamtur Gen. Md. Yrd.		
Ersin FARARYALI	Vizyon Dergisi		
Yener ÖZKESEN	Ekonomik Çözüm		
Mehmet AKYELLİ	Ayker Bilgisayar		
Köksal ANADOL	İzmir Büyükşehir Belediyesi		
Ersin ARIOLU	İzmir Büyükşehir Belediyesi		
Hanefi CANER	İzmir Büyükşehir Belediyesi		
Ergün ÖZAKAT	İzmir Büyükşehir Belediyesi		

Banu BONCUKLU	İzmir Büyükşehir Belediyesi Basın Danışmanı		

KISA ÖZGEÇMİŞ

Dr. Mehmet Talat Şimdi

Yönetim, Kalite ve Yerel Yönetimler Uzmanı Dr. Mehmet Talat Şimdi, yerel yönetimler, maliye ve kalite yönetimi alanlarında zengin deneyime sahip bir akademisyen ve yönetici olarak öne çıkmaktadır. 1953 yılında Mardin'de doğan Dr. Şimdi, uzun yıllar kamu ve özel sektörde çeşitli kademelerde görev almıştır. Kariyerine 1973'te memuriyetle başlayan Dr. Şimdi, maliye ve idari yargı hakimliğinde önemli tecrübeler edindikten sonra yerel yönetimlere odaklanmıştır. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde daire başkanlığı, genel sekreter yardımcılığı ve genel sekreter vekilliği gibi üst düzey görevlerde bulunmuş, ayrıca İzmir Buca Belediyesi'nin kurucu belediye başkanlığı koordinatörlüğünü üstlenmiştir. Ankara Kocatepe Camii altındaki alışveriş merkezinin kurucu ekibinde genel müdür olarak yer alması, özel sektördeki liderlik vasfını da ortaya koymuştur. Akademik yolculuğunda "Kaynak Hizmetler Dengesi Açısından Belediye İşletmeciliği" konulu yüksek lisans tezi ve "Belediye Hizmetlerinde Kaynak Kullanımının Etkinliği Beşeri Sermayenin Rolü" başlıklı doktora teziyle uzmanlığını pekiştirmiştir. Özellikle 1998'de İzmir Büyükşehir Belediyesi'ni dünyada TSE-ISO-EN 9001:1994 Hizmette Kalite Belgesi'ne sahip ilk belediye yapması, kalite yönetimi alanındaki öncü vizyonunu kanıtlamıştır. Emekliliğinin ardından da boş durmayan Dr. Mehmet Talat Şimdi, serbest mali müşavir olarak ve toplam kalite yönetimi konusunda verdiği eğitim ve danışmanlık hizmetleriyle bilgi birikimini paylaşmaya devam etmektedir. Dr. Mehmet Talat Şimdi'nin Eserleri

Basılı Yayınlar

1. Vakıf Şehir Artuklu Mardin
2. Mardin Tarihi Kimliği
3. Demokrasi Okulu: Belediye Nedir? Ne İş Yapar?
4. Belediye Nedir? Ne İş Yapar? İzmir Büyükşehir Belediyesi Stratejik Plan ve Uygulaması 1995
- 5- Yüksek Lisans Tezi: Kaynak Hizmet Dengesi Açısından Belediye İşletmesi (Türkiye Uygulaması)
- 6- Doktora Tezi: Belediye Hizmetlerinde Kaynak Kullanımının Etkinliğinde Beşeri Sermayenin Rolü
- 7- Mardin Taşın Kadim Mirası ve Medeniyetlerin İzleri
- 8-. Mardin: Hoşgörünün Kalbi, Renklerin ve Lezzetlerin Şehri

Dr.Mehmet Talat Şimdi Resmi İnternet Sitesinde www.talatsimdi.com adresinde olan diğer dijital kitaplar.

1. Yerel Yönetimlerde Norm Kadro Uygulaması
2. Belediyelerde Uygulamalı İç Denetim
3. Yerel Yönetimlerde Uygulamalı Kalite Yönetim Sistemi
4. Belediye Başkanının El Kitabı
5. Yerel Yönetimlerde Süreçlerle Yönetim Sistemi Uygulaması
6. Yerel Yönetimlerde Uygulamalı Performans Programı Uygulaması
7. Yerel Yönetimlerde Uygulamalı Kadro El Kitabı

- 8. Yerel Yönetimlerde Uygulamalı Stratejik Plan
- 9. Mavi Zırh: İzmir'in Su Krizi, Altyapı Restorasyonu ve Gelecek Vizyonu
- 10- Bin Yıllık Kardeşliğin Sosyo-Politik Temelleri
- 11-İzmir Büyükşehir Belediyesi Kaynak Tüketen Organizasyon Yapısı
- 12-İzmirin Mali Egemenliği
- 13- İzmir'in Kayıp Akciğerleri